T.C.

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ BÖLÜMÜ MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI ÖĞRENCİLERİNİN BİREYSEL PİYANO ÇALIŞMA YÖNTEMLERİ İLE BAZI DEĞİŞKENLER ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN BELİRLENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan

Emine CERİT

Ankara-2010

T.C.

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ BÖLÜMÜ MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI ÖĞRENCİLERİNİN BİREYSEL PİYANO ÇALIŞMA YÖNTEMLERİ İLE BAZI DEĞİŞKENLER ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN BELİRLENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan

Emine CERİT

Tez Danışmanı

Yrd.Doç.Dr. Şehnaz ERTEM

Ankara-2010

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Emine CERİT 'in "Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Bireysel Piyano Çalışma Yöntemleri İle Bazı Değişkenler Arasındaki İlişkilerin Belirlenmesi" başlıklı tezi …… tarihinde, jürimiz tarafından Güzel Sanatlar Anabilim Dalında **Yüksek Lisans Tezi** olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı	**İmza**
Başkan: Prof.Dr. A.Meral TÖREYİN	……..
Üye (Tez danışmanı) : Yrd.Doç.Dr. Şehnaz ERTEM	……..
Üye : Yrd.Doç.Dr. Hüseyin ÖNCÜ	……..

ÖNSÖZ

Araştırmamın her aşamasında çalışmalarımı titizlikle denetleyen, yardım ve katkılarıyla beni yönlendiren tez danışmanım Yrd.Doç.Dr. Şehnaz ERTEM' e sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Araştırmamı gerçekleştirmek için anket sorularımın hazırlanmasına fikir ve önerileriyle katkıda bulunan Prof. Nevhiz ERCAN'a, Prof. Gül ÇİMEN'e, Doç.Dr. Rıdvan SÜER'e, yardım ve ilgilerini esirgemeyen hocalarım Prof.Dr. A.Meral TÖREYİN, Yrd.Doç.Dr. Hüseyin ÖNCÜ'ye ve anket sorularını içtenlikle yanıtlayan öğrencilere çok teşekkür ederim. Ayrıca sevgi ve ilgileriyle maddi ve manevi desteklerini hiç eksik etmeyen sevgili anne ve babama, bana her şekilde yardımcı olan arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunarım.

ÖZET

GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ BÖLÜMÜ MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI ÖĞRENCİLERİNİN BİREYSEL PİYANO ÇALIŞMA YÖNTEMLERİ İLE BAZI DEĞİŞKENLER ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN BELİRLENMESİ

CERİT, Emine
Yüksek Lisans, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı
Tez danışmanı: Yrd.Doç.Dr. Şehnaz ERTEM

Mayıs-2010, 108 sayfa

Bu araştırma Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin bireysel piyano çalışma yöntemlerini tespit ederek bunların bazı değişkenler ile ilişkilerinin olup olmadığını ortaya koymak ve öğrencilerin çalışma yöntemlerinin geliştirilmesini sağlamaya çalışmak, karşılaşılan sorunlara çözüm önerisinde bulunmak ve bunun sonucunda piyano eğitiminin kalitesinin yükseltilmesine katkıda bulunmak amacıyla yapılmıştır.

Araştırma, taşıdığı amaç ve bu amaca uygun olarak izlenen yöntem ve toplanan verilerin niteliği açısından durum saptamaya yönelik betimsel bir çalışmadır.

Araştırma için konuyla ilgili Türkçe ve yabancı kaynaklar taranmış, bireysel çalışmanın piyano eğitimindeki yeri ve önemi belirlenmiştir.

Ayrıca anket tekniği ile öğrencilerin bireysel çalışmalarında uyguladıkları yöntemler belirlenmiş, bu yöntemlerin ‘ sınıf düzeyi’ ve ‘ bireysel piyano çalışmalarına günlük ayrılan süre’ değişkenlerine göre dağılımı tespit edilmiştir. Öğrencilerin kullandıkları yöntemler ile bu bağımsız değişkenler arasındaki ilişki düzeyi hesaplanmış ve yorumlanmıştır.

Sonuç olarak; sınıf düzeyi ile ‘etüt veya eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler, renkli kalemler kullanma’ durumu arasında, piyano çalışmaya ayrılan günlük

süre ile ‘gam çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanma ’ , ‘arpej çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanma’ ve ‘çalışılan etüt veya eseri kayıttan (Cd, dvd…vb) dinleme’ arasında anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur. Bu ilişki düzeyi ‘düşük’ düzeyde olarak tespit edilmiştir. Piyano çalışmaya ayrılan günlük süre ile ‘günlük bireysel piyano çalışmalarını belirli bir plan doğrultusunda gerçekleştirme’ ve ‘fiziksel ısınma egzersizlerinden birini veya birkaçını kullanma’ arasında anlamlı ilişki bulunmuş ve ilişki düzeyi ‘orta’ seviyede tespit edilmiştir.

Buna göre; öğrencilerin piyano çalışırken çeşitli yöntemleri kullanmaları için günlük çalışma sürelerini arttırmaları, ders öğretmenleri tarafında bireysel çalışma süreçlerini etkili ve verimli kullanmaya teşvik edilmeleri gerekmektedir. Bireysel çalışma sürecine daha fazla önem verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Piyano, Piyano Eğitimi, Çalışma Yöntemleri, Müzik Eğitimi.

ABSTRACT

DETERMINIATION OF THE RELATIONS BETWEEN SOME VARIABLES AND INDIVIDUAL PIANO PRACTICE TECHNIQUES OF THE STUDENTS OF THE GAZI FACULTY OF EDUCATION, DEPARTMENT OF FINE ARTS EDUCATION, MUSIC EDUCATION MAIN BRANCH

CERİT, Emine

Master's Degree, Department of Music Teaching

Thesis Advisor : Assintant Professor Şehnaz Ertem

May-2010, 108 Page

These research has been made in order to determine the methods of individual piano practicing of students of Gazi University Faculty Of Education Fine Arts Department Music Education Main Branch and then to find if these methods have any relation with some varieties, also to provide students' developing their working methods, to solve the problems and in the end help to increase the quality of piano education

This research is a descriptive study because of its aim and the methods used to reach this aim and the quality of the datas.

Fort his research, the sources in Turkey and abroad were investigated and the importance and place of personal piano education has been determined.

In addition, by the help of surveys, students' techniques which they applied to in their individual studies are defined, the distribution of these techniques according to variables of 'grade level' and 'daily parted time to indivudual piano studies' are determined. The relation level between these independent variables and students' techniques that they use is counted up and commented.

Consequently, it is found that there is a meaningful relation between class level and the situation ‘using private signs and colourful pencils at important points while studying etudes and pieces’; between the time spent in playing piano and using one or more techniques used in scale works, using one or some of techniques used in arpeggio works, listening to the piece or etude, which is studied, from the records while studying. This relation level is determined as low. Also it is found that there is a meaningful relation between class level and carriying out the individual piano practicing through a plan and between the period spent in playing piano in a day and using one or some of warm up activities; and this relation is determined as average.

Therefore; it is necessary that students should increase studying time to use different techniques in playing piano and they should be encouraged by their teachers to use their individual working process effectively and productively. Individual working process should be considered more important.

Key Words: Piano, Piano Education, Practicing Methods, Music Education.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI ..... **i**

ÖNSÖZ ..... **ii**

ÖZET ..... **iii**

ABSTRACT ..... **v**

İÇİNDEKİLER ..... **vii**

TABLOLAR LİSTESİ ..... **ix**

ŞEKİLLER LİSTESİ ..... **xii**

KISALTMALAR ..... **xiii**

BÖLÜM 1 ..... **1**

GİRİŞ **1**

1.1. Piyano Eğitimi 1

1.1.1.Motor Beceri 2

1.2. Piyano Eğitiminde Bireysel Çalışma Süreci 4

1.3. Bireysel Çalışmaların Planlanması 8

1.3.1. Isınma Egzersizleri ve Önemi 8

1.3.2. Teknik Çalışma ve Önemi 14

1.3.2.1. Teknik alıştırmalar 16

1.3.2.1.1. Beş parmak alıştırmaları 16

1.3.2.1.2. Parmak güçlendirme çalışmaları 16

1.3.2.1.3. Gam ve arpej çalışmaları 17

1.3.3. Piyano Eğitiminde Etüt Çalışmaları ve Alıştırmalar 20

1.3.4. Yeni Etüt/Eser Üzerinde Çalışmak 22

1.3.5. Müzikaliteye Yönelik Çalışmalar 24

1.3.6. Ezbere Yönelik Çalışmalar 25

1.5. Problem Durumu.....27

1.6. Araştırmanın Amacı.....28

1.7. Araştırmanın Önemi 32

1.8. Sınırlılıklar.....32

1.9. Varsayımlar.....33

1.10. Tanımlar.....33

BÖLÜM 2 36

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR 36

2.1. İlgili Araştırmalar 36

BÖLÜM 3 39

YÖNTEM 39

3.1. Araştırmanın Modeli.....39

3.2. Evren ve Örneklem 39

3.3. Verilerin Toplanması 41

3.4. Verilerin Analizi 41

BÖLÜM 4 42

BULGULAR VE YORUMLAR 42

BÖLÜM 5 89

SONUÇLAR VE ÖNERİLER 89

5.1. Sonuçlar 89

5.2. Öneriler 95

KAYNAKÇA 97

EK 101

EK 1- Anket Soruları 102

ÖZGEÇMİŞ 107

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 3.2.1. Örnekleme Giren Üniversitenin Anabilim Dalı 2009-2010 Eğitim Öğretim Yılı Güz Döneminde Eğitim Alan Lisans 2., 3., 4. Sınıf Öğrencileri İle Anket Uygulaması Yapılan Öğrencilerin Dağılımı.....40

Tablo 4.1.1. Öğrencilerin günlük bireysel piyano çalışmalarını belirli bir plan doğrultusunda gerçekleştirip gerçekleştirmemesinin sınıflara göre dağılımı.....43

Tablo 4.2.1. Öğrencilerin fiziksel ısınma egzersizlerinden birini veya birkaçını kullanıp kullanmamalarının sınıflara göre dağılımı 44

Tablo 4.3.1. Öğrencilerin teknik egzersizlerden gam çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanmalarının sınıflara göre dağılımı.....46

Tablo 4.4.1. Öğrencilerin teknik egzersizlerden arpej çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanmalarının sınıflara göre dağılımı.....47

Tablo 4.5.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken eserin bestecisi ve dönemi hakkında bilgi edinip edinmediklerinin sınıflara göre dağılımı 49

Tablo 4.6.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken eseri veya etüdü armonik açıdan inceleyip incelemediğinin sınıflara göre dağılımı 50

Tablo 4.7.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken parçayı bölümlere ayırıp ayırmadığının sınıflara göre dağılımı 52

Tablo 4.8.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken metronom kullanıp kullanmadığının sınıflara göre dağılımı 53

Tablo 4.9.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken teknik açıdan zorlandığı pasajlarda özel çalışmalar yapıp yapmadığının sınıflara göre dağılımı.....55

Tablo 4.10.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken ayrı ellerle çalışma yapıp yapmadığının sınıflara göre dağılımı 56

Tablo 4.11.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler, renkli kalemler kullanıp kullanmadığının sınıflara göre dağılımı.....58

Tablo 4.12.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken eseri kayıttan (Cd, dvd…vb) dinleyip dinlemediğinin sınıflara göre dağılımı 59

Tablo 4.13.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken görüntülü veya sesli kayıttan yorumlarını dinleyip kendilerini değerlendirmeye alıp almadığının sınıflara göre dağılımı 60

Tablo 4.14.1. Öğrencilerin ezber çalışmalarına yer verip vermediğinin sınıflara göre dağılımı 62

Tablo 4.15.1. Öğrencilerin birlikte müzik yapma çalışmalarına (Dört el piyano çalma, farklı enstrümanlar ile çalışma…vb) yer verip vermediğinin sınıflara göre dağılımı 63

Tablo 4.16.1. Öğrencilerin eşlik çalışmalarına (Okul şarkıları, marş eşlikleri…vb) yer verip vermediğinin sınıflara göre dağılımı.....64

Tablo 4.17.1. Öğrencilerin günlük bireysel piyano çalışmalarını belirli bir plan doğrultusunda gerçekleştirip gerçekleştirmemesinin piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımı 66

Tablo 4.18.1. Öğrencilerin fiziksel ısınma egzersizlerinden birini veya birkaçını kullanıp kullanmamalarının piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımı 67

Tablo 4.19.1. Öğrencilerin teknik egzersizlerden gam çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanmalarının piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımı …….....69

Tablo 4.20.1. Öğrencilerin teknik egzersizlerden arpej çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanmalarının piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımı.....70

Tablo 4.21.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken eserin bestecisi ve dönemi hakkında bilgi edinip edinmediklerinin piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımı 71

Tablo 4.22.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken eseri veya etüdü armonik açıdan inceleyip incelemediğinin piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımı 73

Tablo 4.23.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken parçayı bölümlere ayırıp ayırmadığının piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımı.....74

Tablo 4.24.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken metronom kullanıp kullanmadığının piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımı.....75

Tablo 4.25.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken teknik açıdan zorlandığı pasajlarda özel çalışmalar yapıp yapmadığının piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımı 77

Tablo 4.26.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken ayrı ellerle çalışma yapıp yapmadığının piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımı 78

Tablo 4.27.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler, renkli kalemler kullanıp kullanmadığının piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımı 80

Tablo 4.28.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken eseri kayıttan (Cd, dvd…vb) dinleyip dinlemediğinin piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımı 81

Tablo 4.29.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken görüntülü veya sesli kayıttan yorumlarını dinleyip kendilerini değerlendirmeye alıp almadığının piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımı 82

Tablo 4.30.1. Öğrencilerin ezber çalışmalarına yer verip vermediğinin piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımı 83

Tablo 4.31.1. Öğrencilerin birlikte müzik yapma çalışmalarına (Dört el piyano çalma, farklı enstrümanlar ile çalışma…vb) yer verip vermediğinin piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımı.....85

Tablo 4.32.1. Öğrencilerin eşlik çalışmalarına (Okul şarkıları, marş eşlikleri…vb) yer verip vermediğinin piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımı 86

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1.1. Bilek Yumuşaklığı İçin Bilek Yuvarlama Hareketleri……10

Şekil 1.2. Ön Kol Hareketleri/Parmağın Önkol Yardımı İle Yaptığı Dolaylı Hareketler……..……..……10
.
Şekil 1.3. Parmak İşlevleri İle İlgili Hareketler……...11

Şekil 1.4. Başparmağı Dip Eklemden Bükme Hareketleri…….....11

Şekil 1.5. Kol Tekniği İçin Çalışmalar……....12

Şekil 1.6. Önkol Hareketleri……....13
.

KISALTMALAR

G.Ü.G.E.F. : Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi

SPSS : Statistical Package for The Social Science

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde, araştırmanın problemi, amacı, önemi, araştırmanın sınırlılıkları, varsayımlar ve araştırmaya ilişkin tanımlara yer verilmektedir.

1.1. Piyano Eğitimi

Çalgı eğitimi 'müzik eğitiminin' temel boyutlarından birini oluşturmaktadır.

Çalgı çalmak, müziğin oluşması için temel ihtiyaç olmanın yanı sıra, eğitim sürecinde verilen müzik eğitiminin amaçlarına ulaşmak için bir müziksel bilgi birikimi oluşturmada kullanılan en önemli araçlardan ve yöntemlerden birisidir (Bilge, 2007:4).

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda verilen çalgı eğitimi temelde çalgı çalmayı öğrenebilme, çalgıyı etkin kullanabilme ve çalgı çalmayı öğretebilme basamaklarından oluşmaktadır. Bu kurumlarda öğrenim gören öğrenciler tuşlu, yaylı, nefesli, mızraplı veya vurmalı çalgılardan birini seçerek eğitimini almaktadırlar. Tuşlu çalgılardan piyano, çoksesli müzik yapma olanağı tanıyan bir çalgı olduğunda diğerlerinden daha farklı bir konuma sahiptir.

> Yönetken' e (1996:69) göre müzik öğretiminde araç olarak kullanılmaya en uygun ve yararlı çalgı piyanodur. Piyano; sabit perdeli, entonasyon sorunu olmayan bir çalgıdır. Eğer akordu doğru ise parmağın bastığı yerden doğru ses verir. Ses sınırı geniştir. Her türlü hız ve çeviklik mümkündür. Kulak eğitimine en uygun çalgıdır. Armonik eşlik çalgısıdır. Piyano ile her çeşit çoksesli eserin reduksiyonu icra edilebilir, koral ve orkestral eserler çalınabildiği gibi büyük eserlerin analizine elverişlidir ve edebiyatı zengin bir çalgıdır.

Temel bir çalgı olarak piyanonun tüm bu nitelikleri, müzik eğitiminin her boyutunda ihtiyaçların karşılanmasında bu çalgıya başvurulmasını sağlamaktadır. Piyano eğitim sürecinin tamamlanmasından sonra da ihtiyaç duyulan bir çalgıdır. Eğitim süreci sonunda kazanılan davranışlar ve piyano kullanma ihtiyacı, bireylerin meslek yaşamında da kendini göstermektedir. Piyano eğitim süreci sonunda ve meslek yaşamında yapılacak çalışma ve aktivitelerde temel çalgı olarak ilk akla gelecek ve başvurulacak bir çalgıdır (Kurtuldu, 2007:12).

Piyano eğitimi ilk planda zihin ve kasların birlikte çalışması sonucu meydana gelen psiko-motor davranışların bilişsel ve duyuşsal davranışlarla desteklenerek beceriye dönüştürüldüğü bir faaliyettir.

Özellikle mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda önemli bir yer tutan ve bilişsel, duyuşsal ve devinişsel davranışları içinde barındıran çalgı eğitiminde öncelikli amaçlardan biri daha çok psiko-motor yönü geliştirmeye yöneliktir. Bu gelişim, temelde çalgı çalmayla ilgili davranışların duyu organları, zihin ve kaslar arasındaki koordinasyonun doğru olarak öğretilmesiyle sağlanır. Çünkü psiko-motor davranışların beceriye dönüştürülmesi, ilgili davranışların birbiriyle koordineli, uygun hızda ve otomatik biçimde yapılmasını gerektirir (Akbulut, 2000:1-4). Bunun temelinde motor gelişim yatar.

1.1.1. Motor Beceri

Akbulut (2000:1-4) Fitts' in (1964) görüşüne katılarak, ' motor maharet' terimini, "belirli bir karmaşıklık derecesindeki belirli bir algısal-kas faaliyetine işaret etmektedir' şeklinde tanımlamaktadır. Bu faaliyetler, kalıplaşmış hareket biçimleri gibi doğuştan getirilmemiştir. Ancak öğrenmeyle kazanılabilir. Alıştırma ve tekrarlarla (eğitimle) mümkünleşebilirler…." (Yağışan, 2002:12).

Senemoğlu (1998: 549) ise Klausmeir' in 'motor yetenek, vücudun bir ya da birden fazla organının katıldığı kas hareketi ya da işlemidir' görüşüne katılmaktadır. Psiko-motor beceri ise, bir iş yapılırken kullanılan bilinçli zihinsel etkinliğin yönlendirdiği koordineli kas etkinlikleridir.

Bilişsel, devinişsel ve duyuşsal yeterliliklerin ürünü olan becerilerin kazandırılmasında temel amaç, hareketleri doğru, hızlı ve düzgün biçimde yapabilmektir.

Aydın (1999: 257) Gagne' nin (1985) görüşüne katılarak beceri öğretiminde iki temel boyut olduğunu belirtmektedir:

1- Davranışın nasıl yapılacağına ilişkin bilgilerin kazanılması
2- Davranışı gerçekleştirme sürecinde kas-zihin eşgüdümünün, model aracılığı ile gösterilerek, gözlemci tarafından tekrar edilmesinin sağlanması

Fidan'a (1986:198) göre, " ' Psiko-motor' davranışların doğru, birbiriyle koordineli, hızlı ve otomatik olarak yapılmış şekline beceri denir.

Becerilerin genel olarak şu özellikleri taşıması beklenir:

1-Kasların kullanılmasında incelik, yerindelik ve uygunluk,
2-Birkaç organın hareketlerinin aynı anda koordine edilmesi,
3-Değişen duruma göre anında ve en uygun hareketleri seçme,
4-Değişen amaca ve hıza göre hareketlerin uyumunu sağlama,
5-Zamanında tepkide bulunma,
6-El, kol, bilek, ayak ve vücudun diğer kaslarını rahatlıkla kullanma ustalığı.

Becerilerin organize edilmiş bir sıra içinde yapılması gerekir. Tek bir kas hareketi beceri olarak tanımlanamaz".

Ertem (2003:5) Gagné'nin (1985:207) motor beceri gelişimi için en belirgin olan şeyin çalışmalarla, çeşitli alıştırmalarla geliştirildiği görüşüne katılmaktadır. Yani istenilen performans, gerçekleştirilen hareketler, daha doğru, daha düzgün, daha iyi zamanlama özelliklerine ulaşır.

Bir piyanistin parmak tekniği, bir okuyucunun eşgüdümlü göz hareketleri, olağanüstü derecede motor beceri gerektirir. Ancak, bir kez eğitildiklerinde, motor sistemler, tüm bunları büyük bir rahatlıkla ve büyük bölümünü otomatik olarak ortaya koyarlar (Erdal, 2005: 78).

> Howe' e (2001: 100) göre; başarıya ulaşmak için eğitim ve pratik (alıştırma yapma) son derece önemlidir. Çünkü bazı zorlayıcı alanlarda, yoğun pratik ve eğitim olmaksızın beceri ve uzmanlık kazanmak mümkün değildir. Kişinin herhangi bir alanda yetkinleşebilmesi için gereken pratiğin yoğunluğu temel önemdedir. Örneğin bir müzisyen, briç oyuncusu, sporcu, matematikçi ya da bilim adamının profesyonel standartlara ulaşması için genellikle on bin saatlik pratik ve eğitime ihtiyacı vardır. On bin saat çok geniş bir süredir. On yıl boyunca günde yaklaşık üç saatlik bir çalışmaya denk düşer. Bu büyük zaman yatırımıdır ve çoğu insanın, hayatlarının bu kadarlık dilimini bir alanda uzmanlaşmaya adamaktaki isteksizliği ya da bunu gerçekleştirememeleri şaşırtıcıdır.

Diğer yandan, piyano çalma sanatı son derece ciddi, aşamalı, disiplinli çalışmaları gerektiren bir eğitim sürecini kapsamaktadır. Bu aşamalı süreçte, insanın doğasında var olan fizyolojik, psikolojik, zihinsel ve duygusal öğeler bir bütün olarak yer almaktadır. Piyano eğitiminde önemli başarılar göstermek bu öğeler arasındaki karmaşık dengenin sağlanması ile ancak mümkün olabilir.

Piyano öğrenmede başarıyı belirleyen etkenler yalnızca zeka ve yetenek değil, bunlar kadar önem taşıyan azim, kararlılık ve çalışma gibi etkenlerdir. Piyanist Ignace Paderewski "müzikal yeteneğin % 98 i çalışma, % 2 si yetenektir" demiştir (McCalley,1995:9). Bu nedenle öğrencinin derse tam devamının yanında her gün düzenli olarak bireysel çalışma yapması gerekmektedir.

1.2. Piyano Eğitiminde Bireysel Çalışma Süreci

Piyano çalmayı öğrenmek; çok sabırlı olmayı, çalışma konusunda titiz ve prensip sahibi olmayı gerektirmektedir.

> Çalışmanın amacı, tüm hareketleri otomatik bir hale getirmek ve onları en kolay, vücudu en az yoracak biçimde yapabilme gücüne erişmektir. Ancak küçük formüller refleks haline geldikten sonra, beynimiz onları duygularımızı ifade için gerekli biçimde sıralayarak denetim altına alabilir.

> Çalgı tekniğini refleks haline getirmek için, bilinçli ve sürekli bir çalışmaya gerek vardır. Şunu unutmayalım ki, çalgı tekniğinin temeli ‘ bilinçli bir otomatizm’dir” (Fenmen 1991:25).

“ Öğrenme ilkelerinden ‘alıştırma’ (egzersiz), özellikle beceri konularının öğrenilmesi için, büyük bir değer taşır. ‘Alıştırma’ olmadan, hemen hemen hiçbir beceri kazanılamaz” (Binbaşıoğlu, 1995:363).

Piyano öğretimi temelde karmaşık bir süreçtir. Bu nedenle öğrenim sürecinin genelde etkili ve sistemli alıştırma yapma alışkanlığıyla temel kazandığı unutulmamalıdır. Bu da etkili ve verimli bireysel çalışmalarla gerçekleşir. Öğrencilerin ders içi ve ders dışı çalışmalarının verimliliği için hem öğretmen hem öğrenci tarafından bu alışkanlığın yerleştirilmesi son derece önemlidir.

Bilinçli yapılması gereken bireysel çalışma sürecinde, öğrenciden düzenli yapılan bir çalışma düzeni/disiplini geliştirmesi beklenir. Çalgı becerilerini geliştirmek ve üst düzeylere çıkartmak için öğrencilerin bilinçli çalışma yöntemi ve alışkanlıkları kazanmaları çok önemlidir. Çünkü bu davranışları kazanmaları, piyano öğretmenleri ile yaptıkları dersler sona erdikten sonra bile müzikten ve çalgılarından uzaklaşmalarını engelleyecektir.

> “…Çalgı çalma yoğun çaba ve konsantrasyon gerektiren, oldukça karmaşık bir fiziksel ve zihinsel eylemdir. Bu nedenle, çalıcının tekniğini geliştirebilmek amacıyla çok ağır bir görev yüklenmesi ve tıpkı yarışa hazırlanan bir atlet gibi çalışarak normal vücut fonksiyonlarını aşması, özel türde bir dayanıklılık, esneklik, kas gücü ve koordinasyon geliştirmesi gerekir.…” (Çimen 2003:175,180).

> Çalgı eğitiminde, öğrenciyi egzersiz yapmaya yönlendirmek oldukça önemlidir. Çünkü öğrenciler çoğunlukla egzersiz yapmakta zorlanmaktadır ve egzersizleri sıkıcı buldukları gibi egzersiz çalışma alışkanlığını da edinememektedirler. Öğrencinin çalgısına motive olabilmesi için öncelikle onun alıştırma yapma konusunda isteklendirilmiş olması gerekmektedir. Öğrenciyi egzersiz yapmaya ikna edebilmek için, öncelikle öğrencinin bu tür çalışmaların karşılaştıkları teknik problemlerin üstesinden gelmesinde etkili olacağına inanması ve bunu kabul etmiş olması gerekir (Küçük 2003:23).

> Alıştırma yapmanın gerekliliğine öğrenciyi inandırmanın yanı sıra, etkili bir alıştırmanın nasıl yapılacağının öğretilmesi de önem kazanmaktadır. Çünkü, bilinçsizce yapılan tekrarlar öğrenciyi sıkıcı bir tekdüzeliğe götürebilmekte ve alıştırma sürecinden beklenen yarar yeterince sağlanamamaktadır. Böylelikle öğrencinin öğrenmeye karşı olan ilgisi de olumsuz yönde etkilenmektedir (Ercan 2008:69).

Asıl önemlisi, ilgi ve tercihleri nasıl olursa olsun, öğrencinin yeteneklerini geliştirmesi için gerekli sayılan çalışma sürelerini verimli geçirmelerini sağlamaktır.

> Küçük' e (2003:23) göre, "düşünerek çalışmak, sürekli aynı rutini tekrarlamayıp egzersizlerin sırasını değiştirmek, çalışırken kısa aralar vermek, metronom destekli çalışmak ve çalışılan egzersizin hızını değiştirmek, öğrencileri egzersiz yapmanın sıkıcı bir aktivite olmadığına inandırmanın yollarından bazılarıdır."

Diğer bir deyişle, öğrencinin bilişsel, devinişsel ve duyuşsal alanlardaki çalgı öğrenme davranışlarının bir bütün olarak geliştirilebilmesi için bilinçli bir yaklaşımla alıştırma yapılması zorunlu olmaktadır.

Ancak öğrenciler ders dışındaki bireysel piyano çalışma sürecini ne şekilde ve nasıl kullanmaları gerektiği konusunda problem yaşamaktadırlar.

> Ayrıntılarla dolu bir piyano dersinin ardından öğrenciler hafta boyunca sürdürdükleri çalışmalarında kendileriyle baş başa kalırlar. Öğrenciler ödevlerini nasıl ve ne şekilde çalışacaklarını, zamanlarını nasıl verimli bir şekilde kullanacaklarını yeterince bilmedikleri gibi, genellikle alıştırma yapma konusunda da yerleşmiş bir fikre sahip değildirler. Böylece denetimden uzak bir şekilde piyano başında geçirilen zaman onlar için verimli olmaktan çok, gereksiz çalışmalar ve zaman kaybı sonucunda bıkkınlık, yorgunluk getirecektir (Ercan 2008: 107).

Bunun dışında, alıştırma yapmanın önemini kavrayamayan öğrenciler de yok değildir.

> Ercan (2008: 101) Nelson'ın (1998)görüşüne katıldığını belirterek bireysel çalgı dersi veren öğretmenlerin genellikle öğrencilerin alıştırma yapmaktan kaçındıklarından ya da yeteri kadar yapmadıklarından yakındıklarını belirtmektedir. Ancak çok defa alıştırmanın nasıl yapılacağı konusunda öğrencilerini yeterince bilgilendirmezler. Öğretmenin sık sık öğrenciye eve gidip alıştırma yapmasını söylemesi yeterli değildir.

"Gerektiğinde dersin tamamı alıştırmaların nasıl yapılacağının öğretimine ayrılabilir. Çünkü uzun tekrarlar gerektiren alıştırmalar hiçbir zaman amaçsızca ve bilinçsizce yapılmamalıdır. Öğretmen öğrencisine uzun dönem, kısa dönem ve günlük amaçlar için yapacağı alışkanlık haline gelen alıştırmaların oluşturulmasında yardımcı olmalıdır. Öğrenciler çeşitliliği olan, açık ve ayrıntılı alıştırma ödevleriyle gelişirler" (Ercan, 2008:101-102).

Çimen' e (1994:137) göre, çalgı öğretiminde süreklilik ilkesi öğrencinin derslere devamlılığını ve her gün programlı olarak bireysel çalışma yapmasını gerektirmektedir. Bu nedenle çalgı çalışmaya her gün belirli bir çalışma süresi ayrılmalı ve ona uyulmaya çalışılmalıdır. Çalgı çalışmaya başlamadan önce çalışma süresinin akıllıca planlanması çok önemlidir. Günlük çalışmada teknik konulara, alıştırma, etütler ve yapıtlar ile eskiden çalışılan parçaların tekrarına ve deşifreye (ilk bakışta okumaya) yer verilmelidir (Şendurur,2001:162).

Oysa bazı öğrenciler teknik alıştırma ve etütlere önem vermeyip eserlere yoğun çalışırlar. Teknik çalışmaların, etkili bir seslendirme için zorunlu olduğu; ancak aşırılığa kaçmadan her gün zaman ayrılması gerekliliği öğrenciye kavratılmalıdır.

Büyükkayıkçı (2004), Kicq' in (1982:81) görüşüne katıldığını belirterek, bireysel çalışma sürecinde her öğrenciye belirli bir çalışma süresi önerilmesinin uygun olmadığı fikrine katılmaktadır. Bireylerin yetenek, gereksinim, ilgi, tecrübe, sabır ve dayanıklılık bakımından birbirlerinden farklı oldukları göz önünde bulundurularak çalışma süreleri bu doğrultuda belirlenmelidir. Örneğin bir öğrenci için iki saatlik bir çalışma o günün planlanmasında yeterli olurken, bir başka öğrenci için yeterli olmayabilir. Önemli olan çok çalışma değil, öğrencinin kendine ayırdığı zamanı en etkili ve verimli şekilde kullanmasıdır.

Şendurur' a (2001:162) göre, bireylerin yetenek, gereksinim, ilgi ve tecrübeleri bakımından birbirlerinden farklı oldukları herkes tarafından bilinen bir gerçektir. Bireylerin de bu durumları kabullenmeleri ve böylelikle birbirleriyle değil, kendileriyle yarışmaları ve çalgı eğitimiyle hedeflenen davranışları kazanmaları için, derse hazırlanma sürelerini en etkili bir biçimde kullanmaları gerekmektedir. Müzikte yetenekli olmak, çalgısında kolay yapabilirliğe sahip olmak çok önemli bir özelliktir. Ama bu yetilere sahip olmak tek başına bir şey ifade etmez. Her düzey ve yetenekteki bireylerin kendilerine ait olan özgür zamanlarını en etkili bir şekilde değerlendirmeleri kaçınılmaz bir gerekliliktir.

1.3. Bireysel Çalışmaların Planlanması

Her enstrümanda olduğu gibi piyano çalma becerisi de günlük egzersizler ve bilinçli çalışma yöntemleriyle gelişir. Bu noktada piyano dersleri haricindeki öğrencinin bireysel piyano çalışma süreci büyük önem taşır.

Piyano çalma becerisini elde etme ve geliştirme, her gün uyulması gereken belli başlı çalışmalara ve bu sayede ulaşılması gereken belli aşamalara bağlıdır. Bu amaca ulaşabilmek için kişinin düzenli ve sistemli bir çalışma yöntemi uygulaması gerekir. Bu çalışma, düzeye uygun başka yapıtlarla ve bunlara hazırlayıcı etütlerle desteklendiğinde, beslendiğinde, kişi öğrendiği piyano tekniğinin gelişme gösterdiğini, olgunlaştığını daha bilinçli olarak anlayabilir. Böylelikle öğrencinin piyanoyla beraber müziksel beğenisi ve müzik yapma zevki daha sağlıklı bir oluşum içerisine girebilir (Sungurtekin, 1993:3).

Her öğrencinin bireysel çalışmalarında farklılıklar gözlenebilir.

1.3.1. Isınma Egzersizleri ve Önemi

Doğru teknik alışkanlıkların kazandırılmasının, piyano eğitiminin her aşamasında uygulanması gereken teknik alıştırmalarla son derece ilgili olduğu, piyano pedagogları tarafından kabul edilmiş bir gerçektir. Her piyano çalışmasının başında sistemli olarak yapılan teknik egzersizler, eser ve etüt çalışmalarını önemli ölçüde kolaylaştırarak daha kısa sürede istenilen düzeye ulaşmayı sağlayacaktır. Bunun yanında, bu çalışmalar, parmak, bilek, kol gibi piyanistik organlardaki kasların "ısıtılmasını" sağladığı gibi eser çalışmalarına yönelik hazırlayıcı bir nitelik taşıması ile öğrencileri önemli sakatlıklardan koruyacaktır (Ekinci, 2004: 47-48).

Günlük çalışmaya başlamadan önce, çalgısız olarak germe ve gevşeme egzersizleri yapılarak tüm organlar ve kasların ısıtılması sağlanabilir. Olası incinmeleri önlemek için kol ve omuzların gevşek olmasına dikkat edilmelidir. Çalgı üzerinde yapılan ısınma alıştırmaları ise yavaş bir tempoda yapılarak parmaklar çalışmaya hazırlanmalıdır (Çimen, 2003:175-180).

Zorba' ya (2001:63) göre, herhangi bir beden aktivitesine başlamadan önce yapılan ısınma egzersizleri, kasların iç ısısının artmasını sağlayarak, organizmanın aktiviteye

bedensel ve psikolojik olarak hazırlanmasına, esnekliğin geliştirilmesine, eklemlerin maksimum hareketliliğinin sağlanmasına ve kas zedelenmelerinin önlenmesine yardımcı olur.

Bedensel aktivitelerin sonunda, kullanılan yapıların hafif gerdirilmeleriyle yapılan gevşeme egzersizleri de, yorgunluğa neden olan laktik asidin, kan ve kastan süratli bir şekilde atılmasına yardım eder (Akgün, 1994:76).

Çalgı çalma da sonuçta bedensel bir aktivite olduğuna göre; piyano çalmaya başlamadan önce, piyano dışında ve piyano üzerinde yapılabilen bilinçli ve düzenli ısınma egzersizleri, çalarken aktif olan kasların iç ısılarının artmasını, böylece vücudun çalma eylemine bedensel ve psikolojik olarak hazırlanmasını, kasların esnekliğinin ve hareketliliğinin artmasını sağlayabilir. Böylelikle olası bedensel rahatsızlıklar da önlenebilir (Aydıner, 2004:11).

"Piyanistler için atletler iyi birer örnektir. Çünkü atletler de ağır bir çalışmaya başlamadan önce kaslarını ısıtırlar. Isınma hareketleri hem yumuşak esnemeleri hem de uzuvlardan eklemlere kadar uzanan egzersizleri içermelidir. Bir kas dokusunun ısınması 0,5-2 dakika alır. Gayret sarf ederek ve çok hızlı şekilde gerilen kaslar fazla laktik asit üretirler ve kendilerini korumak için zorla kasılırlar. Pek çok uzman yavaş, nazik esnemeleri önermektedir"(Wristen, 1998:26).

Chicago' daki "Sanatçılar İçin Tıbbi Program" ın sorumlusu Alice Brandfonbrener, her bir egzersizin 7'şer kez tekrarlandığı, her iki kolu yavaşça indirme, omuzları kaldırıp indirme, kürek kemiklerini germe, dirsekleri eğip doğrultma, omuzları öne arkaya doğru çevirme, kolları uzatma, avuç içlerini yukarı aşağı çevirme ve elleri bileklerden aşağı yukarı eğme gibi egzersizleri içeren 10-15' er dakikalık ısınmaları önermektedir (Wristen, 1998:26).

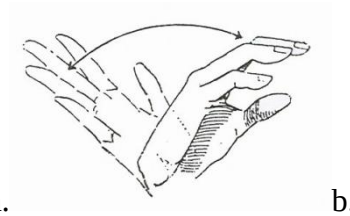
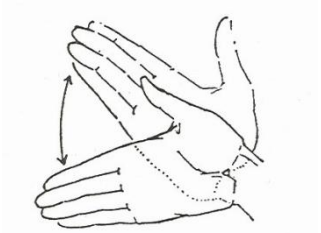
Brandfonbrener, öğrencilere, ellerine daha fazla odaklanmaları için bileği önce serçe parmağa sonra başparmağa doğru eğmelerini, parmakları birbirinden ayırmalarını, parmaklarını birlikte sıkmalarını, parmakları üstteki iki eklemden kıvırıp iki eli kanca gibi birbirine geçirmelerini ve bu hareketleri 10'ar kez tekrarlamalarını önermektedir. Bu esnemelerden sonra vücut fiziksel olarak çalmaya hazırlanır. Kasları tümüyle uzatarak esnetme ve rahatlatma gibi benzer teknikler alıştırmalardan sonra kramp girmesini ve yorgunluğu engeller. Ayrıca Brandfonbrener, 10-15 dakikalık rahatlamayı ve kolları başın üstüne kaldırıp elleri omuzların arkasından birleştirmeyi ve tutmayı,

boynu sağa sola eğmeyi, elleri başın arkasında kenetlemeyi ve boynu her iki omuza doğru eğmeyi, elleri kalçanın arkasında kenetleyip omuzları çevirmeyi, bir yumruk yapıp bilekten aşağı doğru eğmeyi, parmakları düz tutarak eli bilekten yavaşça geriye doğru eğmeyi ve parmakları ayırıp sonra da rahatlamayı önermektedir. Böylelikle her pozisyonda 5 saniye süren ve 5'er kez tekrarlanan bu egzersizler kasları rahatlatacaktır (Wristen, 1998:26).

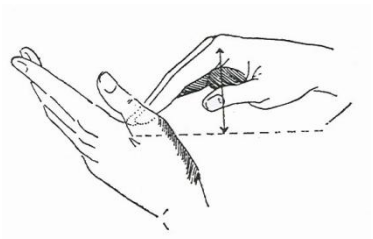
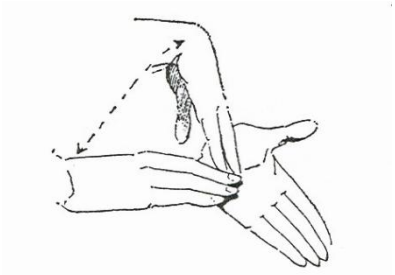
Erdal, "Koordinatif-Kondisyonel Motorik Özelliklerin Geliştirilmesine Yönelik Antrenmanların Piyano Çalma Performansına Olan Etkilerinin İncelenmesi ve Piyano Tekniğinin Hareket Analizi" konulu betimsel ve deneysel boyuta sahip bir araştırma yapmıştır. Araştırmada 8 hafta boyunca uygulanan bir egzersiz programı yer almaktadır.

Uygulanan teknik çalışmaları içeren egzersiz modeli şunlardır; (Pamir, 1984: 209-216; Erdal, 2005: 121-123)

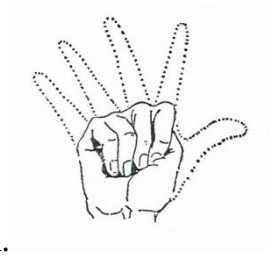
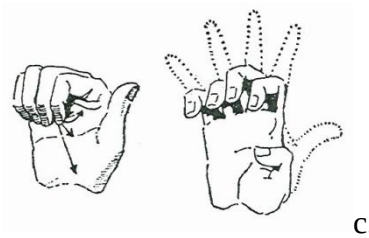
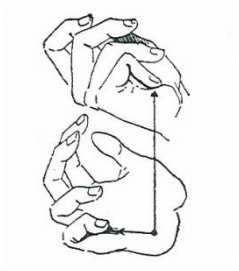
Şekil 1.1. Bilek yumuşaklığı için bilek yuvarlama hareketleri

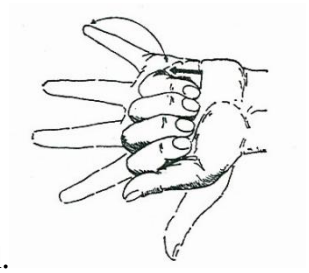
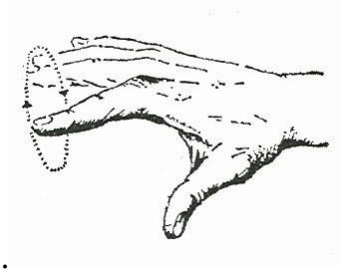
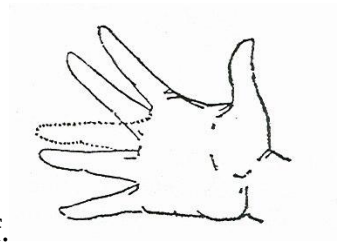
a. b. c.

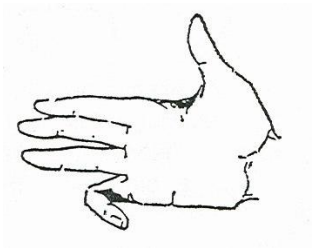
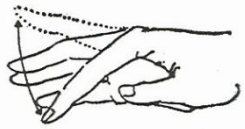
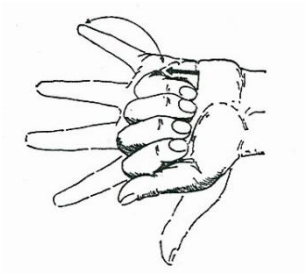
Şekil1.2. Ön kol hareketleri/parmağın önkol yardımı ile yaptığı dolaylı hareketler

a. b.

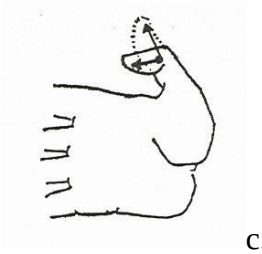
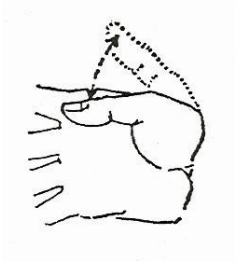
Şekil 1.3. Parmak işlevleri ile ilgili hareketler

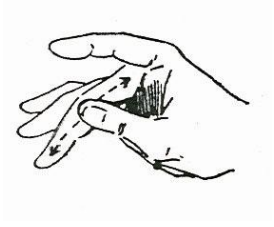
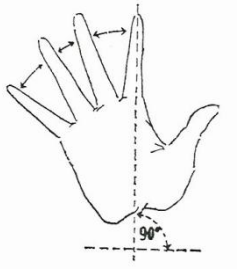
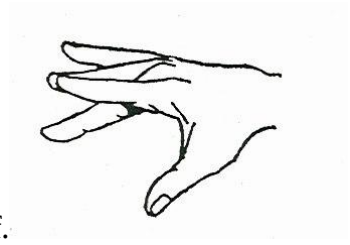
a. b. c.

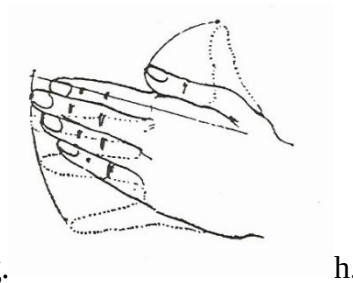
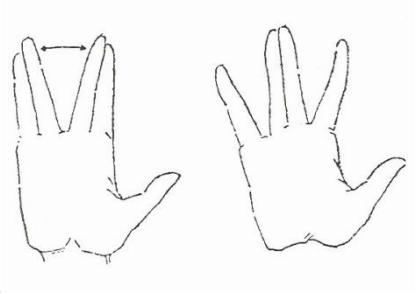
d. e. f.

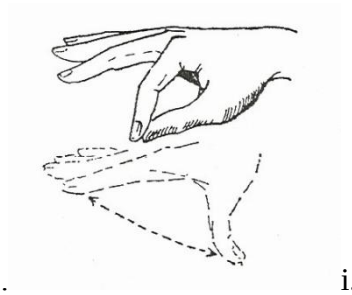
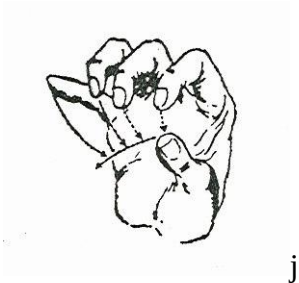
g. h. ı.

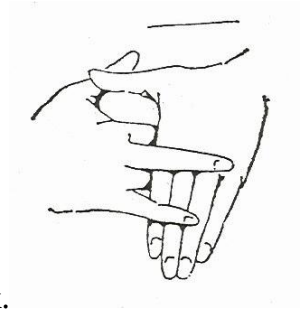
Şekil 1.4. Başparmağı dip eklemden bükme hareketleri

a. b. c.

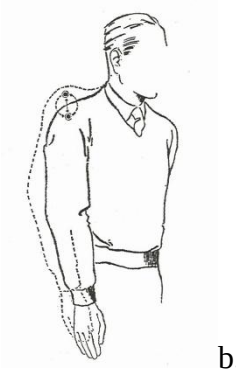
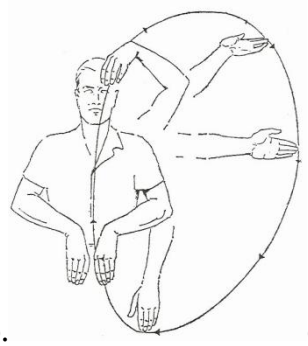
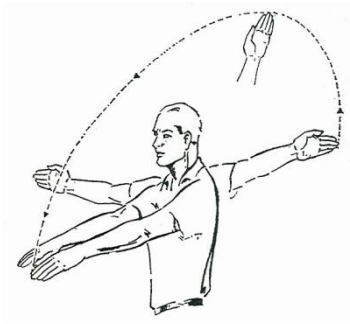
d. e. f.

g. h.

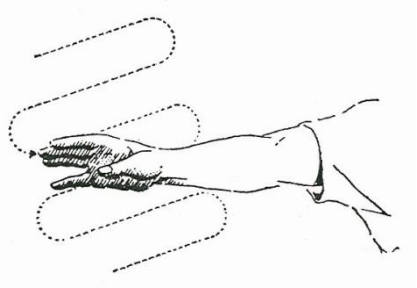
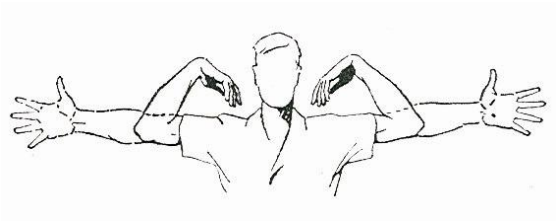
ı. i. j.

k.

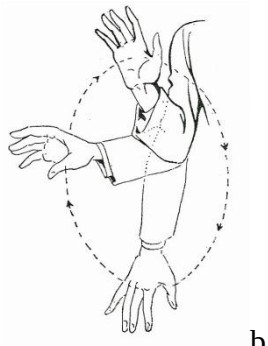
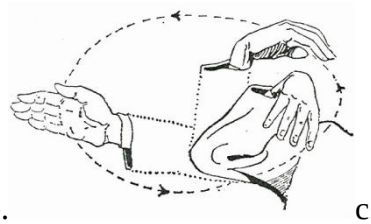
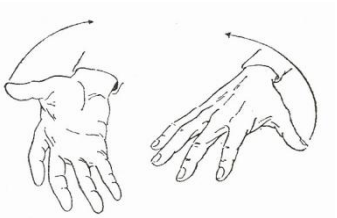
Şekil 1.5. Kol tekniği için çalışmalar

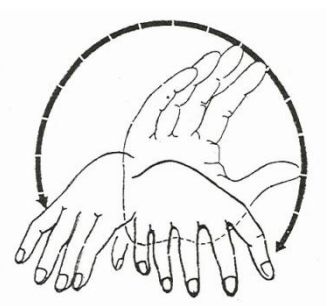
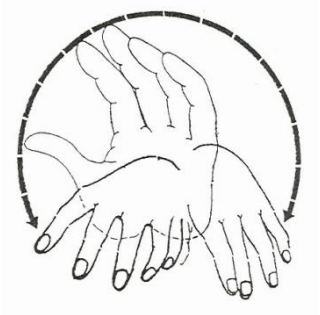
a. b. c.

d. e.

f. g.

Şekil 1.6. Önkol hareketleri

a. b. c.

d. e.

Erdal'a (2005:165) göre çalgı çalarken uzun saatler ve sürekli tekrar eden hareketlerle çalışan müzisyenler sakatlık riskine açık olduklarından çalgılarına yönelik etkin bedensel yapılara ilişkin ergonomi kavramı hakkında bilgilendirilmelidirler. Çalışmalardan önce müzisyenler için genel ve çalgıya yönelik etkin bedensel yapılara ilişkin özel egzersiz programları uygulanmalıdır.

Düzenli bir şekilde uygulanan teknik hazırlık antrenmanı ile piyano çalma tekniğine yönelik hareket becerilerinin doğru öğrenilmesi ve kalıcı hale getirilmesi sağlanabilir.

Teknik çalışmaların piyanosuz masa üzerinde yapılması, her parmağı tek tek çalıştıran egzersizlerin uygulanması bir anlamda mental (zihinsel) antrenman olarak da ifade edilebilir. Bu açıdan bu tür çalışmalar yadsınmamalıdır (Erdal, 2005:166).

Bireysel çalışmalarda çalgısız ısınma egzersizlerinin ardından, parmak aktivitelerinin sağlanmasına yönelik teknik alıştırmaların uygulanması yarar sağlamaktadır.

"Beşparmak, gam ve arpej çalışmaları, parmak güçlendirme çalışmaları, çift ses, tril, koordinasyon çalışmaları, iyi bir parmak disiplininin kazandırılmasında en etkili uygulama olarak kabul edilmektedir. Bu alıştırmaların yardımıyla öğrenci daha kolay ilerleyecek, piyano çalışmaya ilişkin temel davranışları kolaylıkla kazanabilecektir" (Ekinci, 2004:36).

1.3.2. Teknik Çalışma ve Önemi

Piyano eğitiminin temelinde, öğrenciye müziği anlayabilme gücü ve müzik dokusundaki tınıları dinleyebilme, ezgiyi cümlelere doğru ayırabilme, ezgi ve eşliği istenilen şekilde duyurabilme alışkanlıklarını kazandırmaya yönelik hedefler yer almalıdır. Bu hedeflere ulaşılmada izlenecek yol ise doğru teknik alışkanlıklarının kazandırılmasına yönelik çalışmalar ile müzikaliteye yönelik performans çalışmalarının bir arada, aynı anda geliştirilmesidir. Teknik gelişim düzeyi, öğrencilerin etkili ve duyarlı çalmalarını sağlayacak bir araç olarak görülmelidir. Çünkü, piyano eğitiminin gerçek amacı iyi bir tekniğin yardımıyla, eserleri gerçek hızına uygun ve doğru bir ifadeyle çalabilmeyi sağlamak olmalıdır (Ekinci, 2004:7).

> Piyano tekniği, müziksel ifade için anahtar; yorum için bir araçtır. Hareket ve anlam birbiriyle o kadar ilişkilidir ki, belli el kol hareketi mesajı iletmenin bir parçasıdır. Örneğin, müziksel süreklilik, fiziksel sürekliliği gerektirir. Bunun gibi ritmik canlılık sadece güçlü eylem aracılığı ile ifade edilebilir. İyi eğitim tekniği esnek, verimli ve emin olarak çeşitli yaklaşımları keşfe cesaretlendirir (Fink, 1992:11).

> Piyano eğitiminin tüm aşamalarında doğru teknik becerilerin geliştirilmesi, öğrencinin klavyeyi tanıyabilme, iyi parmak disiplini elde edebilme, verilen eserleri rahat bir şekilde, herhangi bir kasılma olmaksızın seslendirebilme ve en önemlisi bestecinin stiline uygun bir biçimde müzikal yorum katabilme gibi temel hedeflere başarıyla ve zorlanmadan ulaşılmasında en önemli etkenlerden biridir (Ekinci, 2004:48).

Doğru piyano çalma tekniğinin elde edilmesi, öğrencinin ilerideki başarısı üzerinde belirleyici bir özellik taşımaktadır. Çünkü, başlangıç aşamasında piyano çalmaya ilişkin teknik yeterliliği elde edemeyen bir öğrencinin piyano dersine karşı tutumunun ve buna bağlı olarak akademik başarısının her zaman alt düzeyde kalacağı şüphesizdir.

> Her ne kadar bazı piyano eğitimcileri teknik alıştırma çalışmalarını, öğrenciyi anlamsız bir döngü içine götüren, onu müzikaliteden uzaklaştıran gereksiz uygulamalar olarak değerlendirse de, her yönüyle iyi geliştirilmiş bir piyano tekniğinin, eserlerin seslendirilmesine ilişkin bir önkoşul olduğu kanısı, başta Lizst, Brahms, A. Cortot, gibi birçok piyano çalma sanatının zirvesine ulaşmış piyanist ve eğitimci tarafından benimsenmiştir. Bu tür çalışmaları, ünlü Rus piyanist ve pedagog Neuhaus, piyano çalma sanatının bütününü oluşturmada "yarı mamul", "stok yapma", "çiğ hammadde" olarak değerlendirmektedir (Ekinci 2004:50).

> Her piyano dersinin başlangıcında uygulanacak teknik alıştırmalar, hem tüm piyanistik organları için fiziksel bir hazırlık, hem de öğrencinin teknik becerilerinin güçlendirilmesine ve birer alışkanlığa dönüşmesine yönelik etkili bir araç olarak kabul edilmektedir. Aşamalı olarak yapılan bu çalışmalar, öğrencinin müzik öğretmenliği mesleğinin hedefleri doğrultusunda öngörülen iyi bir piyano çalma düzeyine daha kısa sürede ve daha sağlam temellere dayanarak ulaşmasını sağlayacaktır (Ekinci, 2004:12).

Bu aşamalı süreçte, başlangıçta kazandırılması gereken temel piyano çalma davranışlarından her birinin, zamanla birer beceri haline gelmesi ve daha sonra bu

becerilerin otomatikleşmesiyle teknik alışkanlıklara dönüşmesi amaçlanmaktadır. Bunların gerçekleştirilmesinde, piyano eğitiminin her evresinde bir ön çalışma niteliğini taşıyan teknik alıştırmalar, etkili bir yöntem olarak kabul edilmektedir.

Piyano çalma tekniğini geliştirici çalışmalar her zaman eserlerin mükemmel icrasında etkili olacak bir araç olarak görülmelidir. Alıştırma (egzersiz) olarak adlandırılan bu çalışmalar olmadan hemen hemen hiçbir beceri kazanılamaz.

Söz konusu olan piyano çalışmaları belirli zorluk sırası almış alıştırma ve etüdün yanında "gam, arpej, oktav, beş parmak alıştırmaları, tril çalışmaları, akor ve çevrimlerine ilişkin çalışmalar, çift sesli aralıkların seslendirilmesine yönelik alıştırmalar, parmak güçlendirme çalışmaları…vb" gibi daha bir çok yaratıcı çalışmayı içerir. Bu alıştırma, etüt ve çalışmalar belli düzen içinde kavramayı kolaylaştırarak birbirlerini destekleyici şekilde ele alınıp işlenmeyi gerektirir.

1.3.2.1.Teknik alıştırmalar

1.3.2.1.1. Beş parmak alıştırmaları: Beşparmak alıştırmaları ile parmak eşitliğinin kazandırılması amaçlanmaktadır. Parmakların klavye üzerinde rahat ve özgürce hareket etmesini sağlamaya yönelik olan bu çalışmalar daha çok legato (bağlı) çalma tekniğiyle gerçekleştirilir. Bunun yanında, eserlerde karşılaşılan hızlı teknik pasajların kolaylıkla aşılmasına olanak sağlamaktadır. Ayrıca, beşparmak alıştırmaları öğrencinin klavyeyi daha iyi tanıması ve ona hakim olması açısından önem taşımaktadır. Bu tür alıştırmaların farklı ritim kombinasyonları ile yapılması, teknik hedeflere ulaşmayı sağladığı gibi nota değerlerinin pekiştirilmesine de yardımcı olacaktır (Ekinci, 2004:38).

1.3.2.1.2. Parmak güçlendirme çalışmaları: Güçlendirilmiş parmaklar, piyano eğitiminde iyi bir düzeye ulaşmanın önkoşuludur. Tüm parmaklarımızın aynı güce sahip olmadığı ise bilinen bir durumdur. Zayıf olan parmaklarımız güçlendirilmediği sürece, istemsiz olarak havada kalır ve diğer parmakların, elin ve hatta tüm kolun kasılmasına

neden olur. Bu nedenle düzeye uygun ve aşamalı teknik alıştırmalarla, her parmağı güçlendirerek, bağımsızca hareket etmesi sağlanmalıdır (Ekinci, 2004:40).

1.3.2.1.3. Gam ve arpej çalışmaları: Demirova (2008:16) Natanson'ın (1967:17), görüşüne katılarak teknik çalışma çeşitliliği içinde gam ve arpejlerin çok özel bir yeri olduğunu belirtmiştir. Rus eğitimci Natanson, sürekli gam ve arpej çalışan bir öğrenci ile hiç çalışmayan bir öğrenciyi karşılaştırarak, gam ve arpej çalışmanın, çalışılan herhangi bir parçada bir gamın arpejlerinden oluşan pasajla karşılaşıldığında, bu pasajla ilgili sorunu daha kolay ve daha çabuk çözebileceğini belirtmektedir. Demirova, ayrıca Sokolov' ın (1968:171), "Gilels her hangi bir parçada gamdan oluşan bir pasajın çalınışında zorlukla karşılaşıldığında, bu sorunun çözülmesi için öncelikle o pasajın tonundaki gamın çalışılmasını önermektedir" görüşüne katılmaktadır

Gam ve arpej çalışmaları, piyano tekniğinin temelini oluşturmaktadır. Bu nedenle her öğrenci tarafından zorunlu olarak yapılması gereken çalışmalardır. Ekinci (2004:39) Rus piyanist ve eğitimci Kogan' ın (1963: 334), "gamlar sadece teknik temelin oluşturulmasında değil, klavyedeki rahat ve emin tonal yönlenmeler için gereklidir" görüşüne katıldığını belirtmektedir.

"Gam, müzik dağarcığında temel unsurlardan biridir ve klavye üzerinde alfabetik anahtar gibi enstrüman çalmanın işlevselliğini anlama konusunda yardımcı olur. Gam çalışmaktan öğrenilen modeller müzik çalışmalarında ölçülemez miktarda zaman kazancı sağlar" (Lyke ve Enoch, 1987:204).

Demirova (2008:15) Rus piyano eğitimcisi S.Savşınskiy' nin (1968:106-107) gamların önemini şöyle ifade ettiğini belirtmektedir: " Bir sporcu için halter, bar, kantar taşı gibi araçlar ne kadar önemli ise, bir piyanist için de gamlar o kadar önemli çalışma araçlarıdır."

Demirova ayrıca (2008:15) Sokolov' un (1968:171) belirttiği, Rus piyanist E.Gilels 'in " Her gün yenilmesi gereken gıdamız ekmek gibi piyanistin ekmeği de gamlardır" fikrine katılmaktadır. Gilels' in de gamları her gün çaldığı bilinmektedir.

Robert Schumann, genç müzikçilere öğütlerinde gamlara ve öteki parmak alıştırmalarına sürekli çalışılmasını önerirken, günde birkaç saat teknik çalışmalara yer verip olgun bir icra gücüne sahip olunacağını düşünmemek gerektiğini de ifade eder ve zamanı iyi kullanmayı öğütler (Fenmen, 1947: 128).

Demirova (2008: 17) Agay' in (1981:21-24) 'gam çalışmaları sayesinde piyano eğitiminde iki amaç gerçekleştirilir' fikrine katılmaktadır. Bunlar:

1) Öğrencinin tekniğini geliştirme

2) Bütün tonları bilinçli olarak öğrenme

Dizi (gam) çalışırken parmaklarımızın gösterdiği ustalığı, çarpım tablosunda sahip olduğumuz ustalığa benzetebiliriz. Bir öğrenci için çalışmaya dizilerle (gamlarla) başlamak iyi bir ön hazırlık olduğu gibi, aynı zamanda işitme çalışmaları açısından da iyi bir eğitimdir. Profesyonel seslendiriciler, ihtiyaçlarına göre, günlük çalışmalarının 20 veya 30 dakikasını dizi (gam) çalışmalarına ayırabilirler. Piyano eğitimi alan bir öğrenci çalışmalarının hiç olmazsa 10 dakikasını majör, armonik ve melodik minör dizilere (gamlara) ayırmalıdır (Ercan, 2008:119).

Demirova (2008:16), Zimina ve Mohel' in (1989:28), gamlar, akorlar ve arpejlerle birlikte sürekli olarak çalışıldığı zaman bilekler ve eller zamanla daha fazla hareket, kıvraklık, esneklik kazanır; parmak uçları tuşlara daha hassasiyetle dokunur ve hisseder görüşüne katılarak, piyanodan çıkan sesin kalitesinin daha iyi düzeye geldiğini ve parmak hızının süratle gelişme gösterdiğini belirtmektedir.

Gam çalmak ne angarya bir iş ne de sadece mekanik bir marifet olmalı. Bir kere gerçekten tam olarak çalındığı zaman, eğer değişik şekillerde çalınıyorsa hem eğlence olur hem de tekniği geliştirir. Her grubun başlangıcına az bir vurgu verilerek, ikili , üçlü, dörtlü nota gruplarıyla, iki, üç ve dört oktavda çalınabilir. Gamların yukarı ve aşağı doğru sürüklenerek akması önemlidir, sadece notadan notaya gidilmemelidir. Eşit olarak çalınan gamlar müzikal deneyimin bir parçasıdır ve crescendolar ve diminuendolar ile çalınabilir, hiçbir ani forte ya da piano oluşturmadan tonlamadaki bu çeşitlemeler tüm gama taşınmalıdır (Lyke ve Enoch, 1987:114).

Demirova' ya (2008:19) göre, gam çalışmalarını monotonluktan uzaklaştırmak ve ilginç hale getirmek için öğretmenler çekici yöntemler bulabilir.

Bu yöntemler şöyle sıralanabilir:

- Legato, staccato, portamento vb. değişik tuşelerin kullanılması;
- Önce inici sonra çıkıcı gamların çalışılması; piyanonun ortasında başlamak yerine aşırı uçlarda başlayarak ters hareketle çalışma;
- Crescendo, diminuendo gibi dinamikleri kullanma;

sağ elde melodi tuşesi, sol el hafif ve bunun tersi olarak çalışma;

- Çeşitli ritimlerle çalışma;
- Bir el legato diğeri staccato çalma, sonra ise bunun tersi yapılmalı,
- Poliritmik (ikiye karşı üç veya üçe karşı dört) gibi, kullanıma yer vererek çalışma (Slenczynska, 1968:113-117).

Demirova (2008:19) Pamir' in (1984:102) gamların farklı, çeşitli şekillerde çalışılmasını önerdiğini belirtmektedir. Vurgu çeşitleri ve nüans farkları ile çalışılan gam ve pasajlar, parmak özgürlüğüne, parmakların kuvvetlenmesine yarayacaktır. Bu çalışmalara çeşitli artikülasyonlar ile legato, non-legato, staccato, portamentoları ve ritim değişiklikleri de eklenmelidir

Ercan (2008:25), öğrencileri dizi (gam) ve arpej çalışmalarını gözü kapalı olarak yapmaları konusunda cesaretlendirmenin, onların dikkatlerini yoğunlaştırmasına ve çalgısının coğrafyasını tanımalarına yardımcı olacağını belirtir.

Piyano eğitiminde, yukarıda açıklanan teknik öğelerin üzerinde ayrıntılı olarak durulması, doğru bir piyano çalma tekniğinin oluşturulması açısından önem taşımaktadır.

Doğru teknik alışkanlıklarının kazandırılmasının, piyano eğitiminin her aşamasında uygulanması gereken teknik alıştırmalarla son derece ilgili olduğu, piyano pedagogları tarafından kabul edilmiş bir gerçektir. Her piyano çalışmasının başında sistemli olarak yapılan teknik egzersizler, eser ve etüt çalışmalarını önemli ölçüde kolaylaştırarak daha kısa sürede istenilen düzeye ulaşmayı sağlayacaktır. Bunun yanında, parmak, bilek, kol gibi piyanistik organlarındaki kasların "ısıtılmasını" sağlayarak, eser çalışmalarına yönelik hazırlayıcı bir nitelik taşıması ile öğrencileri önemli sakatlıklardan koruyacaktır (Ekinci, 2004:33).

Demriova (2008:17) Ştepanova-Kurtsova' nın (1982:7), ister gam, ister arpej, ister etüt olsun, her hangi bir teknik çalışmanın, piyano çalan kişi için çok yararlı

olduğu fikrine katılarak hepsine özen gösterilmesi ve çok dikkat edilmesi gerektiğini belirtmektedir. Bu çalışmalar sadece elleri fiziksel olarak çalıştırmak veya tüm tuşe türlerini öğrenmek için değil de; psikolojik özellikler kazanma, bilinçli kontrol, tüm hareketlerin ve hassasiyetlerin, ses renginin kontrolü için yapılmalıdır. Bütün çabalar büyük irade gücü, sabır, çalışma enerjisi, ileriye, hedefe doğru bilinçli bir atılım için olmalıdır.

1.3.3. Piyano Eğitiminde Etüt Çalışmaları ve Alıştırmalar

Piyano eğitiminde, temel davranışların beceriye dönüştürülmesinde, gam, arpej ve çeşitli parmak egzersizlerinin yanında etüt ve alıştırmalara da gereksinim duyulmaktadır. Başlangıçta davranışı kazanmaya ilişkin birçok zorlukla karşılaşan öğrenci, çeşitli etüt ve alıştırmaların yardımıyla bu davranışı beceri haline getirebilmektedir.

Büyükkayıkçı (2004:18-19), Günay ve Uçan' nın (1975:56) alıştırmalar için söyledikleri şu görüşlere katıldığını belirtmektedir; alıştırmaların belli başlı özellikleri, yapı bakımından küçük olmaları, genellikle tek soruna dönük olmaları ve bu soruna dönük temel alışkanlıkları kazandırıcı olmaları biçiminde olmalarıdır. Bunların müziksel anlatım güçleri az olmakla birlikte eğitici yönleri yüksektir.

Etütler ise, alıştırmalara göre daha büyük yapıdadırlar. Etütler, müzik eğitiminde belirli zorlukları yenmek üzere hazırlanan çalışma parçalarıdır. Çalgı müziğinde düzeyli bir eser özelliği sergilediği gibi çalgı tekniğini ustalık düzeyinde geliştirmeyi öngören, aynı zamanda müzikal değerlere de ağırlık veren, araştırmacı nitelikte olgun alıştırma parçalarıdır (Küçük,2003: 21-22). Büyükkayıkçı' nın (2004:18) Günay ve Uçan' nın (1975:56) görüşlerine katılarak belirttiği gibi; etütlerin içinde teknik sorunlar, birbirlerine anlamlı bir biçimde bağlanmış olarak göze çarpar. Bir konuyu kendi geniş boyutları içinde işlediği gibi birden fazla konuyu yani birden fazla teknik sorunu da işleyebilirler. Bir yapıt güzelliğinde oldukları kadar teknik parlaklıkları da göz kamaştırıcı olan yüksek düzeyde etütler de vardır. Etüt çalışmakla, teknik konular parlaklığa ve keskinliğe ulaştırılır. Çalgıda çalıcının dayanıklılığı artar. Bu sistematik çalışma sonucunda varılan bilinçle, yapıtların yorumu, çalıcının teknik düzeyine olması koşuluyla, başarı ile yapılır. Yalnız eser çalışarak çalgı çalmayı öğrenmek istenirse, bu hem zaman hem de güç kaybına neden olur. Oysa alıştırma ve

etüt çalarak sağlam ve bilinçli bir çalgı tekniği elde edildiğinde, bu teknik her eseri açan bir anahtar gibi bireyi amacına ulaştırır.

"Etüt parçalarının, başlangıç düzeyinden başlayarak ileri düzeylere kadar, öğrenciye teknik becerinin yanı sıra, hız ve müzikal kavrayış duygusu kazandırma, deşifre becerisini ve müzik anlayışını geliştirme gibi çeşitli işlevleri vardır" (Ercan, 2008:12).

Etüt çalışırken yukarıda belirlenen bu işlevleri ve teknik ayrıntıları üzerinde titizlikle durmanın temel kural olduğu unutulmamalıdır.

Piyano etüdleri, çeşitli ton, yapı, doku ve sürelerde uygulanan eğitim amaçlı müzik parçalarıdır. Etütler, öğrenciye başlangıç düzeyinden başlayarak ileri düzeylere kadar programlı olarak teknik beceri kazandırmak ve öğrenciyi genel ve özel piyano literatürüne hazırlamak amacıyla yazılır. Bunun yanında etütlerin, konser parçası niteliği taşıyan çeşitleri de vardır (Ercan, 2008:96).

Bu bilgiler ışığında piyano eğitiminde etütler, öğrencinin piyano çalma becerisi ve yorum gücünü geliştirmede son derece önem taşıyan öğretim materyalleridir denilebilir. Diğer taraftan bilişsel, devinişsel ve duyuşsal boyutlarda piyano çalma davranışlarının bütünleştirilerek kazandırılması açısından öğrencinin etüd çalışması ve bu çalışmaları pekiştirici parmak alıştırmaları yapması gerekmektedir. Ancak söz konusu çalışmaların bireysel özellikler yanında, öğrencinin piyano eğitimindeki kısa ve uzun dönemli amaçlarına uygun olması, istenen yararı sağlaması, onun bireysel özelliklerini gözeten, konuya planlı ve bilinçli olarak yaklaşan öğretim elemanının çabaları ile mümkün olabilir (Ercan, 2008:99-100).

Ercan' ın (2008:101), Hinz' in (1997) görüşüne katılarak belirttiği gibi, çalgı eğitimi görmekte olan öğrenciler için en güç şeylerden biri, etüd ve alıştırmaların nasıl çalınacağını öğrenmektir. Öğretmenler güç bir pasajın defalarca tekrar edilmesini bekledikleri zaman öğrenciler buna cevap olacak gerekli ilgi ve gayreti gösteremezler.

Deneyimsiz öğrenciler çaldıkları parçaya genellikle alıştırma yapmaksızın başlarlar. Bazen de bilinçsizce tekrarlarla çaldıklarını dinlemeden, ya da ne yaptıklarını kontrol etmeden, bir parçayı başından sonuna kadar çalmayı sürdürürler (Ercan, 2008:101).

Sürekli tekrarlar öğrenciyi genellikle monotonluğa götürür; alıştırma boyunca ilginin azalmasına veya tekdüzeliğe alışma gibi müzik dışı bir eğilime yol açar. Oysa eğitsel nitelikli doğru alıştırma, fiziksel eforla birlikte zihin ve kulağın aktif katılımını da gerektirir. Bu nedenle, eğer zihin etkili bir şekilde bu işe yardımcı olursa ve ayrıca duyuşsal bir yoğunlaşma da gerçekleşirse, yapılan çalışmalar sıkıcı olmaz (Ercan, 2008:101-102).

Diğer taraftan etkili öğrenme, öğrenmeye hazır oluş kadar, uygun tekrarlarla yapılan sürekli alıştırmalarla gerçekleştirilebilir. Ancak bunların yanında, aşırı yüklenmeler sonucu ortaya çıkabilecek yorgunluk, bıkkınlık, ilgisizlik gibi olumsuz görüntüleri de göz önüne alınarak, çalışılacak olan etüt ve alıştırmaların uygun yaklaşım ve yöntemler ile öğrenci için ilginç ve bilinçli olarak yapılan çalışmalar haline getirilmesi gerekir (Ercan, 2008:95).

1.3.4. Yeni Etüt/Eser Üzerinde Çalışmak

Bireysel çalışmaya başlamadan önce, çalışılacak etüt ve eserin yazıldığı dönem ve bestecisi hakkında bilgi edinilmelidir. Böylece bestecinin etüt ve eserde neyi anlatmak istediği ve nasıl çalınması gerektiği açıklığa kavuşacaktır. Yeni karşılaşılan işaret ve terimlerin anlamları öğrenilmeli, çalışılacak parçanın tonalitesi saptanmalı, form ve armonik yapısı çözümlenmeye çalışılmalıdır (Büyükkayıkçı, 2004:19).

"Çalışılacak parça (etüt veya eser), anlamlı çalışma birimlerine bölünmeli ve bu birimlerin belirlenmesinde ölçü çizgileri değil, müzik formu öğeleri belirleyici olmalı ve her birim belirli bir teknik veya müziksel ifade sorununu kapsamalıdır" (Büyükkayıkçı, 2004:20).

Çalgı eğitiminde oldukça önemli olan, üzerinde durulması gereken bir diğer konu da parmak numarası yani duate dir.

Birçok öğrenci basılmış parmak numaralarını yerine getirmeyi düşünürler. Bazı durumlarda bu son derece uygun olabilir, ama diğer durumlarda sadece kabul görebilir. Her insanın eli değişik yapıdadır. Öğrencilerin sadece akla yatkın parmak numaraları değil kendi fiziksel yapılarına uygun en iyi parmak numaraları bulmayı öğrenmeleri gerekir. Öğrenciler yeni parçalarına parmak numarası yazmaları için yüreklendirilmelidir (Lyke ve Enoch ,1987:215).

> Etkili parmak numarası (duate) kullanma bir piyanistin önemli özelliklerinden biridir. Bu olmadan saatlerce yapılan çalışmalar ziyan olur ve bu sinir bozucudur. Bireysel kullanım için yeni ve kullanışlı parmak numaraları bulmak oldukça iyi bir deneyim gerektirir (Lyke ve Enoch, 1987:215).

Her şeyden önce, editör tarafından henüz parmak numaraları konulmamış edisyonları (basımları) çalmak öğrenci için çok iyi olur. Böylece önyargı olmadan kararına erişmiş olur.

Ne olursa olsun öğrenci, editörün sunduğu tek olası parmak numarasını da dahil ederek bulabildiği her olası parmak numarasını sistematik olarak denemeli (Newman, 1986:99).

> "Parça içinde geçen hızlı ve parlak bir pasajın, ağır tempolarla çalışılmaya ihtiyacı olduğu unutulmamalıdır. Çok iyi bilinen bölümlerin bile, belli ölçülerde ve ağır tempolarda günlük çalışma süreleri içinde ele alınması gerekebilir. Öğrencinin karşılaştığı yeni bir kavramı ağır bir tempo ile tekrar etmesi, o kavramı ve teknik gerekliliği açık ve net bir şekilde anlamasını ve sonuç olarak istenen hızlı tempoya ulaşmasını sağlar" (Ercan, 2008:109).

Çalışma sırasında dikkat tam olarak yapılan işe çevrilmeli ve kişi kendi kendini denetlemelidir. Mekanik tekrarları önlemek için çalışmaya yaratıcı bir yaklaşım getirmeli, çalışmaya işitme süreci ve zihin gücünün tam katılımı sağlanmalıdır (Büyükkayıkçı, 2004:19).

> Bir problem karşısında öğrencinin ve öğretmenin çabası sonuç vermediği takdirde öğrencinin kendi alıştırmalarını yaratması gerekir. Aynı zamanda öğrencinin çıkabilecek problemlerin çözülmesi için içerikten uzaklaşmadan daha sonra çözümler üretmesi gerekir (Newman, 1986:91).

Çalışılması gereken pasajlarda, farklı ritim kalıpları kullanma, yavaş tempodan başlayarak metronom yardımıyla kademeli olarak hızlandırma veya pasajda dikkat edilmesi gereken yerleri renkli kalemlerle işaretleme.. vb. yöntemler kullanmak yararlı olacaktır.

1.3.5. Müzikaliteye Yönelik Çalışmalar

Bir eser üzerinde teknik beceri kazandıktan sonra müzikalite üzerine çalışmak, ifade gücünü kuvvetlendiren önemli etmenlerden biridir. Çünkü;

" Teknik beceri, ancak, müzikte ifade gücüne erişebilmek için bir amaçtır. Tek başına hiçbir şey ifade etmez. Yorum, müziksel duyarlılık, ifade gücü, kısaca müzikalite ve bunu dinleyicilere yansıtabilme esastır" (Ertem, 1997:17).

Teknik deyince çoğu insanın aklına gamlar arpejler etütler,rutin çalışmalar..vb gelir. Akla asıl müzik çalışmalarını yapmadan önce piyano başında saatleri harcama gelir. Teknik alıştırmalar bu unsurlardan birkaçını veya tamamını mantıklı bir şekilde içine alsa bile iyi bir piyanist enstrümanın nasıl çalınacağı ile ilgili daha geniş bir alanda uzman olmalıdır. Bunun anlamı sadece gamları hızlı bir şekilde icra etme yeteneğine sahip olmak veya güzel ve dengeli pianissimo akoru çalmak değil, aynı zamanda 15 dakika boyunca yavaş çalışarak performansı güçlendirmek ve tek başına piyano hakimiyetiyle dinleyicilerde zevk ve heyecan uyandırmak anlamına da gelmektedir. Bu sadece piyanistin müzikal kulağı ve belleği çok iyi eğitildiyse ve enstrümanda doğru sesi üretmek için diğer tüm uzuv ve kaslar küçük ve büyük basamaklarda egzersiz edildiyse başarılabilir. (Lyke ve Enoch, 1987:202). Öğrencinin müzikalite üzerine çalışması bu noktada büyük önem taşır.

Müzikalite, müzikal öğrenmenin devamıdır. Müzikal olabilmek, müzikteki cümleleri hissetmekle, cümle sonlarına gereken önemi vermekle, parçayı anlayıp hissetmekle, parçadaki nüansları uygulayabilmekle, eserlerin form analizlerini yapabilmekle ilgilidir (Çevik, 2007:14).

Öğrencide müzikal duyarlılığın yerleşmesini sağlamanın en önemli yollarından biri, çalarken kendisini dinlemesini öğütlemektedir. Bu yolla öğrenci, icradaki hatalarını duymada, düzeltmede, müziksel duyarlılıkta hassaslaşır. Çaldığını duyarak gelişim gösterir. Bir önceki çalışını mukayese ederek aradaki farkı görür (Ertem, 1997:21-22).

Öğrenciye müzikalite kavramının kazandırılmasına yönelik bazı öneriler şöyle sıralanabilir:

1. Dikkatli dinleme, müzikalite kavramının gelişmesine katkı sağlayan önemli faktörlerden biridir. Bu nedenle ilk derslerden başlayarak öğrencilere kendi ürettikleri sesleri eleştirel bir kulak anlayışıyla dinlemeleri öğretilmelidir.

2. Çalışılan parçadaki müzik fikirlerinin şarkı olarak söylenmesi, cümlelerin şekillenmesi ve dinamiklerin yorumlanması açısından en etkili yollardan biridir. Bu hususun da göz önünde tutulması, onun müzikal duyarlılığının gelişmesine katkı sağlayacaktır.

3. Öğrenciye çalıştığı eserin müzikal yapısı ile ilgili önemli noktaları hikayeleştirerek anlatmak, onun hayal gücü ve duyguları arasında bağlar kurarak bunu piyano çalışına yansıtmasını sağlamak, müzikal becerilerinin gelişmesine yardımcı olacaktır.

4. Çalışılan eserin bestecisinin yaşam hikayesi, müzikal stili, yaşadığı dönem, ayrıca o dönemin düşünce, edebiyat ve diğer sanat dalları hakkında bilgi sahibi olması, öğrencinin eseri daha iyi anlayarak yorumlamasını sağlayacaktır.

5. Öğrencinin düzeyine uygun eserlerle oda müziği gruplarına katılması, başka çalgılara eşlik etmesi, ayrıca zaman zaman dört el parçaları çalması, müzik yapma zevkini canlı tutar ve bu, müzik kültürünün de gelişmesini sağlayacaktır (Ercan, 2008:148).

1.3.6. Ezbere Yönelik Çalışmalar

Çalışılan bir eseri ezberlemek, eser çalışmanın son boyutudur.

Büyükkayıkçı (2004), Çimen'nin (2001:83) görüşüne katılarak, alışılan parçaları ezberleme ve ezber çalmanın çalgı eğitimine önemli katkıları olduğunu belirtmektedir. Öğrenci ezberlediği esere tamamen hakim olarak eseri daha rahat yorumlama olanağına sahip olur ve müziği daha iyi hissederek ayrıntılara daha duyarlı hale gelir. Ezberleme, öğrenciye müziksel analizi öğretir, müziği tam olarak anlamasına yardımcı olur. Ayrıca öğrencinin müziksel belleği ezberleme yoluyla sürekli olarak gelişir ve kuvvetlenir.

Bir öğrenci parmak numarası ve yorum yapma alışkanlığı yerleşir yerleşmez ezberden çalmaya başlamalıdır. Bu aşamadan önce bile birçok icracı ezberini teknik olarak zor pasajlarla baş etme yoluyla yapmayı tercih eder.

Ezber yapmaya başlarken, öğrenciler öncelikle notayı piyano rahlesine koymaktan vazgeçmelidirler. Tuhaf bir şekilde, notaya bakma ile ezberden çalma alışkanlıkları birbirleriyle çatışma halindedir. Notaya bakmaya alışık kişinin ezberden çalmaya çalışması zor görülmemelidir. Bunun aksine ezberden çalmaya alışık kişinin

partisyona bakarak çalması zor bir hale gelir. Aslında öğrenciler çoğu kez zor ezberledikleri eserin ezberini kısa süre için bile olsa notaya bakarak yok ettiklerinden söz ederler. Başka bir deyişle desteğe geri dönmek destekten uzaklaşmaya çalışmanın bir yolu olamaz (Newman, 1986:135-136).

Aralarında işitsel, görsel, dokunsal ve zihinsel ezberin de bulunduğu bazı ezber çeşitleri ezberin sağlamlığına katkıda bulunur:

1. İşitsel ezberleme (Ses yüksekliğinin v şiddetinin ezberlenmesi),

2. Görsel ezberleme (Kağıt üzerindeki yazıların, notaların ve tuşlar üzerindeki yerlerinin ezberlenmesi),
3. Dokunsal ezberleme (Eseri uzun zaman çalarak hareketleri otomatikleştirme ve ritmik hareketlerin ezberlenmesi),
4. Zihinsel ezberleme (eseri çeşitli yönlerden analiz ederek ezberleme) (Fenmen, 1947:125).

İşitsel ezber; müzikte bir sonra gelecek olanın anlaşılmasını sağlayan bir ezber çeşididir.

Görsel ezber ise kağıt üzerinde görülen ya da genellikle klavye üzerinde göründükleri şekliyle görsel izlenim(imge) bırakan ezber şeklidir.

Dokunsal ezber ise fiziksel his ve devinirlik sağlayan bir çeşittir.

Zihinsel ezber ise bilinçli müzik birikimine yol açan ezber çeşididir (Newman, 1986:133).

"İyi bir bellek, bu dört şekilde ezberleme ile elde edilir. Bunların hiçbiri bir diğerinden daha önemli veya öncelikli değildir. İçlerinden herhangi birinin eksikliği, müzikçinin bellek gelişimine engel olabilir" (Kanizi, 1999:18).

Ezberleme işlemi, bilinçli, sistemli ve planlı gerçekleşebileceği gibi farkında olmadan da gerçekleşebilir. Ancak bilinçli yapılan ezber daha doğru ve yararlıdır. Bir müzik cümlesini çalarken, hiçbir efor sarf etmeden bile insan zihninde birtakım işlemlerin kaldığı görülebilir. Bu izlenimler genelde rastlantısaldır. Birkaç tekrardan sonra müziğin unsurları olan melodi, armoni, nota dizilişi ile el, bilek ve parmak hareketleri hafıza bankasına yerleşir. Belli bir

tekrar sayısından sonra, artık parça ezberden çalınıyor hale gelebilir (Kanizi, 1999:17).

1.5. Problem Durumu

Müzik eğitimin ana boyutlarından biri çalgı eğitimi, çalgı eğitimin temel boyutlarından biri de piyano eğitimidir. Piyano öğrenme, insan davranışının üç boyutunu da kapsayan karmaşık bir süreçtir. Eğitimin her alanında olduğu gibi piyano öğrenme-öğretme sürecinde de çeşitli sorunlar yaşanmaktadır. Öğrencilerin piyano öğrenme ve bireysel piyano çalışma sürecinde güçlüklerle karşılaştıkları gözlenmekte, bunun sonucunda da piyano çalışma sürecini verimli kullanmada sorunlar yaşadıkları düşünülmektedir. Piyano çalma becerisi düzenli egzersiz ve bilinçli çalışma yöntemleriyle gelişir. Bu noktada bireysel çalışma süreci konusu büyük önem taşır. Bireysel çalışma sürecinin etkili kullanılmasının gerekliliği bu konunun araştırılmasında önemli bir etkendir. Bu nedenle "piyano eğitiminde günlük bireysel çalışma yöntemleri" konusu bir problem olarak ele alınmıştır.

Türkiye'de 18-22 yaş grubu arasındaki öğrencilere piyano eğitimi veren başlıca örgün eğitim kurumları; devlet konservatuarlarının lisans kısımları, müzik ve sahne sanatları fakülteleri ile eğitim fakültelerinin güzel sanatlar eğitimi bölümüne bağlı müzik eğitimi anabilim dallarıdır. Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda verilen piyano eğitiminin amacı, kapsamı, işleyişi ve süreci diğer piyano eğitimi verilen kurumlardan farklı bir konuma ve öneme sahiptir. Bu nedenle, araştırmada, müzik öğretmeni yetiştiren bu kurumlar arasında en eski ve en köklü kurum olan Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi (G.Ü.G.E.F.) Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin bireysel piyano çalışma yöntemleri ile bazı değişkenler arasındaki ilişkilerin belirlenmesi üzerinde durulmuştur.

1.6. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı G.Ü.G.E.F. Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin bireysel piyano çalışma yöntemlerini tespit ederek bu yöntemler ile bazı değişkenler arasında ilişki olup olmadığını ortaya koymak, öğrencilerin çalışma yöntemlerinin geliştirilmesini sağlamaya çalışmak, karşılaşılan sorunlara çözüm önerisinde bulunmaktır. Ayrıca tespit edilen çalışma yöntemleri ve bunların farklılık gösterdiği değişkenler doğrultusunda bireysel çalışma sürecinin daha etkili ve verimli kullanılmasına yardımcı olmak, bunun sonucunda piyano eğitiminin kalitesinin yükseltilmesine katkıda bulunmaktır.

Buna göre, araştırmanın amacı**, '** G.Ü.G.E.F. Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin ders dışı piyano çalışma sürecinde piyano çalışma yöntemlerini kullanma durumları nedir ve bu yöntemleri kullanma durumları ile sınıf düzeyleri ve gün içinde piyano çalışmaya ayırdıkları süre arasında bir ilişki var mıdır? ' sorusuna cevap aramaktır.

Bu genel amaca ilişkin alt amaçlar şunlardır:

1. Öğrencilerin sınıf düzeyleri ile piyano çalışmalarını belirli bir plan doğrultusunda gerçekleştirip gerçekleştirmemeleri arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

2. Öğrencilerin bireysel çalışmalarına gün içinde ayırdıkları süre ile piyano çalışmalarını belirli bir plan doğrultusunda gerçekleştirip gerçekleştirmemeleri arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

3. Öğrencilerin sınıf düzeyleri ile piyano çalışmalarında çalgısız fiziksel ısınma egzersizlerinden birini veya birkaçını kullanıp kullanmamaları arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

4. Öğrencilerin bireysel çalışmalarına gün içinde ayırdıkları süre ile piyano çalışmalarında çalgısız fiziksel ısınma egzersizlerinden birini veya birkaçını kullanıp kullanmamaları arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

5. Öğrencilerin sınıf düzeyleri ile piyano çalışmalarında gam çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanıp kullanmamaları arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

6. Öğrencilerin bireysel çalışmalarına gün içinde ayırdıkları süre ile gam çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanıp kullanmamaları arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

7. Öğrencilerin sınıf düzeyleri ile piyano çalışmalarında arpej çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanıp kullanmama arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

8. Öğrencilerin bireysel çalışmalarına gün içinde ayırdıkları süre ile arpej çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanıp kullanmama arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

9. Öğrencilerin sınıf düzeyleri ile çalıştıkları etüt veya eserin bestecisi ve dönemi hakkında bilgi edinip edinmemeleri arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

10. Öğrencilerin bireysel çalışmalarına gün içinde ayırdıkları süre ile çalıştıkları etüt veya eserin bestecisi ve dönemi hakkında bilgi edinip edinmemeleri arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

11. Öğrencilerin sınıf düzeyleri ile çalıştıkları etüt veya eseri armonik açıdan inceleyip incelememeleri arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

12. Öğrencilerin bireysel çalışmalarına gün içinde ayırdıkları süre ile çalıştıkları etüt veya eseri armonik açıdan inceleyip incelememeleri arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

13. Öğrencilerin sınıf düzeyleri ile piyano çalışmalarında etüt veya eser çalışırken parçayı bölümlere ayırarak (Ölçü, cümle, dönem, bölüm..vb) çalışıp çalışmamaları arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

14. Öğrencilerin bireysel çalışmalarına gün içinde ayırdıkları süre ile piyano çalışmalarında etüt veya eser çalışırken parçayı bölümlere ayırarak çalışıp çalışmamaları arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

15. Öğrencilerin sınıf düzeyleri ile piyano çalışmalarında etüt veya eser çalışırken metronom kullanıp kullanmamaları arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

16. Öğrencilerin bireysel çalışmalarına gün içinde ayırdıkları süre ile piyano çalışmalarında etüt veya eser çalışırken metronom kullanıp kullanmamaları arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

17. Öğrencilerin sınıf düzeyleri ile piyano çalışmalarında etüt veya eser çalışırken teknik açıdan zorlandığınız pasajlarda özel çalışmalar yapıp yapmamaları arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

18. Öğrencilerin bireysel çalışmalarına gün içinde ayırdıkları süre ile piyano çalışmalarında etüt veya eser çalışırken teknik açıdan zorlandığınız pasajlarda özel çalışmalar yapıp yapmamaları arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

19. Öğrencilerin sınıf düzeyleri ile piyano çalışmalarında etüt veya eser çalışırken ayrı ellerle çalışma yapıp yapmamaları arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

20. Öğrencilerin bireysel çalışmalarına gün içinde ayırdıkları süre ile piyano çalışmalarında etüt veya eser çalışırken ayrı ellerle çalışma yapıp yapmamaları arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

21. Öğrencilerin sınıf düzeyleri ile piyano çalışmalarında etüt veya eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler, renkli kalemler kullanıp kullanmamaları arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

22. Öğrencilerin bireysel çalışmalarına gün içinde ayırdıkları süre ile piyano çalışmalarında etüt veya eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler,

renkli kalemler kullanıp kullanmamaları arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

23. Öğrencilerin sınıf düzeyleri ile çalıştıkları etüt veya eseri kayıttan (Cd, dvd…vb) dinleyip dinlememelerinin arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

24. Öğrencilerin bireysel çalışmalarına gün içinde ayırdıkları süre ile çalıştıkları etüt veya eseri kayıttan (Cd, dvd…vb) dinleyip dinlememelerinin arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

25. Öğrencilerin sınıf düzeyleri ile çalıştıkları etüt veya eseri icra ederken kaydettikleri görüntülü veya sesli kayıttan yorumlarını dinleyip kendilerini değerlendirmeye çalışıp çalışmamalarının arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

26. Öğrencilerin bireysel çalışmalarına gün içinde ayırdıkları süre ile çalıştıkları etüt veya eseri icra ederken kaydettikleri görüntülü veya sesli kayıttan yorumlarını dinleyip kendilerini değerlendirmeye çalışıp çalışmamalarının arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

27. Öğrencilerin sınıf düzeyleri ile piyano çalışmalarında ezber çalışmalarına yer verip vermemeleri arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

28. Öğrencilerin bireysel çalışmalarına gün içinde ayırdıkları süre ile piyano çalışmalarında ezber çalışmalarına yer verip vermemeleri arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

29. Öğrencilerin sınıf düzeyleri ile piyano çalışmalarında birlikte müzik yapma çalışmalarına (Dört el piyano çalma, farklı enstrümanlar ile çalışma…vb) yer verip vermemeleri arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

30. Öğrencilerin bireysel çalışmalarına gün içinde ayırdıkları süre ile piyano çalışmalarında birlikte müzik yapma çalışmalarına yer verip vermemeleri arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

31. Öğrencilerin sınıf düzeyleri ile piyano çalışmalarında eşlik çalışmalarına (Okul şarkıları, marş eşlikleri…vb) yer verip vermemeleri arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

32. Öğrencilerin bireysel çalışmalarına gün içinde ayırdıkları süre ile piyano çalışmalarında eşlik çalışmalarına (Okul şarkıları, marş eşlikleri…vb) yer verip vermemeleri arasında bir ilişki var mıdır, varsa ilişki düzeyi nedir?

1.7. Araştırmanın Önemi

Genellikle piyano öğrenme sürecinde çeşitli sorunlar yaşanmaktadır. Bu sorunların çoğunun bireysel çalışma sürecinin etkili ve verimli kullanılması konusuna ilişkin bilincin yeterince gelişmemesinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Bu aşamada, bireysel çalışma yöntemleri, bireysel çalışma sürecinin etkili ve verimli kullanılması, karşılaşılan sorunlara çözüm bulabilme açılarından büyük önem taşımaktadır. Ulaşılabilen kaynaklar arasında müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda bireysel çalışma yöntemlerine ilişkin piyano eğitimi üzerine yapılan bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle piyano eğitimi alanında bireysel çalışma yöntemleri kapsamlı ilk araştırmalardan biri olmasının araştırmayı önemli kıldığı düşünülmektedir.

Bununla birlikte bu araştırma sonuçlarının piyano derslerinden alınacak verimi ve bireysel çalışma sürecinin etkili ve verimli kullanılması konusundaki bilinci arttıracağı düşünülmektedir.

1.8. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1.Kuramsal kaynaklar ve öğrenci görüşleriyle,

2. Piyano eğitimi veren kurum olarak, G.Ü.G.E.F. Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı ile,

3. Piyano eğitimi alan öğrenciler olarak, 2009-2010 eğitim öğretim yılında G.Ü.G.E.F. Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı lisans programında eğitim alan 2., 3. ve 4. sınıf öğrencileriyle,

4. Piyano çalışma yöntemleri ve teknik egzersizler olarak örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin uyguladıkları yöntem ve egzersizlerle,

5. Olanaklar olarak, araştırmacının sağlayabileceği maddi olanaklar ile sınırlıdır.

1.9. Varsayımlar

Araştırmada şu varsayımlara dayanılmıştır:

1. Eğitimde bireysel farklılıklar göz önüne alındığında öğrencilerin günlük bireysel piyano çalışmalarında farklılıklar vardır.
2. Öğrenciler anketi cevaplamada samimi davranmışlardır.

1.10. Tanımlar

Akor: Tonal armonide majör veya minör tonlardaki uyumlu seslerin bir araya gelişi. Birli aralıktan onlu aralığa kadar bütün tam, majör, minör, eksik ve artık aralıklardan oluşan sesler bütünü. (Say,1992:31)

Alterasyon (Alteration): (Fr.) Değişim. Notalarda geçici ya da sürekli ses değişimi (Sözer, 2005: 28).

Arpej: (İt.) Bir armoninin seslerini sırayla ard arda çalmak (Say, 1992:102).

Artikülasyon (Articulation): (Fr.) "Anlatım, ifadelendirme". 1) anlatım terimleri ve işarteleri (legato, portato, staccatto, spicatto). 2) sözlü müzik eserlerinde doğru, açık, anlaşılır söyleyiş (Say, 2002:42).

Crescendo: (İt.) "Artarak" anlamındadır. Seslerin kuvvetini giderek arttırmak (Say, 1992:299).

Deşifre: (Fr.) Henüz çalınmamış bir eseri ilk görüşte çalmaya ya da okumaya deşifre etmek denir (Say, 1992:438).

Diminuendo: (İt.) Sesi gitgide azaltarak (Çalışır, 1999:77).

Dinamik: Seslendirme sanatında seslerin gürlük derecelerini belirten ayırtıların (nüansların) bir bütün olarak yarattığı müzikal devinim için kullanılan terim (Say, 2002:150).

Dizi (Gam): Ses perdelerinin belirli kurallara göre birbirini izleyerek bir müzik sistemine temel olan ardıllığı (Say, 2002:159).

Entonasyon (Entonation): (Fr.) Ses tutarlılığı (Çalışır, 1999:88).

Etüt (Etudé): (Fr.) Herhangi bir konuda olduğu gibi, müzik alanında da yapılan inceleme ve araştırma. Çalgı ya da ses tekniği ilerletmek amacıyla yazılmış müzik parçaları bu tanım kapsamına girer (Sözer, 2005:259).

Forte: (İt.) "Kuvvetli". İcar sırasında kuvvetli ses çıkartılması gereken yer (Say, 1992:514).

Koral: (Yun.) Erken ortaçağdaki tek sesli kilise şarkılarından başlayarak müzik tarihinde birçok çeşidiyle değişimler sergileyen dinsel müzik eserleri için kullanılan genel tanım (Say, 2002:306).

Legato: (İt.) Bağlı, bağlanmış anlamlarına gelir. Notaların birbirine bağlı şekilde seslendirilmesini gösteren terimdir (Say, 1992:770).

Nüans (Nuance): (Fr.) Ayırtı. Bir müzik yapıtında kullanılan seslerin hafif, güçlü, yumuşak, şiddetli oluşu; güçlüden yumuşağa iniş ya da hafiften şiddetliye çıkışı gibi tını farklılıklarını belirleyen müzikal anlatım (Sözer, 2005: 509).

Oktav (Octave): (Fr.) Sekizli.iki nota arasındaki sekiz seslik aralık (Çalışır, 1999: 152).

Piano: (İt.) Hafif, yumuşak (Say, 1992:1033).

Pianissimo: (İt) Pek hafif (Say, 1992:1033).

Poliritim (Polyrhythm): (İng.) "Çok ritimli". Çeşitli ritim kalıplarının aynı zamanda birbirini izlemesi (Say, 2002:432).

Portamento: (İt.) Parmağı kaldırmadan kaydırma (Say, 1992:1065).

Redüksiyon (Reduction): (Fr., İng.) Orkestra ya da başka bir topluluk için yazılmış olan eserin başka çalgılara, özellikle piyano müziğine uyarlanmış şekli (Say, 2002:447).

Solfej: (İt.) Ses çalışmaları, müzik teorisi (Say, 1992:1131).

Staccato: (İt.) Kesik kesik çalmak. Sesleri bağlamamak. Nokta nokta çalmak (Say, 1992:1134).

Ton: (Yun. Tonos, Lat. Tonus, Fr., İng. Ton, İta. Tono, Alm. Ton) 1) İnsan ya da çalgı sesinin yükseklik (tizlik) ya da alçaklık (pes) derecesi.

2) Birbirini izleyen iki nota arasındaki ses farkı.

3) Bir müzik parçasındaki çeşitli tonların ekseni olan ana ton.

4) Makam. Adını dizinin ilk notasından alır (Sözer, 2005: 705).

Tonalite: (Fr.) Eksenlilik. Eksen (merkez, tonik) olarak alınan bir sesin çevresinde düzenlenen müzik parçası (Sözer, 2005: 705).

Tril (Trille): (Fr.) Bir Sesin bir alt ya da üst notası ile süratle yinelenmesi (Çalışır, 1999:220).

BÖLÜM II

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, araştırma konusuna ilişkin Türkiye'de ve yurtdışında yapılan araştırmalar özetlenerek verilmiştir.

Yapılan literatür taramasında, Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin bireysel piyano çalışma yöntemlerine yönelik olarak doğrudan ilgili bir araştırmaya rastlanmamıştır. Ancak araştırmayla dolaylı olarak ilgili olan bazı çalşmalara rastlanmıştır. Bu çalışmalar, aşağıdaki paragraflarda özetlenerek verilmiştir;

Ekinci' nin (2004) "Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Piyano Derslerinde Karşılaşılan Teknik Alıştırmalar Sorunu: Hedefe Uygun Teknik Alıştırma Örnekleri" konulu çalışmasında evren olarak 10 üniversitenin öğrencileri ele alınmıştır. Durum saptamasına yönelik betimsel araştırmada kullanılan ankete verilen cevaplardan elde edilen bulgulardan, müzik öğretmeni adaylarının çok önemli bir kısmının teknik alıştırmaların gerekliliğine inandıkları; ancak gerek ders süresinin yetersiz olmasından, gerekse öğretmenleri tarafından bu çalışmaları yapmaya yeterli motive edilmediklerinden ve düzenli çalışma alışkanlıklarının olmayışından bireysel çalışmalarında bu teknik alıştırmalara yeterli ölçüde yer veremedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Ekinci, her piyano çalışmasının başlangıcında teknik egzersizlere belirli bir süre ayrılması alışkanlık haline getirilmesini önermekte, ancak sistemli ve aşamalı olarak yapılan egzersiz çalışmalarının yararlı olabileceğini düşünmektedir.

Çalışkan' ın (2006), "Türkiye' deki Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Keman Eğitimi Alan Öğrencilerin Derse Hazırlık Süreçlerinin İncelenmesi" konulu araştırması evren olarak 4 ilin Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi ele alınmış olup araştırmaya toplam 98 öğrenci katılmıştır. Durum saptamaya yönelik betimsel çalışmada kullanılan ankete verilen cevaplar sonucunda, öğrencilerin yaklaşık yarısına yakını keman çalışmaya haftada 4 veya 5 gün zaman ayırmakta olduğu, öğrencilerin büyük çoğunluğunun keman çalışmaya günde "30 dakika-1 saat arası" veya

"1-2 saat arası" zaman ayırmakta olduğu gözlenmiştir. Çalışkan (2006), öğrencilerin derse hazırlık sürecinin verimli değerlendirilebilmesi için keman çalışmaya planlı ve programlı bir şekilde her gün, 2 veya 2 saatten fazla zaman ayrılması gerektiğini düşünmektedir. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğu günlük bireysel keman çalışmalarında dinlenmeye 45 dakikada bir yer verip; dinlenmeye 10 veya 15 dakika zaman ayırmaktadır. Öğrencilerin çoğu, keman çalışmalarına "dersin yaklaştığı günler" yoğunlaşmaktadır. Çalışkan' a göre öğrencilerin keman çalışmalarını dersten hemen sonraki günler yoğunlaştırmalarında yarar görülmektedir. Araştırmadan elde ettiği sonuçlara göre Çalışkan, öğrencilerin derse hazırlık sürecini etkili kullanma konusunda daha fazla bilgilendirilip, yönlendirilmesi gerektiğini düşünmektedir.

Büyükkayıkçı' nın (2004) "Türkiye' deki Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları Yaylı Çalgı Öğrencilerinin Günlük Bireysel Çalışma Yöntemleri" konulu betimsel araştırmasında 6 üniversitenin müzik eğitimi anabilim dallarında lisans öğrenimi gören 438 yaylı çalgı öğrencisi evreni oluşturmaktadır. Araştırma sonucundan elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin tümü çalgı çalışmaya belli bir süre ayırmakta, ancak yaklaşık yarısı 2 saatten az bir süre ayırmaktadır. Ayrıca öğrencilerin günlük bireysel çalışmalarında yaratıcı çalışmalara yer vermeleri yeterli bulunmamaktadır. Büyükkayıkçı bireysel çalgı çalışmalarında zamanı etkili ve verimli bir şekilde kullanmaya daha çok önem verilmesi, öğrencilerin çalışmaya ve alıştırma yapmaya daha çok teşvik edilmesi gerektiği görüşünü ileri sürmüştür.

Erdal (2005) tarafından yapılan "Koordinatif Kondisyonel Motorik Özelliklerin Geliştirilmesine Yönelik Antrenmanların Piyano Çalma Performansına Olan Etkilerinin İncelenmesi ve Piyano Tekniğinin Hareket Analizi" konulu betimsel ve deneysel olarak iki boyuta sahip araştırmada örneklem Kocaeli Üniversitesi Müzik Bölümünde öğrenim gören 20 piyano öğrencisidir. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre Erdal, motorsal alışkanlığın gerçekleşmesi ve sağlamlaştırılması doğru olarak öğrenilen hareketlerin çok tekrarlanması sayesinde alışkanlık haline geleceğinden, tekrara önem verilmesini önermektedir. Çalgı çalarken uzun saatler ve tekrarlı hareketlerle çalışan müzisyenler sakatlık riskine açık olduklarından çalgılarına yönelik etkin bedensel yapılara ilişkin ergonomi kavramı hakkında bilgilendirilmelidirler. Fiziksel uygunluk açısından

çalışmalardan önce genel ve çalgıya yönelik etkin bedensel yapılara ilişkin özel egzersiz programları uygulanmalıdır.

Yağışan (2002) “ Keman Çalmada Etkin Bedensel Yapıların Hareket Analizi Ve Fiziksel-Motorik Özelliklerin Geliştirilmesinin Öğrencilerin Çalma Performansına Yansıması” konulu betimsel ve deneysel nitelik taşıyan bir araştırma yapmıştır. Deneysel veri analizlerinden elde edilen bulgular sonucunda, belirli fiziksel – motorik özelliklerin düzenli ve sürekli yapılan egzersizlerle büyük bir oranda geliştirilebileceği görülmüştür. Araştırmada, çalgı eğitimi programlarının bünyesine, bedensel hazırlık/ısınma adı altında ders öncesi yaklaşık 10 dakikalık bir süreyi kapsayan çalgılı ve çalgısız yapılan bedensel egzersizlerin alınmasının yararlı olacağı önerisi getirilmiştir, bu egzersizlerin meslek problemleri olarak adlandırılan pek çok rahatsızlık ve incinmeye karşı koruyucu olabileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak ulaşılabilen kaynaklardan elde ettikleri sonuçlarla bu araştırmanın önemini vurgulayan araştırmalar çalgı eğitiminin önemli bir süreci olan bireysel çalışma sürecini etkili ve verimli kullanmaya yönelik sonuç ve öneriler sunmaktadır. Araştırmalar sonucunda genel olarak düzenli ve disiplinli çalışma alışkanlığının yerleşmesinin yanında sistemli ve aşamalı yapılan egzersizlerle doğabilecek sakatlıklardan uzaklaşabileceği vurgulanmaktadır. Araştırmalarda, bir çalgıda başarılı olabilmek için çalışmaya günlük ortalama 2 saat süre ayrılması önerilirken ders öğretmenleri tarafından da öğrencilerin bireysel çalışma sürecini etkili ve verimli kullanmaya teşvik edilmesi gerektiği belirtilmektedir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, evren ve örneklemi, veri toplama araçları, verilerin toplanması, toplanan verilerin işlenip çözümlenmesinde kullanılan istatistiksel yöntem ve teknikler yer almakta ve açıklanmaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma 'betimsel bir çalışma' niteliğindedir. Bu bakımdan betimsel yöntem izlenmiştir. Tarama modeli uygulanarak yerli ve yabancı kaynaklardan piyano eğitimine ilişkin çalışma yöntemleri incelenmiş, anket yöntemiyle de G.Ü.G.E.F. Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin bireysel piyano çalışma yöntemleri belirlenmiştir.

3.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın çalışma evrenini G.Ü.G.E.F. Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı' nda 2009-2010 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemini ise G.Ü.G.E.F. Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda 2009-2010 eğitim öğretim yılı güz döneminde lisans 2., 3. ve 4. sınıfta öğrenim gören öğrencilerden tabakalı örnekleme tekniği ile seçilen 144 öğrenci oluşturmaktadır.

Tablo 3.2.1. Örnekleme Giren Öğrencilerin Sınıf Düzeylerine Göre Dağılımları ve Yüzdelik Değerleri

Sınıf Düzeyi	n	%
2. sınıf	47	34
3. sınıf	46	33
4. sınıf	46	33
TOPLAM	139	100

Tablo 3.2.1. de görüldüğü gibi örnekleme giren grubu; 2. sınıf öğrencilerinin % 34'ü, 3. sınıf öğrencilerinin % 33'ü, 4. sınıf öğrencilerinin % 33'ü oluşturmaktadır.

3.3. Verilerin Toplanması

Bu araştırmada kullanılan nitel bilgiler kaynak tarama/çözümleme, nicel bilgiler ise anket yöntemiyle toplanmıştır.

Nitel bilgilerin toplandığı tarama modeliyle, konuyla doğrudan veya dolaylı olarak ilgili yerli ve yabancı kaynaklardan yararlanılmıştır. Bu kaynaklar konuyla ilgili kitap, tez, makale, internet..vb. den oluşmaktadır.

Nicel bilgilerin toplandığı anket için, G.Ü.G.E.F. Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı' nda eğitim alan bir grup öğrenciye, anketteki soruların anlaşılırlığını belirlemek amacıyla bir pilot uygulama yapılmıştır. Bu çalışmalar sonunda geliştirilen ankete uzman kanısı da alınarak son biçimi verilmiştir.

Bu çerçevede oluşturulan ve geliştirilen anket 18 sorudan oluşmaktadır. Sorulardan biri açık uçlu, diğerleri çoktan seçmelidir. Yanıtlama tek doğru seçeneği bulma ve yanıtı yazma şeklindedir.

Anket, örneklemi oluşturan öğrencilere öğrenim görmekte oldukları kurumda ve sınıflarında uygulanmıştır.

3.4. Verilerin Analizi

Araştırmada anket yoluyla toplanan 'nicel' veriler, uzman kişi ve bilgisayar programlarının yardımıyla işlenmiş ve istatistiksel olarak çözümlenmiştir. Birbirleriyle ilişkisi olabileceği düşünülen sorulara verilen cevaplar çapraz tablolar halinde elde edilmiş ve yorumlanmıştır. Çapraz tablolarda ki-kare analizine ilişkin test değerleri ve ilişki katsayıları da verilerek istatistiksel ilişkiler yorumlanmıştır. Hipotezlerin test edilmesinde istatistiksel anlamlılık düzeyi .05 olarak alınmış ve sonuçlar buna göre yorumlanmıştır. Aralarında ilişki tespit edilen değişkenler arasındaki ilişkinin düzeyini belirlemek için yapılan Contingency katsayısı, 0-30 arası ise 'düşük', 31-70 arası ise 'orta', 71 ve üzeri ise 'yüksek' düzey alınarak yorumlanmıştır. Tablolar ve analizler SPSS 16.0 programı kullanılarak elde edilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Tez çalışmasının bu kısmında anket çalışmasından elde edilen verilerin yöntem bölümünde belirtilen tekniklerle çözümlenmesi sonucunda elde edilen bulgular ve bu bulgulara ilişkin yorumlar sergilenmektedir. Bulgular sergilenirken alt problemlerdeki sıra izlenerek önce tablolar halinde düzenlenmiş, sonra sözel olarak açıklanmış ve yorumları yapılmıştır.

4.1. Öğrencilerin Günlük Bireysel Piyano Çalışmalarını Belirli Bir Plan Doğrultusunda Gerçekleştirme Durumları İle Sınıf Düzeyi Arasındaki İlişki

Öğrencilerin günlük bireysel piyano çalışmalarını belirli bir plan doğrultusunda gerçekleştirip gerçekleştirmeme durumunun sınıflara göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular tablo 4.1.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.1.1. Öğrencilerin günlük bireysel piyano çalışmalarını belirli bir plan doğrultusunda gerçekleştirip gerçekleştirmemesinin sınıflara göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Sınıf / Kullanma durumu	2. sınıf		3. sınıf		4. sınıf		Toplam		χ^2	p
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	20	18.8	20	18.8	16	18.4	56	56.0	.78	.67
Hayır	26	27.2	26	27.2	29	26.6	81	81.0		
Toplam	46	46.0	46	46.0	45	45.0	137	137.0		

Contingency Coefficient = .07

Tablo 4.1.1. incelendiğinde öğrencilerin sınıf düzeylerine göre dağılımları ile günlük bireysel piyano çalışmalarını belirli bir plan doğrultusunda gerçekleştirip gerçekleştirmemeleri arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi .78, p değeri ise .67 olarak hesaplanmıştır. Buna göre sınıf düzeyi ile günlük bireysel piyano çalışmalarını belirli bir plan doğrultusunda gerçekleştirip gerçekleştirmeme değişkenleri arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu sınıf düzeyi ile günlük bireysel piyano çalışmalarını belirli bir plan doğrultusunda gerçekleştirip gerçekleştirmeme arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin bireysel piyano çalışmalarını belirli bir plan doğrultusunda gerçekleştirme durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, plan yapan öğrencilerin sayısı plan yapmayanlara göre daha azdır. Öğrencilerin ders öğretmenleri tarafından bir enstrümanda başarılı olmak için planlı ve disiplinli çalışma konusunda bilinçlendirilmeye ve güdülenmeye ihtiyaç duydukları düşünülmektedir.

4.2. Öğrencilerin Günlük Bireysel Piyano Çalışmalarını Belirli Bir Plan Doğrultusunda Gerçekleştirme Durumları İle Piyano Çalışmaya Ayrılan Günlük Süre Arasındaki İlişki

Öğrencilerin günlük bireysel piyano çalışmalarını belirli bir plan doğrultusunda gerçekleştirip gerçekleştirmeme durumunun piyano çalışmaya ayrılan günlük süreye göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular tablo 4.2.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.2.1. Öğrencilerin günlük bireysel piyano çalışmalarını belirli bir plan doğrultusunda gerçekleştirip gerçekleştirmemesinin piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Süre / Kullanma durumu	1 saatten az		1-2 saat		2 saatten fazla		Toplam		χ^2	p
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	11	20.4	27	25.3	18	10.2	56	56.0	17.58	.001
Hayır	39	29.6	35	36.7	7	14.8	81	81.0		
Toplam	50	50.0	62	62.0	25	25.0	137	137.0		

Contingency Coefficient = .34

Tablo 4.2.1. incelendiğinde öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları süreye göre dağılımları ile günlük bireysel piyano çalışmalarını belirli bir plan doğrultusunda gerçekleştirip gerçekleştirmemeleri arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 17.58, p

değeri ise .001 olarak hesaplanmıştır. Buna göre piyano çalışmaya ayrılan süre ile günlük bireysel piyano çalışmalarını belirli bir plan doğrultusunda gerçekleştirip gerçekleştirmeme değişkenleri arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmuştur. İlişki düzeyini belirlemek için yapılan istatistiksel değerlendirme sonucuna göre Contingency katsayısı .34 olarak hesaplanmıştır. Buna göre 'orta düzeyde' bir ilişki mevcuttur. Bu bulgu piyano çalışmaya ayrılan süre ile günlük bireysel piyano çalışmalarını belirli bir plan doğrultusunda gerçekleştirip gerçekleştirmeme arasında anlamlı bir ilişkinin olduğunu göstermektedir. İstatistiksel anlamlılık düzeyinin orta düzeyde bulunması, öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları sürenin değişmesinin bireysel piyano çalışmalarını belirli bir plan doğrultusunda gerçekleştirme durumlarını etkilediğini göstermektedir. Buna göre piyano çalışmaya ayrılan süre arttıkça planlı çalışma alışkanlığına sahip olma durumu da artış göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin çoğunluğu bir plan doğrultusunda çalışmamaktadır. Ancak günde 1-2 saat süre ayıranların çalışmalarını belirli bir plan doğrultusunda gerçekleştirdikleri dikkat çekmektedir. Piyano çalışmaya 2 saatten fazla zaman ayıranların çoğunluğu planlı çalışmaktadır. Piyano çalışmalarına günde 1 saatten az zaman ayıranların çoğunluğu planlı çalışmamaktadır. Bireysel çalışmalarda verimli ve etkili çalışma için planlı çalışma alışkanlığı edinmenin önemli olduğu düşünüldüğünde, öğrencilerin bu konuda ders öğretmenleri tarafından güdülenmeye ihtiyaç duydukları düşünülmektedir.

4.3. Öğrencilerin Fiziksel Isınma Egzersizlerinden Birini veya Birkaçını Kullanma Durumları İle Sınıf Düzeyi Arasındaki İlişki

Öğrencilerin fiziksel ısınma egzersizlerinden birini veya birkaçını kullanıp kullanmama durumunun sınıflara göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.3.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.3.1. Öğrencilerin fiziksel ısınma egzersizlerinden birini veya birkaçını kullanıp kullanmamalarının sınıflara göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Sınıf / Kullanma durumu	2. sınıf		3. sınıf		4. sınıf		Toplam		χ^2	p
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	27	27.1	29	26.5	24	26.5	80	80.0	1.11	.57
Hayır	20	19.9	17	19.5	22	19.5	59	59.0		
Toplam	47	47.0	46	46.0	46	46.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .09

Tablo 4.3.1. incelendiğinde öğrencilerin sınıf düzeylerine göre dağılımları ile fiziksel ısınma egzersizlerinden birini veya birkaçını kullanıp kullanmamaları arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 1.11, p değeri ise .57 olarak hesaplanmıştır. Buna göre sınıf düzeyi ile fiziksel ısınma egzersizlerinden birini veya birkaçını kullanıp kullanmama değişkenleri arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu sınıf düzeyi ile fiziksel ısınma egzersizlerinden birini veya birkaçını kullanıp kullanmamaları arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin fiziksel ısınma egzersizlerinden birini veya birkaçını kullanma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin büyük bir çoğunluğu çalgısız fiziksel ısınma egzersizlerinden birini veya birkaçını kullanmaktadır. Bu çalışmaları en çok 3. sınıf öğrencileri, en az 4. sınıf öğrencileri kullanmaktadır. Fiziksel ısınma egzersizlerinin doğabilecek sakatlıkları önlemede yardımcı çalışmalar olduğu düşünüldüğünde, öğrencilerin bu çalışmalara bireysel piyano çalışmalarında yer veriyor olmaları onların bu konuda bilinçli olduklarını düşündürmektedir.

4.4. Öğrencilerin Fiziksel Isınma Egzersizlerinden Birini veya Birkaçını Kullanma Durumları İle Piyano Çalışmaya Ayrılan Günlük Süre Arasındaki İlişki

Öğrencilerin fiziksel ısınma egzersizlerinden birini veya birkaçını kullanıp kullanmama durumunun piyano çalışmaya ayrılan günlük süreye göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.4.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.4.1. Öğrencilerin fiziksel ısınma egzersizlerinden birini veya birkaçını kullanıp kullanmamalarının piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Süre / Kullanma durumu	1 saatten az		1-2 saat		2 saatten fazla		Toplam		χ^2	P
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	18	28.8	39	36.8	23	14.4	80	80.0	21.95	.001
Hayır	32	21.2	25	27.2	2	10.6	59	59.0		
Toplam	50	50.0	64	64.0	25	25.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .37

Tablo 4.4.1. incelendiğinde öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları süreye göre dağılımları ile fiziksel ısınma egzersizlerinden birini veya birkaçını kullanıp kullanmamaları arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 21.95, p değeri ise .001

olarak hesaplanmıştır. Buna göre piyano çalışmaya ayrılan süre ile fiziksel ısınma egzersizlerinden birini veya birkaçını kullanıp kullanmama değişkenleri arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmuştur. İlişki düzeyini belirlemek için yapılan istatistiksel değerlendirme sonucuna göre Contingency katsayısı .37 olarak hesaplanmıştır. Buna göre 'orta düzeyde' bir ilişki mevcuttur. Bu bulgu piyano çalışmaya ayrılan süre ile fiziksel ısınma egzersizlerinden birini veya birkaçını kullanıp kullanmamaları arasında anlamlı bir ilişkinin olduğunu göstermektedir. İstatistiksel ilişki düzeyinin orta düzeyde olması, öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları sürenin değişmesinin fiziksel ısınma egzersizlerinden birini veya birkaçını kullanma durumlarını etkilediğini göstermektedir. Buna göre piyano çalışmaya ayrılan süre arttıkça fiziksel ısınma egzersizlerini kullanma durumu da artmaktadır.

Tabloya göre, öğrencilerin çoğunluğu piyano çalışmalarında çalgısız fiziksel ısınma egzersizlerinden birini veya birkaçını kullanmaktadır. Çalgısız fiziksel ısınma egzersizlerini en fazla, piyano çalışmaya günde 1-2 saat süre ayıranlar kullanmaktadır. Piyano çalışmaya günde 2 saatten fazla süre ayıranların büyük çoğunluğu bu egzersizleri kullanmaktadır. Fiziksel ısınma egzersizlerinin doğabilecek sakatlıkları önleyebilecek çalışmalar olduğu düşünüldüğünde, öğrencilerin bu konuda bilinçli oldukları anlaşılmaktadır. Öğrencilerin çalışma sürelerini arttırmaları halinde bu egzersizlere daha fazla yer verebilecekleri düşünülmektedir.

4.5. Öğrencilerin Gam Çalışmalarını Uygularken Çeşitli Yöntemlerden Birini veya Birkaçını Kullanma Durumları İle Sınıf Düzeyi Arasındaki İlişki

Öğrencilerin gam çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanıp kullanmama durumunun sınıf düzeyine göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.5.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.5. 1.Öğrencilerin gam çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanmalarının sınıflara göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Sınıf / Kullanma durumu	2. sınıf		3. sınıf		4. sınıf		Toplam		χ^2	p
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	43	39.6	40	38.7	34	38.7	117	117.0	5.79	.06
Hayır	4	7.4	6	7.3	12	7.3	22	22.0		
Toplam	47	47.0	46	46.0	46	46.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .20

Tablo 4.5.1. incelendiğinde öğrencilerin sınıf düzeylerine göre dağılımları ile gam çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanıp kullanmamaları arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 5.79, p değeri ise .06 olarak hesaplanmıştır. Buna göre sınıf düzeyi ile gam çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanıp kullanmama değişkenleri arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu sınıf düzeyi ile gam çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanıp kullanmama arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir. Anlamlı bir ilişkinin bulunmaması, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin gam çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin büyük çoğunluğu gam çalışmaktadır. Bunlar arasında en çok 2. sınıf öğrencileri bulunmaktadır. Öğrencilerin az bir kısmı gam çalışmamaktadır. Bunlar arasında en çok 4. sınıf öğrencileri bulunmaktadır. Bu durum öğrencilerin gam çalışmalarına verdikleri önemin oldukça yüksek olduğunu düşündürmektedir.

4.6. Öğrencilerin Gam Çalışmalarını Uygularken Çeşitli Yöntemlerden Birini veya Birkaçını Kullanma Durumları İle Piyano Çalışmaya Ayrılan Günlük Süre Arasındaki İlişki

Öğrencilerin gam çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanıp kullanmama durumunun piyano çalışmaya ayrılan günlük süreye göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.6.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.6.1. Öğrencilerin gam çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanmalarının piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Süre / Kullanma durumu	1 saatten az		1-2 saat		2 saatten fazla		Toplam		χ^2	p
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	35	42.1	57	53.9	25	21.0	117	117.0	13.39	.001
Hayır	15	7.9	7	10.1	0	4.0	22	22.0		
Toplam	50	50.0	64	64.0	25	25.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .30

Tablo 4.6.1. incelendiğinde öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları süreye göre dağılımları ile gam çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanıp kullanmamaları arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 13.39, p

değeri ise .001 olarak hesaplanmıştır. Buna göre piyano çalışmaya ayırdıkları süre ile gam çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanıp kullanmama değişkenleri arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmuştur. İlişki düzeyini belirlemek için yapılan istatistiksel değerlendirme sonucuna göre Contingency katsayısı .30 olarak hesaplanmıştır. Buna göre 'düşük düzeyde' bir ilişki mevcuttur. Bu bulgu piyano çalışmaya ayırdıkları süre ile gam çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanıp kullanmama arasında anlamlı bir ilişkinin olduğunu göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları sürenin artmasının gam çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanma durumlarını az da olsa etkilediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin büyük çoğunluğu piyano çalışmalarında gam çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanmaktadır. Piyano çalışmalarına günde 1-2 saat ayıranların büyük çoğunluğu bu yöntemleri kullanmaktadır. Günde 2 saatten fazla piyano çalışanların tamamı gam çalışırken bu yöntemleri kullanmaktadır. Öğrencilerin çalışma süreleri ne kadar olursa olsun gam çalışmalarına yer vermeleri gözlendiğinde ve gam çalışmalarının eser ve etüt çalışmalarında zorlanılan pasajları çözmede kullanılabilecek çalışmalar olduğu düşünüldüğünde, öğrencilerin bu konuda bilinçli oldukları anlaşılmaktadır.

4.7. Öğrencilerin Arpej Çalışmalarını Uygularken Çeşitli Yöntemlerden Birini veya Birkaçını Kullanma Durumları İle Sınıf Düzeyi Arasındaki İlişki

Öğrencilerin arpej çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanıp kullanmama durumunun sınıf düzeyine göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.7.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.7.1. Öğrencilerin arpej çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanmalarının sınıflara göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Sınıf / Kullanma durumu	2. sınıf		3. sınıf		4. sınıf		Toplam		χ^2	p
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	36	31.4	30	30.8	27	30.8	93	93.0	3.45	.18
Hayır	11	15.6	16	15.2	19	15.2	46	46.0		
Toplam	47	47.0	46	46.0	46	46.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .16

Tablo 4.7.1. incelendiğinde öğrencilerin sınıf düzeylerine göre dağılımları ile arpej çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanıp kullanmamaları arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 3.45, p değeri ise .18 olarak hesaplanmıştır. Buna göre sınıf düzeyi ile arpej çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanıp kullanmama değişkenleri arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu sınıf düzeyi ile arpej çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanıp kullanmama arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin arpej çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin çoğunluğu arpej çalışmaktadır. Bunlar arasında en çok 2. sınıf öğrencileri arpej çalışırken, 4. sınıf öğrencileri arasında bu oranın daha düşük olduğu gözlenmektedir. Buna göre, özellikle 4. sınıf öğrencilerinin bireysel piyano çalışmalarında arpej çalışmalarına daha fazla yer vermeye güdülenmeye ihtiyaç duydukları anlaşılmaktadır.

4.8. Öğrencilerin Arpej Çalışmalarını Uygularken Çeşitli Yöntemlerden Birini veya Birkaçını Kullanma Durumları İle Piyano Çalışmaya Ayrılan Günlük Süre Arasındaki İlişki

Öğrencilerin arpej çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanıp kullanmama durumunun piyano çalışmaya ayrılan günlük süreye göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.8.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.8.1. Öğrencilerin arpej çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanmalarının piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Süre / Kullanma durumu	1 saatten az		1-2 saat		2 saatten fazla		Toplam		χ^2	P
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	25	33.5	46	42.8	22	16.7	93	93.0	12.19	.001
Hayır	25	16.5	18	21.2	3	8.3	46	46.0		
Toplam	50	50.0	64	64.0	25	25.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .28

Tablo 4.8.1. incelendiğinde öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları süreye göre dağılımları ile arpej çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanıp kullanmamaları arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 12.19, p

değeri ise .001 olarak hesaplanmıştır. Buna göre piyano çalışmaya ayırdıkları süre ile arpej çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanıp kullanmama değişkenleri arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmuştur. İlişki düzeyini belirlemek için yapılan istatistiksel değerlendirme sonucuna göre Contingency katsayısı .28 olarak hesaplanmıştır. Buna göre 'düşük düzeyde' bir ilişki mevcuttur. Bu bulgu piyano çalışmaya ayırdıkları süre ile arpej çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanıp kullanmama arasında anlamlı bir ilişkinin olduğunu göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları sürenin değişmesinin arpej çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanma durumlarını az miktarda da olsa etkilediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin çoğunluğu piyano çalışmalarında arpej çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanmaktadır. Günde 1 saatten az piyano çalışanların yarısı bu tür yöntemleri kullanırken yarısı kullanmamaktadır. Günde 1-2 saat piyano çalışanların çoğunluğu bu yöntemlere yer verirken, 2 saatten fazla çalışanların büyük çoğunluğu arpej çalışırken çeşitli yöntemler kullanmaktadır. Öğrencilerin arpej çalışırken çeşitli yöntemlerden yararlanıyor olmaları ve arpej çalışmalarının eser ve etüt çalışmalarında zor pasajları çözmede kullanılabilecek çalışmalar olduğu düşünüldüğünde, öğrencilerin bu konuda bilinçli oldukları anlaşılmaktadır.

4.9. Öğrencilerin Etüt veya Eser Çalışırken Eserin Bestecisi Ve Dönemi Hakkında Bilgi Edinme Durumları İle Sınıf Düzeyi Arasındaki İlişki

Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken eserin bestecisi ve dönemi hakkında bilgi edinip edinmeme durumunun sınıf düzeyine göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.9.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.9.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken eserin bestecisi ve dönemi hakkında bilgi edinip edinmediklerinin sınıflara göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Sınıf / Kullanma durumu	2. sınıf		3. sınıf		4. sınıf		Toplam		χ^2	p
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	11	11.5	9	11.3	14	11.3	34	34.0	1.51	.55
Hayır	36	35.5	37	34.7	32	34.7	105	105.0		
Toplam	47	47.0	46	46.0	46	46.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .10

Tablo 4.9.1. incelendiğinde öğrencilerin sınıf düzeylerine göre dağılımları ile etüt veya eser çalışırken eserin bestecisi ve dönemi hakkında bilgi edinip edinmemeleri arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 1.51, p değeri ise .55 olarak hesaplanmıştır. Buna göre sınıf düzeyi ile etüt veya eser çalışırken eserin bestecisi ve dönemi hakkında bilgi edinip edinmeme değişkenleri arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu sınıf düzeyi ile etüt veya eser çalışırken eserin bestecisi ve dönemi hakkında bilgi edinip edinmeme arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin etüt veya eser çalışırken eserin bestecisi ve dönemi hakkında bilgi edinme durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin büyük çoğunluğu piyano çalışmalarında etüt veya eser çalışırken eserin bestecisi ve dönemi hakkında bilgi edinmemektedir. Eserin yazıldığı dönem ve besteci hakkında bilgi edinmenin eseri yorumlamada büyük oranda önemli olduğu düşünüldüğünde, öğrencilerin bu konuya yaklaşımının düşük olması, onların bu konuya yönelik daha çok güdülenmeye ve bilinçlendirilmeye ihtiyaç duydukları anlaşılmaktadır.

4.10. Öğrencilerin Çalıştıkları Etüt veya Eserin Bestecisi Ve Dönemi Hakkında Bilgi Edinme Durumları İle Piyano Çalışmaya Ayrılan Günlük Süre Arasındaki İlişki

Öğrencilerin çalıştıkları etüt veya eserin bestecisi ve dönemi hakkında bilgi edinip edinmeme durumunun piyano çalışmaya ayrılan günlük süreye göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.10.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.10.1. Öğrencilerin çalıştıkları etüt veya eserin bestecisi ve dönemi hakkında bilgi edinip edinmediklerinin piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Süre / Kullanma durumu	1 saatten az		1-2 saat		2 saatten fazla		Toplam		χ^2	P
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	12	12.2	16	15.7	6	6.1	34	34.0	.02	.99
Hayır	38	37.8	48	48.3	19	18.9	105	105.0		
Toplam	50	50.0	64	64.0	25	25.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .01

Tablo 4.10.1. incelendiğinde öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları süreye göre dağılımları ile çalıştıkları etüt veya eserin bestecisi ve dönemi hakkında bilgi edinip edinmemeleri arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların

önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi .02, p değeri ise .99 olarak hesaplanmıştır. Buna göre piyano çalışmaya ayrılan süre ile çalışılan etüt veya eserin bestecisi ve dönemi hakkında bilgi edinip edinmeme değişkenleri arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu piyano çalışmaya ayrılan süre ile çalışılan etüt veya eserin bestecisi ve dönemi hakkında bilgi edinip edinmeme arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları sürenin değişmesinin çalışılan etüt veya eserin bestecisi ve dönemi hakkında bilgi edinme durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin büyük çoğunluğu etüt veya eser çalışırken eserin bestecisi ve dönemi hakkında bilgi edinmemektedir. Eserin yazıldığı dönem ve besteci hakkında bilgi edinmenin eseri yorumlamada büyük oranda önemli olduğu düşünüldüğünde, öğrencilerin bu konuya yaklaşımının düşük olması, onların bu konuya gereken önemi vermediklerini, bu konuya ilişkin daha çok güdülenmeye ve bilinçlendirilmeye ihtiyaç duyduklarını düşündürmektedir.

4.11. Öğrencilerin Çalıştıkları Eseri veya Etüdü Armonik Açıdan İnceleme Durumları İle Sınıf Düzeyi Arasındaki İlişki

Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken eseri veya etüdü armonik açıdan inceleyip incelememe durumunun sınıf düzeyine göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.11.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.11.1. Öğrencilerin çalıştıkları eseri veya etüdü armonik açıdan inceleyip incelemediğinin sınıflara göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Sınıf / Kullanma durumu	2. sınıf		3. sınıf		4. sınıf		Toplam		χ^2	P
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	13	17.6	21	17.2	18	17.2	52	52.0	3.30	.19
Hayır	34	29.4	25	28.8	28	28.8	87	87.0		
Toplam	47	47.0	46	46.0	46	46.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .15

Tablo 4.11.1. incelendiğinde öğrencilerin sınıf düzeylerine göre dağılımları ile çalıştıkları eseri veya etüdü armonik açıdan inceleyip incelememeleri arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 3.30, p değeri ise .19 olarak hesaplanmıştır. Buna göre sınıf düzeyi ile çalıştıkları eseri veya etüdü armonik açıdan inceleyip incelememe değişkenleri arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu sınıf düzeyi ile çalıştıkları eseri veya etüdü armonik açıdan inceleyip incelememe arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin çalıştıkları eseri veya etüdü armonik açıdan inceleme durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin çoğunluğu çalıştıkları etüt veya eseri armonik açıdan incelememektedir. En çok 3. sınıf öğrencileri çalıştıkları etüt veya eseri armonik açıdan incelemektedir. Çalışılan etüt veya eserin armonik açıdan incelemenin eseri yorumlamada büyük oranda önemli olduğu düşünüldüğünde öğrencilerin bu çalışmaya düşük oranda yer veriyor olmaları, onların ders öğretmenleri tarafından bu konuda bilinçlendirilmeye ve güdülenmeye ihtiyaç duydukları anlaşılmaktadır.

4.12. Öğrencilerin Çalıştıkları Eseri veya Etüdü Armonik Açıdan İnceleme Durumları İle Piyano Çalışmaya Ayrılan Günlük Süre Arasındaki İlişki

Öğrencilerin çalıştıkları eseri veya etüdü armonik açıdan inceleyip incelememe durumunun piyano çalışmaya ayrılan günlük süreye göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.12.1.' de verilmiştir

Tablo 4.12.1. Öğrencilerin çalıştıkları eseri veya etüdü armonik açıdan inceleyip incelemediğinin piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Süre / Kullanma durumu	1 saatten az		1-2 saat		2 saatten fazla		Toplam		χ^2	P
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	17	18.7	21	23.9	14	9.4	52	52.0	4.52	.10
Hayır	33	31.3	43	40.1	11	15.6	87	87.0		
Toplam	50	50.0	64	64.0	25	25.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .18

Tablo 4.12.1. incelendiğinde öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları süreye göre dağılımları ile çalıştıkları eseri veya etüdü armonik açıdan inceleyip incelememeleri arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 4.52, p değeri ise .10

olarak hesaplanmıştır. Buna göre piyano çalışmaya ayrılan süre ile çalışılan eseri veya etüdü armonik açıdan inceleyip incelememe değişkenleri arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu piyano çalışmaya ayrılan süre ile çalışılan eseri veya etüdü armonik açıdan inceleyip incelememe arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları sürenin değişmesinin çalıştıkları eseri veya etüdü armonik açıdan inceleme durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin çoğunluğu çalıştıkları etüt veya eseri armonik açıdan incelememektedir. Çalışılan etüt veya eserin armonik açıdan incelemenin eseri yorumlamada büyük oranda önemli olduğu düşünüldüğünde öğrencilerin bu çalışmaya düşük oranda yer veriyor olmalarından, onların ders öğretmenleri tarafından bu konuda bilinçlendirilmeye ve güdülenmeye ihtiyaç duydukları anlaşılmaktadır.

4.13. Öğrencilerin Etüt veya Eser Çalışırken Parçayı Bölümlere Ayırma Durumları İle Sınıf Düzeyi Arasındaki İlişki

Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken parçayı bölümlere ayırıp ayırmama durumunun sınıf düzeyine göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.13.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.13.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken parçayı bölümlere ayırıp ayırmadığının sınıflara göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Sınıf / Kullanma durumu	2. sınıf		3. sınıf		4. sınıf		Toplam		χ^2	p
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	26	26.0	22	25.5	29	25.5	77	77.0	2.16	.34
Hayır	21	21.0	24	20.5	17	20.5	62	62.0		
Toplam	47	47.0	46	46.0	46	46.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .12

Tablo 4.13.1. incelendiğinde öğrencilerin sınıf düzeylerine göre dağılımları ile etüt veya eser çalışırken parçayı bölümlere ayırıp ayırmamaları arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 2.16, p değeri ise .34 olarak hesaplanmıştır. Buna göre sınıf düzeyi ile etüt veya eser çalışırken parçayı bölümlere ayırıp ayırmama değişkenleri arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu sınıf düzeyi ile etüt veya eser çalışırken parçayı bölümlere ayırıp ayırmama arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin etüt veya eser çalışırken parçayı bölümlere ayırıp çalışma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin çoğunluğu etüt veya eser çalışırken parçayı bölümlere ayırıp (ölçü, cümle, dönem, bölüm…vb) çalışmaktadır. En fazla 4. sınıf öğrencileri parçayı bölümlere ayırıp çalışırken, 3. sınıf öğrencilerinin oranı daha düşük olarak gözlemlenmiştir. Bu durumdan öğrencilerin bu konuda ders öğretmenleri tarafından daha fazla bilinçlendirilmeye ve güdülenmeye ihtiyaç duydukları anlaşılmaktadır.

4.14. Öğrencilerin Etüt veya Eser Çalışırken Parçayı Bölümlere Ayırma Durumları İle Piyano Çalışmaya Ayrılan Günlük Süre Arasındaki İlişki

Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken parçayı bölümlere ayırıp ayırmama durumunun piyano çalışmaya ayrılan günlük süreye göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.14.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.14.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken parçayı bölümlere ayırıp ayırmadığının piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Süre / Kullanma durumu	1 saatten az		1-2 saat		2 saatten fazla		Toplam		χ^2	p
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	28	27.7	35	35.5	14	13.8	77	77.0	.02	.99
Hayır	22	22.3	29	28.5	11	11.2	62	62.0		
Toplam	50	50.0	64	64.0	25	25.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .01

Tablo 4.14.1. incelendiğinde öğrencilerin piyano çalışmalarına ayırdıkları süreye göre dağılımları ile etüt veya eser çalışırken parçayı bölümlere ayırıp ayırmamaları arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi .02, p değeri ise .99 olarak hesaplanmıştır. Buna göre piyano çalışmaya ayrılan süre ile etüt veya eser çalışırken parçayı bölümlere ayırıp ayırmama değişkenleri arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu piyano çalışmaya ayrılan süre ile etüt veya eser çalışırken parçayı bölümlere ayırıp ayırmama arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmalarına ayırdıkları sürenin değişmesinin etüt veya eser çalışırken parçayı bölümlere ayırıp çalışma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin çoğunluğu etüt veya eser çalışırken parçayı bölümlere ayırıp (ölçü, cümle, dönem, bölüm…vb) çalışmaktadır. Öğrencilerin bu konuda bilinçli oldukları düşünülmektedir.

4.15. Öğrencilerin Etüt veya Eser Çalışırken Metronom Kullanma Durumları İle Sınıf Düzeyi Arasındaki İlişki

Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken metronom kullanıp kullanmama durumunun sınıf düzeyine göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.15.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.15.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken metronom kullanıp kullanmadığının sınıflara göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Sınıf / Kullanma durumu	2. sınıf		3. sınıf		4. sınıf		Toplam		χ^2	p
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	30	31.8	29	31.1	35	31.1	94	94.0	2.26	.32
Hayır	17	15.2	17	14.9	11	14.9	45	45.0		
Toplam	47	47.0	46	46.0	46	46.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .13

Tablo 4.15.1. incelendiğinde öğrencilerin sınıf düzeylerine göre dağılımları ile etüt veya eser çalışırken metronom kullanıp kullanmamaları arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 2.26, p değeri ise .32 olarak hesaplanmıştır. Buna göre sınıf düzeyi ile etüt veya eser çalışırken metronom kullanıp kullanmama değişkenleri arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu sınıf düzeyi ile etüt veya eser çalışırken metronom kullanıp kullanmama arasında anlamlı bir ilişkinin

olmadığını göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin etüt veya eser çalışırken metronom kullanma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin çoğunluğu piyano çalışmalarında etüt veya eser çalışırken metronom kullanmaktadır. Çalışmalarında en fazla 4. sınıf öğrencileri metronom kullanırken en az 3. sınıf öğrencileri metronom kullanmaktadır. Öğrencilerin piyano çalışırken metronom kullanma alışkanlığına sahip oldukları düşünülmekte ve bu konuda bilinçli oldukları gözlenmektedir.

4.16. Öğrencilerin Etüt veya Eser Çalışırken Metronom Kullanma Durumları İle Piyano Çalışmaya Ayrılan Günlük Süre Arasındaki İlişki

Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken metronom kullanıp kullanmama durumunun piyano çalışmaya ayrılan günlük süreye göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.16.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.16.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken metronom kullanıp kullanmadığının piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Süre / Kullanma durumu	1 saatten az		1-2 saat		2 saatten fazla		Toplam		χ^2	P
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	34	33.8	40	43.3	20	16.9	94	94.0	2.52	.28
Hayır	16	16.2	24	20.7	5	8.1	45	45.0		
Toplam	50	50.0	64	64.0	25	25.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .13

Tablo 4.16.1. incelendiğinde öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları süreye göre dağılımları ile etüt veya eser çalışırken metronom kullanıp kullanmamaları arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup

olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 2.52, p değeri ise .28 olarak hesaplanmıştır. Buna göre piyano çalışmaya ayrılan süre ile etüt veya eser çalışırken metronom kullanıp kullanmama değişkenleri arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu piyano çalışmaya ayrılan süre ile etüt veya eser çalışırken metronom kullanıp kullanmama arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları sürenin değişmesinin etüt veya eser çalışırken metronom kullanma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin çoğunluğu piyano çalışmalarında etüt veya eser çalışırken metronom kullanmaktadır. En çok piyano çalışmaya günde 1-2 saat ayıran öğrenciler metronom kullanırken, piyano çalışmaya günde 2 saatten fazla süre ayıranların büyük çoğunluğu metronom kullanmaktadır. Öğrencilerin piyano çalışırken metronom kullanma alışkanlığına sahip oldukları ve bu konuda bilinçli oldukları düşünülmektedir.

4.17. Öğrencilerin Etüt veya Eser Çalışırken Teknik Açıdan Zorlandığı Pasajlarda Özel Çalışmalar Yapma Durumları İle Sınıf Düzeyi Arasındaki İlişki

Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken teknik açıdan zorlandığı pasajlarda özel çalışmalar yapıp yapmama durumunun sınıf düzeyine göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.17.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.17.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken teknik açıdan zorlandığı pasajlarda özel çalışmalar yapıp yapmadığının sınıflara göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Sınıf / Kullanma durumu	2. sınıf		3. sınıf		4. sınıf		Toplam		χ^2	P
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	11	14.5	14	14.2	18	14.2	43	43.0	2.70	.26
Hayır	36	32.5	32	31.8	28	31.8	96	96.0		
Toplam	47	47.0	46	46.0	46	46.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .14

Tablo 4.17.1. incelendiğinde öğrencilerin sınıf düzeylerine göre dağılımları ile etüt veya eser çalışırken teknik açıdan zorlandığı pasajlarda özel çalışmalar yapıp yapmamaları arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 2.70, p değeri ise .26 olarak hesaplanmıştır. Buna göre sınıf düzeyi ile etüt veya eser çalışırken teknik açıdan zorlandığı pasajlarda özel çalışmalar yapıp yapmama değişkenleri arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu sınıf düzeyi ile etüt veya eser çalışırken teknik açıdan zorlandığı pasajlarda özel çalışmalar yapıp yapmama arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin etüt veya eser çalışırken teknik açıdan zorlandıkları pasajlarda özel çalışmalar yapma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin çoğunluğu etüt veya eser çalışırken teknik açıdan zorlandıkları pasajlarda özel çalışmalar yapmamaktadır. Zorlandıkları pasajlarda en çok 4. sınıf öğrencileri, en az 2. sınıf öğrencileri özel çalışmalar yapmaktadır. Zorlanılan pasajlarda özel çalışmalar yapmanın problemi daha kısa sürede çözmede kullanılabilecek çalışmalar olduğu düşünüldüğünde, öğrencilerin bu çalışmalara düşük oranda yer vermeleri, onların bu konuda bilinçlendirilmeye ve güdülenmeye ihtiyaç duyduklarını düşündürmektedir.

4.18. Öğrencilerin Etüt veya Eser Çalışırken Teknik Açıdan Zorlandığı Pasajlarda Özel Çalışmalar Yapma Durumları İle Piyano Çalışmaya Ayrılan Günlük Süre Arasındaki İlişki

Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken teknik açıdan zorlandığı pasajlarda özel çalışmalar yapıp yapmama durumunun piyano çalışmaya ayrılan günlük süreye göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.18.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.18.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken teknik açıdan zorlandığı pasajlarda özel çalışmalar yapıp yapmadığının piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Süre / Kullanma durumu	1 saatten az		1-2 saat		2 saatten fazla		Toplam		χ^2	p
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	14	15.5	17	19.8	12	7.7	43	43.0	4.18	.12
Hayır	36	34.5	47	44.2	13	17.3	96	96.0		
Toplam	50	50.0	64	64.0	25	25.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .17

Tablo 4.18.1. incelendiğinde öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları süreye göre dağılımları ile etüt veya eser çalışırken teknik açıdan zorlandığı pasajlarda özel çalışmalar yapıp yapmamaları arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu

farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 4.18, p değeri ise .12 olarak hesaplanmıştır. Buna göre piyano çalışmaya ayrılan süre ile etüt veya eser çalışırken teknik açıdan zorlandığı pasajlarda özel çalışmalar yapıp yapmama değişkenleri arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu piyano çalışmaya ayrılan süre ile etüt veya eser çalışırken teknik açıdan zorlandığı pasajlarda özel çalışmalar yapıp yapmama arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları sürenin değişmesinin etüt veya eser çalışırken teknik açıdan zorlandıkları pasajlarda özel çalışmalar yapma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin büyük çoğunluğu etüt veya eser çalışırken teknik açıdan zorlandıkları pasajlarda özel çalışmalar yapmamaktadır. Zorlanılan pasajlarda özel çalışmalar yapmanın problemi daha kısa sürede çözmede kullanılabilecek çalışmalar olduğu düşünüldüğünde, öğrencilerin bu çalışmalara düşük oranda yer vermeleri, onların bu konuda bilinçlendirilmeye ve güdülenmeye ihtiyaç duyduklarını düşündürmektedir.

4.19. Öğrencilerin Etüt veya Eser Çalışırken Ayrı Ellerle Çalışma Yapma Durumları İle Sınıf Düzeyi Arasındaki İlişki

Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken ayrı ellerle çalışma yapıp yapmama durumunun sınıf düzeyine göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.19.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.19.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken ayrı ellerle çalışma yapıp yapmadığının sınıflara göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Sınıf / Kullanma durumu	2. sınıf		3. sınıf		4. sınıf		Toplam		χ^2	P
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	22	24.3	21	23.8	29	23.8	72	72.0	3.50	.17
Hayır	25	22.7	25	22.2	17	22.2	67	67.0		
Toplam	47	47.0	46	46.0	46	46.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .16

Tablo 4.19.1. incelendiğinde öğrencilerin sınıf düzeylerine göre dağılımları ile etüt veya eser çalışırken ayrı ellerle çalışma yapıp yapmamaları arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 3.50, p değeri ise .17 olarak hesaplanmıştır. Buna göre sınıf düzeyi ile etüt veya eser çalışırken ayrı ellerle çalışma yapıp yapmama değişkenleri arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu sınıf düzeyi ile etüt veya eser çalışırken ayrı ellerle çalışma yapıp yapmama arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin etüt veya eser çalışırken ayrı ellerle çalışma yapma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin çoğunluğu etüt veya eser çalışırken ayrı ellerle çalışmaktadır. En çok 4. sınıf öğrencileri ayrı ellerle çalışırken 2. ve 3. sınıf öğrencileri

daha az ayrı ellerle çalışmaktadır. Öğrencilerin bu konuda ders öğretmenleri tarafından daha fazla bilinçlendirilmeye ve güdülenmeye ihtiyaç duydukları düşünülmektedir.

4.20. Öğrencilerin Etüt veya Eser Çalışırken Ayrı Ellerle Çalışma Yapma Durumları İle Piyano Çalışmaya Ayrılan Günlük Süre Arasındaki İlişki

Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken ayrı ellerle çalışma yapıp yapmama durumunun piyano çalışmaya ayrılan günlük süreye göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.20.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.20.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken ayrı ellerle çalışma yapıp yapmadığının piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Süre / Kullanma durumu	1 saatten az		1-2 saat		2 saatten fazla		Toplam		χ^2	P
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	25	25.9	32	33.2	15	12.9	72	72.0	.08	.66
Hayır	25	24.1	32	30.8	10	12.1	67	67.0		
Toplam	50	50.0	64	64.0	25	25.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .08

Tablo 4.20.1. incelendiğinde öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları süreye göre dağılımları ile etüt veya eser çalışırken ayrı ellerle çalışma yapıp yapmamaları arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi .08, p değeri ise .66 olarak hesaplanmıştır. Buna göre piyano çalışmaya ayrılan süre ile etüt veya eser çalışırken ayrı ellerle çalışma yapıp yapmama değişkenleri arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu piyano çalışmaya ayrılan süre ile etüt veya eser çalışırken ayrı ellerle çalışma yapıp yapmama arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını

göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları sürenin değişmesinin etüt veya eser çalışırken ayrı ellerle çalışma yapma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrenciler etüt veya eser çalışırken ayrı ellerle çalışmaktadır. Piyano çalışmaya günde 1 saatten az süre ayıranlar ile günde 1-2 saat süre ayıranların yarısı ayrı ellerle çalışırken, günde 2 saatten fazla süre ayıranların az bir çoğunluğu ayrı ellerle çalışmaktadır. Öğrencilerin bu konuda ders öğretmenleri tarafından daha fazla bilinçlendirilmeye ve güdülenmeye ihtiyaç duydukları düşünülmektedir.

4.21. Öğrencilerin Etüt veya Eser Çalışırken Önemli Noktalarda Özel İşaretler, Renkli Kalemler Kullanma Durumları İle Sınıf Düzeyi Arasındaki İlişki

Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler, renkli kalemler kullanıp kullanmama durumunun sınıf düzeyine göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.21.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.21.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler, renkli kalemler kullanıp kullanmadığının sınıflara göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Sınıf / Kullanma durumu	2. sınıf		3. sınıf		4. sınıf		Toplam		χ^2	p
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	36	27.7	22	27.1	24	27.1	82	82.0	9.27	.01
Hayır	11	19.3	24	18.9	22	18.9	57	57.0		
Toplam	47	47.0	46	46.0	46	46.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .25

Tablo 4.21.1. incelendiğinde öğrencilerin sınıf düzeylerine göre dağılımları ile etüt veya eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler, renkli kalemler kullanıp

kullanmamaları arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 9.27, p değeri ise .01 olarak hesaplanmıştır. Buna göre sınıf düzeyi ile etüt veya eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler, renkli kalemler kullanıp kullanmama arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmuştur. İlişki düzeyini belirlemek için yapılan istatistiksel değerlendirme sonucuna göre Contingency katsayısı .25 olarak hesaplanmıştır. Buna göre 'düşük düzeyde' bir ilişki mevcuttur. Bu bulgu sınıf düzeyi ile etüt veya eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler, renkli kalemler kullanıp kullanmama arasında anlamlı bir ilişkinin olduğunu göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin etüt ve eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler, renkli kalemler kullanma durumlarını az da olsa etkilediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin çoğunluğu etüt ve eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler, renkli kalemler kullanmaktadır. Bu tür çalışmayı en çok 2. sınıf öğrencileri kullanırken, en az 3. sınıf öğrencileri kullanmaktadır. Öğrencilerin bu konuda bilinçli oldukları düşünülmektedir.

4.22. Öğrencilerin Etüt veya Eser Çalışırken Önemli Noktalarda Özel İşaretler, Renkli Kalemler Kullanma Durumları İle Piyano Çalışmaya Ayrılan Günlük Süre Arasındaki İlişki

Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler, renkli kalemler kullanıp kullanmama durumunun piyano çalışmaya ayrılan günlük süreye göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.22.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.22.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler, renkli kalemler kullanıp kullanmadığının piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Süre / Kullanma durumu	1 saatten az		1-2 saat		2 saatten fazla		Toplam		χ^2	P
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	25	29.5	40	37.8	17	14.7	82	82.0	2.83	.24
Hayır	25	20.5	24	26.2	8	10.3	57	57.0		
Toplam	50	50.0	64	64.0	25	25.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .14

Tablo 4.22.1. incelendiğinde öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları süreye göre dağılımları ile etüt veya eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler, renkli kalemler kullanıp kullanmamaları arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 2.83, p değeri ise .24 olarak hesaplanmıştır. Buna göre piyano çalışmaya ayrılan süre ile etüt veya eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler, renkli kalemler kullanıp kullanmama arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu piyano çalışmaya ayrılan süre ile etüt veya eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler, renkli kalemler kullanıp kullanmama arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları sürenin değişmesinin etüt ve eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler, renkli kalemler kullanma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin çoğunluğu etüt ve eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler, renkli kalemler kullanmaktadır. Piyano çalışmaya günde 1 saatten az süre ayıranların yarısı bu yöntemi kullanırken, günde 1-2 saat çalışanlar ile 2 saatten fazla çalışanların çoğunluğu bu yöntemi kullanmaktadır. Öğrencilerin bu konuda bilinçli oldukları düşünülmektedir.

4.23. Öğrencilerin Çalıştıkları Etüt veya Eseri Kayıttan (Cd, Dvd…vb) Dinleme Durumları İle Sınıf Düzeyi Arasındaki İlişki

Öğrencilerin çalıştıkları etüt veya eseri kayıttan (Cd, dvd…vb) dinleyip dinlememe durumunun sınıf düzeyine göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.23.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.23.1. Öğrencilerin çalıştıkları etüt veya eseri kayıttan (Cd, dvd…vb) dinleyip dinlemediğinin sınıflara göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Sınıf / Kullanma durumu	2. sınıf		3. sınıf		4. sınıf		Toplam		χ^2	P
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	9	13.2	14	12.9	16	12.9	39	39.0	3.00	.22
Hayır	38	33.8	32	33.1	30	33.1	100	100.0		
Toplam	47	47.0	46	46.0	46	46.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .15

Tablo 4.23.1. incelendiğinde öğrencilerin sınıf düzeylerine göre dağılımları ile çalıştıkları etüt veya eseri kayıttan (Cd, dvd…vb) dinleyip dinlememe durumu arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 3.00, p değeri ise .22 olarak hesaplanmıştır. Buna göre sınıf düzeyi ile etüt veya eser çalışırken eseri kayıttan dinleyip dinlememe arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu sınıf düzeyi ile etüt veya

eser çalışırken eseri kayıttan dinleyip dinlememe arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin çalıştıkları etüt veya eseri kayıttan dinleme durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin büyük çoğunluğu çalıştıkları etüt veya eseri kayıttan dinlememektedir. Öğrencilerin bu yöntemi düşük oranda kullanıyor olmaları, onların eser kayıtlarına ulaşabilme konusunda sıkıntı yaşadıklarının yanı sıra, bu konuya yeterince bilinçli ve titiz yaklaşmadıkları düşüncesini doğurmaktadır. Buna göre öğrencilerin piyano eğitimi aldıkları kurumun bu konuda onlara imkan sağlamasına ve daha fazla güdülenmeye, teşvik edilmeye ihtiyaç duydukları düşünülmektedir.

4.24. Öğrencilerin Çalıştıkları Etüt veya Eseri Kayıttan (Cd, Dvd…vb) Dinleme Durumları İle Piyano Çalışmaya Ayrılan Günlük Süre Arasındaki İlişki

Öğrencilerin çalıştıkları etüt veya eseri kayıttan (Cd, dvd…vb) dinleyip dinlememe durumunun piyano çalışmaya ayrılan günlük süreye göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.24.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.24.1. Öğrencilerin çalıştıkları etüt veya eseri kayıttan (Cd, dvd…vb) dinleyip dinlemediğinin piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Süre / Kullanma durumu	1 saatten az		1-2 saat		2 saatten fazla		Toplam		χ^2	P
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	7	14.0	20	18.0	12	7.0	39	39.0	10.15	.01
Hayır	43	36.0	44	46.0	13	18.0	100	100.0		
Toplam	50	50.0	64	64.0	25	25.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .26

Tablo 4.24.1. incelendiğinde öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları süreye göre dağılımları ile çalıştıkları etüt veya eseri kayıttan (Cd, dvd…vb) dinleyip

dinlememeleri arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 10.15, p değeri ise .01 olarak hesaplanmıştır. Buna göre piyano çalışmaya ayrılan süre ile etüt veya eser çalışırken eseri kayıttan dinleyip dinlememe arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmuştur. İlişki düzeyini belirlemek için yapılan istatistiksel değerlendirme sonucuna göre Contingency katsayısı .26 olarak hesaplanmıştır. Buna göre iki değişken arasında 'düşük düzeyde' bir ilişki mevcuttur. Bu bulgu piyano çalışmaya ayrılan süre ile etüt veya eser çalışırken eseri kayıttan dinleyip dinlememe arasında anlamlı bir ilişkinin olduğunu göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları sürenin değişmesinin çalıştıkları etüt ve eseri kayıttan dinleme durumlarını az da olsa etkilediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin büyük çoğunluğu çalıştıkları etüt ve eseri kayıttan dinlememektedir. Ancak çalışma süresi arttıkça öğrencilerin bu yöntemi kullanma durumlarında artış gözlenmektedir. Öğrencilerin bu yöntemi düşük oranda kullanıyor olmaları, onların eser kayıtlarına ulaşabilme konusunda sıkıntı yaşadıkları düşüncesini doğurduğu gibi, çalışma süresinin az olması da bu yöntemi kullanma oranının düşük olma nedenini açıklar niteliktedir. Öğrencilerin bu konuda ders öğretmenleri tarafından güdülenmeye ihtiyaç duydukları düşünülmektedir.

4.25. Öğrencilerin Etüt veya Eser Çalışırken Görüntülü veya Sesli Kayıttan Yorumlarını Dinleyip Kendilerini Değerlendirmeye Alma Durumları İle Sınıf Düzeyi Arasındaki İlişki

Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken görüntülü veya sesli kayıttan yorumlarını dinleyip kendilerini değerlendirmeye alıp almama durumunun sınıf düzeyine göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.25.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.25.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken görüntülü veya sesli kayıttan yorumlarını dinleyip kendilerini değerlendirmeye alıp almadığının sınıflara göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Sınıf / Kullanma durumu	2. sınıf		3. sınıf		4. sınıf		Toplam		χ^2	p
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	5	4.4	1	4.3	7	4.3	13	13.0	4.75	.09
Hayır	42	42.6	45	41.7	39	41.7	126	126.0		
Toplam	47	47.0	46	46.0	46	46.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .18

Tablo 4.25.1. incelendiğinde öğrencilerin sınıf düzeylerine göre dağılımları ile etüt veya eser çalışırken görüntülü veya sesli kayıttan yorumlarını dinleyip kendilerini değerlendirmeye alıp almamaları arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 4.75, p değeri ise .09 olarak hesaplanmıştır. Buna göre sınıf düzeyi ile etüt veya eser çalışırken görüntülü veya sesli kayıttan yorumlarını dinleyip kendilerini değerlendirmeye alıp almamaları arasında .05 düzeyinde önemli bir ilişki bulunmamıştır. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin etüt veya eser çalışırken görüntülü veya sesli kayıttan yorumlarını dinleyip kendilerini değerlendirmeye alma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin büyük çoğunluğu etüt ve eser çalışırken görüntülü veya sesli kayıttan kendi yorumlarını dinleyip kendilerini değerlendirmeye

çalışmamaktadır. Bu durumdan öğrencilerin kayıt cihazı imkanına sahip olma konusunda sıkıntı duydukları anlaşabileceği gibi ders öğretmenleri tarafından bu konuda bilinçlendirilmeye ve güdülenmeye ihtiyaç duydukları düşünülmektedir.

4.26. Öğrencilerin Etüt veya Eser Çalışırken Görüntülü veya Sesli Kayıttan Yorumlarını Dinleyip Kendilerini Değerlendirmeye Alma Durumları İle Piyano Çalışmaya Ayrılan Günlük Süre Arasındaki İlişki

Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken görüntülü veya sesli kayıttan yorumlarını dinleyip kendilerini değerlendirmeye alıp almama durumunun piyano çalışmaya ayrılan günlük süreye göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.26.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.26.1. Öğrencilerin etüt veya eser çalışırken görüntülü veya sesli kayıttan yorumlarını dinleyip kendilerini değerlendirmeye alıp almadığının piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Süre / Kullanma durumu	1 saatten az		1-2 saat		2 saatten fazla		Toplam		χ^2	p
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	5	4.7	7	6.0	1	2.3	13	13.0	1.06	.59
Hayır	45	45.3	57	58.0	24	22.7	126	126.0		
Toplam	50	50.0	64	64.0	25	25.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .09

Tablo 4.26.1. incelendiğinde öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları süreye göre dağılımları ile etüt veya eser çalışırken görüntülü veya sesli kayıttan yorumlarını dinleyip kendilerini değerlendirmeye alıp almamaları arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 1.06, p değeri ise .59 olarak hesaplanmıştır. Buna göre piyano çalışmaya ayrılan süre ile etüt veya eser çalışırken görüntülü veya sesli kayıttan yorumlarını dinleyip kendilerini değerlendirmeye alıp almamaları arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu piyano çalışmaya ayrılan süre

ile etüt veya eser çalışırken görüntülü veya sesli kayıttan yorumlarını dinleyip kendilerini değerlendirmeye alıp almama arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları sürenin değişmesinin etüt ve eser çalışırken görüntülü veya sesli kayıttan kendi yorumlarını dinleyip kendilerini değerlendirmeye alma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin büyük çoğunluğu etüt ve eser çalışırken görüntülü veya sesli kayıttan kendi yorumlarını dinleyip kendilerini değerlendirmeye çalışmamaktadır. Bu durumdan öğrencilerin kayıt cihazı imkanına sahip olma konusunda sıkıntı duydukları anlaşabileceği gibi ders öğretmenleri tarafından bu konuda bilinçlendirilmeye ve güdülenmeye ihtiyaç duydukları düşünülmektedir.

4.27. Öğrencilerin Ezber Çalışmalarına Yer Verme Durumları İle Sınıf Düzeyi Arasındaki İlişki

Öğrencilerin ezber çalışmalarına yer verip vermeme durumunun sınıf düzeyine göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.27.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.27.1. Öğrencilerin ezber çalışmalarına yer verip vermemelerinin sınıflara göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Sınıf / Kullanma durumu	2. sınıf		3. sınıf		4. sınıf		Toplam		χ^2	p
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	34	31.8	27	31.1	33	31.1	94	94.0	2.50	.28
Hayır	13	15.2	19	14.9	13	14.9	45	45.0		
Toplam	47	47.0	46	46.0	46	46.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .13

Tablo 4.27.1. incelendiğinde öğrencilerin sınıf düzeylerine göre dağılımları ile ezber çalışmalarına yer verip vermemeleri arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 2.50, p değeri ise .28 olarak hesaplanmıştır. Buna göre sınıf düzeyi ile ezber çalışmalarına yer verip vermeme arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu sınıf düzeyi ile ezber çalışmalarına yer verip vermeme arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin ezber çalışmalarına yer verme durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin büyük çoğunluğu ezber çalışmalarına yer vermektedir. Ezber çalışmalarına en çok 2. sınıf öğrencileri yer verirken en az 3. sınıf öğrencileri yer vermektedir. Öğrencilerin bu konuda bilinçli oldukları düşünülmektedir.

4.28. Öğrencilerin Ezber Çalışmalarına Yer Verme Durumları İle Piyano Çalışmaya Ayrılan Günlük Süre Arasındaki İlişki

Öğrencilerin ezber çalışmalarına yer verip vermeme durumunun piyano çalışmaya ayrılan günlük süreye göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.28.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.28.1. Öğrencilerin ezber çalışmalarına yer verip vermemelerinin piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Süre / Kullanma durumu	1 saatten az		1-2 saat		2 saatten fazla		Toplam		χ^2	P
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	28	33.8	47	43.3	19	16.9	94	94.0	4.86	.09
Hayır	22	16.2	17	20.7	6	8.1	45	45.0		
Toplam	50	50.0	64	64.0	25	25.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .18

Tablo 4.28.1. incelendiğinde öğrencilerin piyano çalışmaya ayrılan süreye göre dağılımları ile ezber çalışmalarına yer verip vermemeleri arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 4.86, p değeri ise .09 olarak hesaplanmıştır. Buna göre piyano çalışmaya ayrılan süre ile ezber çalışmalarına yer verip vermeme arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu piyano çalışmaya ayrılan süre ile ezber çalışmalarına yer verip vermeme arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmaya ayrılan sürenin değişmesinin ezber çalışmalarına yer verme durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin büyük çoğunluğu ezber çalışmalarına yer vermektedir. Öğrencilerin bu konuda bilinçli oldukları düşünülmektedir.

4.29. Öğrencilerin Birlikte Müzik Yapma Çalışmalarına (Dört El Piyano Çalma, Farklı Enstrümanlar İle Çalışma…vb) Yer Verme Durumları İle Sınıf Düzeyi Arasındaki İlişki

Öğrencilerin birlikte müzik yapma çalışmalarına (Dört el piyano çalma, farklı enstrümanlar ile çalışma…vb) yer verip vermeme durumunun sınıf düzeyine göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.29.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.29.1. Öğrencilerin birlikte müzik yapma çalışmalarına (Dört el piyano çalma, farklı enstrümanlar ile çalışma…vb) yer verip vermemelerinin sınıflara göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Sınıf / Kullanma durumu	2. sınıf		3. sınıf		4. sınıf		Toplam		χ^2	p
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	18	21.0	19	20.5	25	20.5	62	62.0	2.73	.26
Hayır	29	26.0	27	25.5	21	25.5	77	77.0		
Toplam	47	47.0	46	46.0	46	46.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .14

Tablo 4.29.1. incelendiğinde öğrencilerin sınıf düzeylerine göre dağılımları ile birlikte müzik yapma çalışmalarına (Dört el piyano çalma, farklı enstrümanlar ile çalışma…vb) yer verip vermemeleri arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 2.73, p değeri ise .26 olarak hesaplanmıştır. Buna göre sınıf düzeyi ile birlikte müzik yapma çalışmalarına yer verip vermeme arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu sınıf düzeyi ile birlikte müzik yapma çalışmalarına yer verip vermeme arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin birlikte müzik yapma çalışmalarına yer verme durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin çoğunluğu piyano çalışmalarında birlikte müzik yapma çalışmalarına yer vermemektedir. Bu tür çalışmalara en çok 4. sınıf öğrencileri yer verirken, en az 2. sınıf öğrencilerinin yer vermesi, 2. sınıf öğrencilerinin genellikle sınavlara yönelik çalıştıklarını ve belli bir klavye hakimiyeti edindikten sonra birlikte müzik yapmaya yöneldiklerini düşündürmektedir. Öğrencilerin bu konuda ders öğretmenleri tarafından daha çok bilinçlendirilmeye ve güdülenmeye ihtiyaç duydukları düşünülmektedir.

4.30. Öğrencilerin Birlikte Müzik Yapma Çalışmalarına (Dört El Piyano Çalma, Farklı Enstrümanlar İle Çalışma…Vb) Yer Verme Durumları İle Piyano Çalışmaya Ayrılan Günlük Süre Arasındaki İlişki

Öğrencilerin birlikte müzik yapma çalışmalarına (Dört el piyano çalma, farklı enstrümanlar ile çalışma…vb) yer verip vermeme durumunun piyano çalışmaya ayrılan günlük süreye göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.30.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.30.1. Öğrencilerin birlikte müzik yapma çalışmalarına (Dört el piyano çalma, farklı enstrümanlar ile çalışma…vb) yer verip vermemelerinin piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Süre / Kullanma durumu	1 saatten az		1-2 saat		2 saatten fazla		Toplam		χ^2	p
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	19	22.3	29	28.5	14	11.2	62	62.0	2.21	.33
Hayır	31	27.7	35	35.5	11	13.8	77	77.7		
Toplam	50	50.0	64	64.0	25	25.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .12

Tablo 4.30.1. incelendiğinde öğrencilerin piyano çalışmalarına ayırdıkları süreye göre dağılımları ile birlikte müzik yapma çalışmalarına (Dört el piyano çalma, farklı enstrümanlar ile çalışma…vb) yer verip vermemeleri arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için

yapılan x^2 hipotez testi 2.21, p değeri ise .33 olarak hesaplanmıştır. Buna göre piyano çalışmaya ayrılan süre ile birlikte müzik yapma çalışmalarına yer verip vermeme arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu piyano çalışmaya ayrılan süre ile birlikte müzik yapma çalışmalarına yer verip vermeme arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmalarına ayırdıkları sürenin değişmesinin birlikte müzik yapma çalışmalarına yer verme durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin çoğunluğu piyano çalışmalarında birlikte müzik yapma çalışmalarına yer vermemektedir. Piyano çalışmaya günde 1 saatten az süre ayıranlar ile 1-2 saat süre ayıranların çoğunluğu birlikte müzik yapma çalışmalarına yer vermez iken, 2 saatten fazla çalışanların çoğunluğu bu tür çalışmaları uygulamaktadır. Öğrencilerin bu konuda ders öğretmenleri tarafından daha çok bilinçlendirilmeye ve güdülenmeye ihtiyaç duydukları düşünülmektedir.

4.31. Öğrencilerin Eşlik Çalışmalarına (Okul Şarkıları, Marş Eşlikleri…vb) Yer Verme Durumları İle Sınıf Düzeyi Arasındaki İlişki

Öğrencilerin eşlik çalışmalarına (Okul şarkıları, marş eşlikleri…vb) yer verip vermeme durumunun sınıf düzeyine göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.31.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.31.1. Öğrencilerin eşlik çalışmalarına (Okul şarkıları, marş eşlikleri…vb) yer verip vermemelerinin sınıflara göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Sınıf / Kullanma durumu	2. sınıf		3. sınıf		4. sınıf		Toplam		χ^2	p
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	18	21.0	19	20.5	25	20.5	62	62.0	1.89	.39
Hayır	29	26.0	27	25.5	21	25.5	77	77.0		
Toplam	47	47.0	46	46.0	46	46.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .12

Tablo 4.31.1. incelendiğinde öğrencilerin sınıf düzeylerine göre dağılımları ile eşlik çalışmalarına (Okul şarkıları, marş eşlikleri…vb) yer verip vermemeleri arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 1.89, p değeri ise .39 olarak hesaplanmıştır. Buna göre sınıf düzeyi ile eşlik çalışmalarına yer verip vermeme arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu sınıf düzeyi ile eşlik çalışmalarına yer verip vermeme arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin eşlik çalışmalarına yer verme durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin çoğunluğu piyano çalışmalarında eşlik çalışmalarına yer vermemektedir. Bu tür çalışmalara en çok 4. sınıf öğrencileri yer verirken, en az 2. sınıf öğrencilerinin yer vermesi, 2. sınıf öğrencilerinin genellikle sınavlara yönelik

çalıştıklarını ve belli bir klavye hakimiyeti edindikten sonra birlikte müzik yapmaya yöneldiklerini düşündürmektedir. Öğrenciler arasında bir müzik öğretmeni adayı için meslek hayatında çok gerekli ve faydalı olacağı düşünülen bu tür çalışmalara gereken önemin verilmediği ve bu konuda ders öğretmenleri tarafından daha çok bilinçlendirilmeye ve güdülenmeye ihtiyaç duydukları düşünülmektedir.

4.32. Öğrencilerin Eşlik Çalışmalarına (Okul Şarkıları, Marş Eşlikleri…vb) Yer Verme Durumları İle Piyano Çalışmaya Ayrılan Günlük Süre Arasındaki İlişki

Öğrencilerin eşlik çalışmalarına (Okul şarkıları, marş eşlikleri…vb) yer verip vermeme durumunun piyano çalışmaya ayrılan günlük süreye göre dağılımına ilişkin frekans tablosu ve iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik x^2 hipotez testi sonucuna ait bulgular 4.32.1.' de verilmiştir.

Tablo 4.32.1. Öğrencilerin eşlik çalışmalarına (Okul şarkıları, marş eşlikleri…vb) yer verip vermemelerinin piyano çalışmalarına ayrılan süreye göre dağılımlarının bf, gf değerleri ile x^2 değeri

Süre / Kullanma durumu	1 saatten az		1-2 saat		2 saatten fazla		Toplam		χ^2	p
	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf	Gf	Bf		
Evet	25	24.1	28	30.8	14	12.1	67	67.0	1.18	.55
Hayır	25	25.9	36	33.2	11	12.9	72	72.0		
Toplam	50	50.0	64	64.0	25	25.0	139	139.0		

Contingency Coefficient = .09

Tablo 4.32.1. incelendiğinde öğrencilerin piyano çalışmalarına ayırdıkları süreye göre dağılımları ile eşlik çalışmalarına (Okul şarkıları, marş eşlikleri…vb) yer verip vermemeleri arasında farklar olduğu gözlenmektedir. Gözlenen bu farklılıkların önemli olup olmadığını test etmek için yapılan x^2 hipotez testi 1.18, p değeri ise .55 olarak hesaplanmıştır. Buna göre piyano çalışmalarına ayrılan süre ile eşlik çalışmalarına yer verip vermeme arasında .05 düzeyinde önemli bir farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu

piyano çalışmalarına ayrılan süre ile eşlik çalışmalarına yer verip vermeme arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmalarına ayırdıkları sürenin değişmesinin eşlik çalışmalarına yer verme durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

Tabloya göre, öğrencilerin çoğunluğu piyano çalışmalarında eşlik çalışmalarına yer vermemektedir. Günde 1 saatten az süre ayıranların yarısı bu tür çalışmalara yer verirken, 1-2 saat çalışanların çoğunluğu yer vermemektedir. 2 saatten fazla piyano çalışanların ise çoğunluğu eşlik çalışmalarına yer vermektedir. Öğrencilerin bu konuda ders öğretmenleri tarafından daha çok bilinçlendirilmeye ve güdülenmeye ihtiyaç duydukları düşünülmektedir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin uyguladıkları bireysel piyano çalışma yöntemlerini kullanma durumlarını tespit etmek ve bu yöntemler ile bazı değişkenler arasındaki ilişkileri belirlemek amacıyla yapılan araştırmadan elde edilen bulgular ve yorumlara bağlı olarak varılan sonuçlar ile bunlar ışığında oluşturulan öneriler sunulmaktadır.

5.1. Sonuçlar

Bu araştırmanın sonucunda;

1. Öğrencilerin çoğunluğunun bireysel piyano çalışmalarını belirli bir plan doğrultusunda gerçekleştirmedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Sınıf düzeyi ile bireysel piyano çalışmalarını belirli bir plan doğrultusunda gerçekleştirip gerçekleştirmeme durumu arasında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmemiştir. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin bireysel piyano çalışmalarını belirli bir plan doğrultusunda gerçekleştirme durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

2. Öğrencilerin piyano çalışmalarına ayırdıkları süre ile bireysel piyano çalışmalarını belirli bir plan doğrultusunda gerçekleştirip gerçekleştirmeme durumu arasında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Yapılan istatistiki değerlendirmeye göre iki değişken arasında “orta “ düzeyde bir ilişki mevcuttur. İstatistiksel anlamlılık düzeyinin orta düzeyde bulunması, öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları sürenin değişmesinin bireysel piyano çalışmalarını belirli bir plan doğrultusunda gerçekleştirme

durumlarını etkilediğini göstermektedir. Buna göre piyano çalışmaya ayrılan süre arttıkça planlı çalışma alışkanlığına sahip olma durumu da artış göstermektedir.

3. Öğrencilerin çoğunluğu fiziksel ısınma egzersizlerinden birini veya birkaçını kullanmaktadırlar. Sınıf düzeyi ile fiziksel ısınma egzersizlerinden birini veya birkaçını kullanıp kullanmama durumları arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında ilişki olmadığı ortaya çıkmıştır. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin fiziksel ısınma egzersizlerinden birini veya birkaçını kullanma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

4. Öğrencilerin piyano çalışmalarına ayırdıkları süre ile fiziksel ısınma egzersizlerinden birini veya birkaçını kullanıp kullanmama durumları arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu tespit edilmiş, ilişki seviyesi ise "orta" düzey olarak belirlenmiştir. İstatistiksel ilişki düzeyinin orta düzeyde olması, öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları sürenin değişmesinin fiziksel ısınma egzersizlerinden birini veya birkaçını kullanma durumlarını etkilediğini göstermektedir. Buna göre piyano çalışmaya ayrılan süre arttıkça fiziksel ısınma egzersizlerini kullanma durumu da artmaktadır.

5. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun gam çalışırken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanmakta oldukları ortaya çıkmıştır. Sınıf düzeyi ile gam çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanıp kullanmama değişkenleri arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişki olmadığı ortaya çıkmıştır. Anlamlı bir ilişkinin bulunmaması, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin gam çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

6. Öğrencilerin piyano çalışmalarına ayırdıkları süre ile gam çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanma durumu arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. İlişkinin düzeyi ise "düşük" olarak belirlenmiştir. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları sürenin artmasının gam çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanma durumlarını az da olsa etkilediğini göstermektedir.

7. Öğrencilerin çoğunluğunun arpej çalışırken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanmakta oldukları ortaya çıkmıştır. Sınıf düzeyi ile arpej çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanıp kullanmama durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin arpej çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

8. Öğrencilerin piyano çalışmalarına ayırdıkları süre ile arpej çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanıp kullanmama durumları arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır. İlişki seviyesi ise "düşük" olarak belirlenmiştir. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları sürenin değişmesinin arpej çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanma durumlarını az miktarda da olsa etkilediğini göstermektedir.

9. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun çalıştıkları etüt veya eserin bestecisi ve dönemi hakkında bilgi edinmedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Sınıf düzeyi ile çalışırken etüt veya eserin bestecisi ve dönemi hakkında bilgi edinip edinmeme durumu arasında anlamlı bir ilişki olmadığı ortaya çıkmıştır. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin etüt veya eser çalışırken eserin bestecisi ve dönemi hakkında bilgi edinme durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

10. Öğrencilerin piyano çalışmalarına ayırdıkları süre ile etüt veya eser çalışırken eserin bestecisi ve dönemi hakkında bilgi edinip edinmeme değişkenleri arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında bir ilişkinin bulunmadığı ortaya çıkmıştır. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları sürenin değişmesinin çalışılan etüt veya eserin bestecisi ve dönemi hakkında bilgi edinme durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

11. Öğrencilerin çoğunluğunun çalışıkları etüt veya eseri armonik açıdan incelemedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Sınıf düzeyi ile çalıştıkları etüt veya eseri armonik açıdan inceleyip incelememe durumları arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı ortaya çıkmıştır. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzelerinin değişmesinin çalıştıkları eseri veya etüdü armonik açıdan inceleme durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

12. Öğrencilerin piyano çalışmalarına ayırdıkları süre ile çalıştıkları etüt veya eseri armonik açıdan inceleyip incelememe durumu arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığı ortaya çıkmıştır. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları sürenin değişmesinin çalıştıkları eseri veya etüdü armonik açıdan inceleme durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

13. Öğrencilerin çoğunluğunun etüt veya eser çalışırken parçayı bölümlere ayırıp çalıştıkları sonucuna ulaşılmıştır. Sınıf düzeyi ile etüt veya eser çalışırken parçayı bölümlere ayırıp ayırmama durumu arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişki olmadığı ortaya çıkmıştır. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin etüt veya eser çalışırken parçayı bölümlere ayırıp çalışma durumlarını etkilemediğini göstermektedir

14. Öğrencilerin piyano çalışmalarına ayırdıkları süre ile etüt veya eser çalışırken parçayı bölümlere ayırıp ayırmama durumu arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığı ortaya çıkmıştır. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmalarına ayırdıkları sürenin değişmesinin etüt veya eser çalışırken parçayı bölümlere ayırıp çalışma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

15. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun etüt veya eser çalışırken metronom kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Sınıf düzeyi ile etüt veya eser çalışırken metronom kullanıp kullanmama durumu arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığı ortaya çıkmıştır. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin etüt veya eser çalışırken metronom kullanma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

16. Öğrencilerin piyano çalışmalarına ayırdıkları süre ile etüt veya eser çalışırken metronom kullanıp kullanmama durumu arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığı ortaya çıkmıştır. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları sürenin değişmesinin etüt veya eser çalışırken metronom kullanma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

17. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun etüt veya eser çalışırken teknik açıdan zorlandıkları pasajlarda özel çalışmalar uygulamadıkları ortaya çıkmıştır. Sınıf düzeyi ile etüt veya eser çalışırken teknik açıdan zorlandığı pasajlarda özel çalışmalar yapıp yapmama durumu arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığı ortaya çıkmıştır. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin etüt veya eser çalışırken teknik açıdan zorlandıkları pasajlarda özel çalışmalar yapma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

18. Öğrencilerin piyano çalışmalarına ayırdıkları süre ile etüt veya eser çalışırken teknik açıdan zorlandığı pasajlarda özel çalışmalar yapıp yapmama durumu arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığı ortaya çıkmıştır. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları sürenin değişmesinin etüt veya eser çalışırken teknik açıdan zorlandıkları pasajlarda özel çalışmalar yapma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

19. Öğrencilerin çoğunluğunun etüt veya eser çalışırken ayrı elerle çalışma yaptıkları sonucuna ulaşılmıştır. Sınıf düzeyi ile etüt veya eser çalışırken ayrı ellerle çalışma yapıp yapmama değişkenleri arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığı ortaya çıkmıştır. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin etüt veya eser çalışırken ayrı ellerle çalışma yapma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

20. Öğrencilerin piyano çalışmalarına ayırdıkları süre ile etüt veya eser çalışırken ayrı ellerle çalışma yapıp yapmama değişkenleri arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığı ortaya çıkmıştır. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları sürenin değişmesinin etüt veya eser çalışırken ayrı ellerle çalışma yapma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

21. Öğrencilerin çoğunluğunun etüt veya eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler, renkli kalemler kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Sınıf düzeyi ile etüt veya eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler, renkli kalemler kullanıp kullanmama durumu arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Yapılan istatistiksel değerlendirmeye göre ilişkinin düzeyi “düşük” tür. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin etüt ve eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler, renkli kalemler kullanma durumlarını az da olsa etkilediğini göstermektedir.

22. Öğrencilerin piyano çalışmalarına ayırdıkları süre ile etüt veya eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler, renkli kalemler kullanıp kullanmama durumu arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığı sonucuna varılmıştır. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları sürenin değişmesinin etüt ve eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler, renkli kalemler kullanma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

23. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun çalıştıkları etüt veya eseri kayıttan dinlemedikleri ortaya çıkmıştır. Sınıf düzeyi ile çalıştıkları etüt veya eseri kayıttan (Cd, dvd…vb) dinleyip dinlememe durumu arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığı ortaya çıkmıştır. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin çalıştıkları etüt veya eseri kayıttan dinleme durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

24. Öğrencilerin piyano çalışmalarına ayırdıkları süre ile çalıştıkları etüt veya eseri kayıttan (Cd, dvd…vb) dinleyip dinlememe durumu arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin bulunduğu ortaya çıkmıştır. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları sürenin değişmesinin çalıştıkları etüt ve eseri kayıttan dinleme durumlarını az da olsa etkilediğini göstermektedir.

25. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun etüt veya eser çalışırken görüntülü veya sesli kayıttan yorumlarını dinleyip kendilerini değerlendirmeye çalışmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Sınıf düzeyi ile etüt veya eser çalışırken görüntülü veya sesli kayıttan yorumlarını dinleyip kendilerini değerlendirmeye alıp almama durumu arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığı ortaya çıkmıştır. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin etüt veya eser çalışırken görüntülü veya sesli kayıttan yorumlarını dinleyip

kendilerini değerlendirmeye alma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

26. Öğrencilerin piyano çalışmalarına ayırdıkları süre ile etüt veya eser çalışırken görüntülü veya sesli kayıttan yorumlarını dinleyip kendilerini değerlendirmeye alıp almama durumu arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığı ortaya çıkmıştır. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmaya ayırdıkları sürenin değişmesinin etüt ve eser çalışırken görüntülü veya sesli kayıttan kendi yorumlarını dinleyip kendilerini değerlendirmeye alma durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

27. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun ezber çalışmalarına yer verdikleri ortaya çıkmıştır. Sınıf düzeyi ile ezber çalışmalarına yer verip vermeme durumu arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığı ortaya çıkmıştır. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin ezber çalışmalarına yer verme durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

28. Öğrencilerin piyano çalışmalarına ayırdıkları süre ile ezber çalışmalarına yer verip vermeme durumu arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığı ortaya çıkmıştır. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmaya ayrılan sürenin değişmesinin ezber çalışmalarına yer verme durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

29. Öğrencilerin çoğunluğunun piyano çalışmalarında birlikte müzik yapma çalışmalarına yer vermedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Sınıf düzeyi ile birlikte müzik yapma çalışmalarına yer verip vermeme durumu arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığı ortaya çıkmıştır. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin birlikte müzik yapma çalışmalarına yer verme durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

30. Öğrencilerin piyano çalışmalarına ayırdıkları süre ile birlikte müzik yapma çalışmalarına yer verip vermeme durumu arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığı ortaya çıkmıştır. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmalarına ayırdıkları sürenin değişmesinin birlikte müzik yapma çalışmalarına yer verme durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

31. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun piyano çalışmalarında eşlik çalışmalarına yer vermedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Sınıf düzeyi ile eşlik çalışmalarına yer verip vermeme durumu arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığı ortaya çıkmıştır. Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeylerinin değişmesinin eşlik çalışmalarına yer verme durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

32. Öğrencilerin piyano çalışmalarına ayırdıkları süre ile eşlik çalışmalarına yer verip vermeme durumu arasındaki ilişki durumuna bakıldığında bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığı ortaya çıkmıştır. Bu durum, öğrencilerin piyano çalışmalarına ayırdıkları sürenin değişmesinin eşlik çalışmalarına yer verme durumlarını etkilemediğini göstermektedir.

5.2. Öneriler

Araştırmanın sonuçları ışığında geliştirilen aşağıdaki önerilerin yerine getirilmesi gerekli ve yararlı görülmektedir.

1. Öğrencilerin piyano çalışmaları için ayrılan zamanın arttırılmasının eğitimin kalitesine olumlu katkılar sağlayacağı göz önünde bulundurulmalıdır.

2. Bireysel piyano çalışma sürecini etkili ve verimli kullanmaya daha çok önem verilmeli, çalışmalar bilinçli bir şekilde planlanmalıdır.

3. “Fiziksel ısınma egzersizleri” doğabilecek sakatlıkları önleme açısından önemli çalışmalar olduğundan bireysel piyano çalışmalarında daha fazla yer ve önem verilmelidir.

4. Gam ve arpej çalışmalarının etüt/alıştırma ve eserlere hazırlayıcı çalışmalar olduğu, problemli pasajları çözmede önemli rol oynadığı düşünülmektedir. Bu yüzden bireysel çalışmalarda gam ve arpej çalışmalarına yer verilmesi oldukça büyük önem taşımaktadır. Öğrencilerin bu çalışmaları uygularken bilinçli olarak çeşitli yöntemler kullanmalarının teknik problemlerini çözmede yardımcı olacağı ve sonucunda da performanslarına olumlu yönde katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

5. Öğrenciler çalıştıkları etüt veya eserin bestecisi ve dönemi hakkında bilgi edinmelidirler. Bulunulan çağın koşullarında gelişen teknolojiyle de birlikte, bilgiye ulaşmada çok da fazla zorluklar yaşanmadığı düşünüldüğünde öğrencilerin bu konuya gereken özen ve önemi vermediği görüşüne varılmıştır. Piyano öğretmenlerinin de bu konuya yönelik öğrencilerini daha çok teşvik etmesi, bilinçlendirmesi gerektiği düşünülmektedir.

6. Öğrenciler etüt veya eser çalışırken parçayı armonik açıdan incelemeye daha fazla yer vermelidirler.

7. Öğrenciler etüt veya eser çalışırken parçayı bölümlere ayırarak çalışmaya daha fazla yer vermelidirler.

8. Öğrenciler etüt veya eser çalışırken metronom kullunımını arttırmalıdırlar.

9. Öğrenciler etüt veya eser çalışırken teknik açıdan zorlandıkları pasajlarda özel çalışmalar kullanmaya daha fazla yer vermelidirler.

10. Öğrenciler etüt veya eser çalışırken gerektiğinde ayrı ellerle daha fazla çalışma yapmalıdırlar.

11. Öğrenciler etüt veya eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler, renkli kalemler kullanımını arttırmalıdırlar.

12. Öğrenciler çalıştıkları etüt veya eseri kayıttan dinlemeye daha çok yer vermelidirler.

13. Öğrenciler etüt veya eser çalışırken kaydettikleri görüntülü veya sesli kayıttan yorumlarını dinleyip kendilerini değerlendirmeye çalışmaya daha fazla yer vermelidirler.

14. Öğrenciler bireysel çalışmalarında ezber çalışmalarına daha çok yer vermelidirler.

15. Öğrenciler bireysel çalışmalarında birlikte müzik yapma (dört el piyano çalma, farklı enstrümanlarla çalma…vb) çalışmalarına daha fazla yer vermelidirler.

16. Öğrenciler bireysel çalışmalarında eşlik çalışmalarına (okul şarkıları, marş eşlikleri…vb) daha fazla yer vermelidirler. Bir müzik öğretmeninin repertuarında her zaman bulunması gereken okul şarkıları, marş eşliklerini…vb. tanıma veya çalışmaya daha fazla yer ve önem verilmeli, piyano öğretmenleri tarafından da teşvik edilmelidir.

17. Piyano eğitimcileri öğrencileri nasıl çalışmaları gerektiği konusunda daha çok bilgilendirmelidir.

18. Öğrencilerin çalışmaları öğretmenleri tarafından daha sık gözlenerek denetlenmelidir.

19. Piyano alanında yapılan bu araştırmanın diğer alanlarda da yapılmasında yarar görülmektedir.

KAYNAKÇA

AGAY, D. (1981). **Teaching Piano 1**, New York: Yorktown Music Pres, İnc. s. 21-24.

AKBULUT, E. (2000). Çalgı Eğitiminde Davranışların Organizasyonu. ***Eğitim Araştırmaları Dergisi***, *2*, 1-4.

AKGÜN N. (1994). **Egzersiz Ve Spor Fizyolojisi.** (5. Baskı). İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi.

AYDIN, A. (1999). **Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi.** Ankara: Anı Yayıncılık.

AYDINER, M. (2004). *Piyano Eğitimi Sürecinde Karşılaşılabilen Bedensel Rahatsızlıklar Ve Bu Rahatsızlıkların Oluşmaması İçin Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Alınabilecek Önlemler.* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara

BİLGE, O.O. (2007). *Öz-Düzenleyerek Piyano Çalışmanın Sınav Performansına Etkisi.* Yayınlanmamış Doktora Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu .

BİNBAŞIOĞLU, C. (1995). **Eğitim Psikolojisi.** Ankara: Gül Yayınevi.

BÜYÜKKAYIKÇI, G. E. (2004).*Türkiye' deki Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları Yaylı Çalgı Öğrencilerinin Günlük Bireysel Çalışma Yöntemleri.* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

ÇALIŞKAN, E. (2006). *Türkiye'deki Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümlerinde Keman Eğitimi Alan Öğrencilerin Derse Hazırlık Süreçlerinin İncelenmesi.* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

ÇALIŞIR, F.(1999). **Müzik Dili Sözlüğü.** Ankara: Ataçağ Sanatevi Yayınları.

ÇEVİK, D.B. (2007). *Armoni Eğitimi İle Piyano Çalma Becerileri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi,* Yayınlanmamış Doktora Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

ÇİMEN, G. (1997). *Piyano Eğitiminde Deşifre* .A.İ.B.Ü Eğitim Fakültesi Müzik Sempozyumunda sunuldu, Bolu.

ÇİMEN, G. (2001). Çalgı Eğitiminde Ezberleme Teknikleri. ***Burdur Eğitim Fakültesi Dergisi***, *2*, 82-89.

ÇİMEN, G. (30-31 Ekim 2003). *Çalgı Çalmaya Bağlı Fiziksel Rahatsızlıklar*. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumunda sunuldu, İnönü Üniversitesi, Malatya. Bildiriler, s.175-180

DEMİROVA, G. (2008). Piyano Eğitiminde Gam Tekniği Üzerine Düşünceler. **Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**

Web: http://efd.mehmetakif.edu.tr/arsiv/haziran2008/dosyalar/1423.pdf adresinden 22.08.2009 tarihinde alınmıştır.

EKİNCİ, H. (2004). *Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Piyano Derslerinde Karşılaşılan Teknik Alıştırmalar Sorunu: Hedefe Uygun Teknik Alıştırma Örnekleri,* Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

ENOCH, Y. and Lyke J. (1987). **Creative Piano Teaching.** İllinois: Stipe Publishing Company.

ERCAN, N. (2008). **Piyano Eğitiminde İlke Ve Yöntemler.** Ankara: Sözkesen Matbaası.

ERDAL, G. G. (2005). *Koordinatif Kondisyonel Motorik Özelliklerin Geliştirilmesine Yönelik Antrenmanların Piyano Çalma Performansına Olan Etkilerinin İncelenmesi Ve Piyano Tekniğinin Hareket Analiz,*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kocaeli.

ERTEM, Ş. (1997). *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümündeki Piyano Eğitiminde Müzikalite Kavramının Önemi ve Oluşumunun İncelenmesi.* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. Ankara.

ERTEM, Ş. (2003). *Ankara Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Temel Piyano Eğitiminde Öğrenme Stratejilerinin Kullanılma Durumları Ve "Örgütleme Stratejisi" nin Etkilik Düzeyi,* Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri, Ankara.

FENMEN, M. (1991). **Müzikçinin El Kitabı.** Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

FENMEN, M. (1947). **Piyanistin Kitabı.** Ankara: Doğuş Yayınevi.

FİDAN, N. (1986). **Okulda Öğrenme Ve Öğretme.** Ankara:Gül Yayınevi.

FİNK, S. (1992). **Mastering Piano Technique.** Oregon: Amadeus Pres, Portland.

GAGNÉ, R. (1985). **The Conditions Of Learning.** Chicago: Holt, Rinehart And Winston.

GÜNAY, E. ve UÇAN, A. (1975). Mektupla Yükseköğretim Eğitim Enstitüleri Mektup No:2. Ankara: Mektupla Öğretim Merkezi.

HİNZ, R. (1997). Get Out Of Rut. ***Clavier, Vol: 36***, 20.

HOWE, J. A. Michael (2001). **Öğrenme Psikolojisi.** (Çev. Ebru Kılıç). İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti.

KANİZİ, G., (1999) Piyano Çalmada Ezber. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. Ankara.

KICQ, L. (1982) ,**For İnstrumentalists.** Londra: Bosworth & Co. Ltd.

KURTULDU, M. K. (2007). *Bilgiyi İşleme Modeline Dayalı Piyano Eğitiminde Genel Öğrenme Stratejilerinin Yeri Ve Görsel İmajlar Oluşturma Yönteminin Kullanılabilirlik Düzeyi.* Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

KÜÇÜK, S.(2003). *Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Öğrenim Gören Viyolonsel Öğrencilerinin Etüt Çalışma Ve Etüt Kitaplarını Kullanma Alışkanlıkları.* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

MCCALLEY, G.(1995). Learning To Practice Effectively. ***Clavier Vol : 34***, 2.

NELSON, (1998). Teaching With Enthusiasm. ***Clavier, Vol: 37***, 15.

NEWMAN, W.S. (1986). **The Pianist's Problem.** New York: Da Capo Pres.

PAMİR, L. (1984) **Çağdaş Piyano Eğitimi.** İstanbul: Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu.

SAY, A. (1992). **Müzik Ansiklopedisi.** Ankara: Başkent Yayınevi.

SAY, A. (2002). **Müzik Sözlüğü.** Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

SENEMOĞLU, N. (1998) **Gelişim, Öğrenme Ve Öğretme.** Ankara: Özsen Matbaası

SÖZER, V.(2005). **Müzik Ansiklopedik Sözlük.** İstanbul: Remzi Kitabevi.

SUNGURTEKİN, K. M. (1993). *Türkiye' de Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümlerindeki Piyano Eğitiminde Çağdaş Türk Piyano Müziği Eserlerinin Yeri.* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

ŞENDURUR, Y. (2001). Keman Eğitimi Dersine Etkili Hazırlanma Süreci, ***Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt 21*** (2), 161-168.

WRİSTEN, B.(1998). Fitness And Form To Reduce İnjuries. ***Clavier Vol :35***, 6.

YAĞIŞAN, N. (2002). *Keman Çalmada Etkin Bedensel Yapıların Hareket Analizi Ve Fiziksel-Motorik Özelliklerin Geliştirilmesinin Öğrencilerin Çalma Performansına Yansımas,* Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

YÖNETKEN, H. B. (1996)(Hazırlayan: Ahmet Say). **Müzik Öğretimi / Okulda Çalgı Sorunu ve Çalgısal Müzik Etkinlikleri** Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

ZORBA, E. (2001). **Fiziksel Uygunluk.** Ankara: Gazi Kitabevi

EK

ANKETLE İLGİLİ AÇIKLAMA

Bu anket ‘Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Bireysel Piyano Çalışma Yöntemleri İle Bazı Değişkenler Arasındaki İlişkilerin Belirlenmesi’ konulu yüksek lisans tezinde kullanılmak üzere hazırlanmıştır.

Bu anketle elde edilecek veriler, yalnız bu araştırmanın amacı için kullanılacak, anketi cevaplayanlara ilişkin her türlü bilgi gizli tutulacaktır.

Ankete verilecek cevapların gerçek görüşlerinizi yansıtacağından emin olarak ilgi ve sağlayacağınız katkı için teşekkür ederim.

YÖNERGE

Araştırma için hazırlanan bu anket çoktan seçmeli olmak üzere 18 sorudan oluşmaktadır. Sorular, seçeneğin başındaki kutuya (X) işareti konularak cevaplanacaktır.

Emine CERİT

Araştırmacı

ANKET SORULARI

1. Sınıfınız ?

( ) 2. Sınıf ( ) 3. Sınıf ( ) 4. Sınıf

2. Piyano çalışmalarınıza günde yaklaşık ne kadar süre ayırmaktasınız ?

( ) 1 saatten az
( ) 1-2 saat
( ) 2-3 saat
( ) 3 saatten fazla

3. Günlük bireysel piyano çalışmalarınızı belirli bir plan doğrultusunda gerçekleştirir misiniz ?

( ) Evet ( ) Hayır

4. Günlük bireysel piyano çalışmalarınızda çalgısız fiziksel ısınma egzersizlerinden birini veya birkaçını kullanır mısınız ? (Başparmak hareketleri, bilek yuvarlama hareketleri, kol tekniği için hareketler, önkol hareketleri…vb)

( ) Evet ( ) Hayır

5. Günlük bireysel piyano çalışmanızda gam çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanır mısınız? (Vurgulu çalışma, çeşitli dinamik ve ritimler kullanarak çalışma, asimetrik (ters yönde) gam çalışma, metronomla tempoyu yükselterek çalışma, metronom aynı hızda iken 4 lük, 8 lik, üçleme, 16 lık notalarla çalma, üçlü, altılı gam çalışma…vb)

( ) Evet ( ) Hayır

6. Günlük bireysel çalışmalarınızda arpej çalışmalarını uygularken çeşitli yöntemlerden birini veya birkaçını kullanır mısınız? (Vurgulu çalışma, çeşitli dinamik ve ritimler kullanarak çalışma, asimetrik (ters yönde) gam çalışma, metronomla tempoyu yükselterek çalışma, parmak geçişi olan yerlerde özel çalışmalar yapma, arpeji oluşturan seslerden akor oluşturarak çalışma …vb)

( ) Evet ( ) Hayır

7. Çalışılan etüt veya eserin bestecisi ve dönemi hakkında bilgi edinir misiniz?

( ) Evet ( ) Hayır

8. Çalışılan etüt veya eseri armonik açıdan inceler misiniz?

( ) Evet ( ) Hayır

9. Günlük bireysel piyano çalışmalarınızda etüt veya eser çalışırken parçayı bölümlere ayırıp (Ölçü, cümle, dönem, bölüm..vb) çalışır mısınız?

( ) Evet ( ) Hayır

10. Günlük bireysel piyano çalışmalarınızda etüt veya eser çalışırken metronom kullanır mısınız?

( ) Evet ( ) Hayır

11. Günlük bireysel piyano çalışmalarınızda etüt veya eser çalışırken teknik açıdan zorlandığınız pasajlarda özel çalışmalar yapar mısınız? (Farklı ritim kalıpları, farklı tempolar, çeşitli gürlük terimleri, gruplandırarak çalışma…vb)

( ) Evet ( ) Hayır

12. Günlük bireysel piyano çalışmalarınızda etüt veya eser çalışırken ayrı ellerle çalışma yapar mısınız?

( ) Evet ( ) Hayır

13. Günlük bireysel piyano çalışmalarınızda etüt veya eser çalışırken önemli noktalarda özel işaretler, renkli kalemler kullanır mısınız?

( ) Evet ( ) Hayır

14. Çalıştığınız etüt veya eseri kayıttan (Cd, dvd…vb) dinler misiniz?

( ) Evet ( ) Hayır

15. Çalıştığınız etüt veya eseri icra ederken kaydettiğiniz görüntülü veya sesli kayıttan yorumunuzu dinleyip kendinizi değerlendirmeye çalışır mısınız?

( ) Evet ( ) Hayır

16. Bireysel piyano çalışmalarınızda ezber çalışmalarına yer veriyor musunuz ?

( ) Evet ( ) Hayır

17. Günlük bireysel piyano çalışmalarınızda birlikte müzik yapma çalışmalarına (Dört el piyano çalma, farklı enstrümanlar ile çalışma…vb) yer verir misiniz?

( ) Evet ( ) Hayır

18. Günlük bireysel piyano çalışmalarınızda eşlik çalışmalarına (Okul şarkıları, marş eşlikleri…vb) yer verir misiniz?

( ) Evet ( ) Hayır

ÖZGEÇMİŞ

1984’ te Manisa’ nın Sarıgöl ilçesinde doğdu. 1999’ da Denizli Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi’ ne girdi. 2006’ da Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’ ndan mezun oldu. 2007’ de Sivas-Suşehri’ nde müzik öğretmeni olarak göreve başladı. Halen Kırşehir-Kaman’ da müzik öğretmeni olarak görevini sürdürmektedir.